
edicion i botuar / viti i parë / nr: 2

botues: ALBISLAM

kryeredaktor: Ramadan Ramadani

redaksia: Bekir Halimi, Talha Kurtishi, Alajdin Idriz

redaktor teknik: Azem Zaimi

www.albislam.com

albislam@albislam.com

str: 386 no: 11 lokal: 44

1000 Shkup

fax: +389 2 3290 408

Perqe apo kostum banje?

Roli i grave është në zemrën e çdo kulture. Përveç vjedhjes së naftës arabe, imponimit të luftërave në lindjen e mesme kemi edhe një insistim për largimin e arabëve nga feja e tyre dhe kultura, duke e ndërruar perqen për një kostum banje.

...unë jam duke mbrojtur disa vlera që perqja më prezanton mua. Për mua perqja reprezentanton përkushtimin e një gruaje ndaj burrit të saj dhe familjes. Vetëm ata e shohin atë.

Ajo afirmon jetën private, ekskluzivisht dhe rëndësinë e sferës shtëpiake. Fokusi i gruas muslimane është shtëpia e saj, foleja ku fëmijët e saj kanë lindur dhe edukuar. Shtëpia është ajo, shtylla që mban jetën shpirtërore të familjes, gatimit dhe edukimit të fëmijëve duke i dhënë mbështetje dhe strehim burrit të saj.

Për kundër kësaj janë gratë amerikane në kostumet e banjës të zhveshura përballë milionave në televizion. Një feministe, i përket vetes së saj. Në praktikë paradoksalisht ajo është pronë e publikut. Ajo nuk i përket askujt dhe çdokujt. Ajo shet trupin e saj në nivelin më të lartë. Ajo është duke e nxjerrë veten në ankand gjatë gjithë kohës.

Në Amerikë matja kulturore e vlerave të një gruaje është apeli seksual i saj. (Sepse kjo është më e rëndësishmja për të, ajo është neurotikisht e obsesionuar me paraqitjen dhe e plagosur me problemet e peshës).

Për një adoleshente roli i saj model është ..., një këngëtare e cila vepron si një striptease-zhvishtet para publikut. ... Kështu ajo

mëson gjëra negative sesa qëndron durimtare në këndshmëri dhe dashuri të vërtetë. Si rezultat me dhjetëra burra e njohin atë përpara se burri i saj e ta njohë. Ajo humb pafajsinë e saj e cila është një pjesë e bukurisë së saj. Ajo bëhet e ngurtë dhe e llogaritshme. E paaftë për të dashuruar, ajo është e papërshtatshme të marrë farën e burrit të saj.

Personaliteti femin është i themeluar mbi një marrëdhënie emocionale midis nënës dhe bebes. Është e bazuar mbi dhënien e ushqimit dhe vetësakrificën. Natyra mashkullore është e bazuar mbi marrëdhëniet midis gjuajtësit dhe gjahut. Është i bazuar mbi agresionin dhe arsyen.

Feminizmi i mëson gruas se natyra e femrës ka rezultuar në "shtypje" dhe se ajo duhet të konvertohet në sjelljen e mashkullit. Rezultati: një konfuze dhe një grua agresive me një cip të gjërë mbi shpatullën e saj e paaftë për tu bërë një grua ose nënë.

Kjo sigurisht është qëllimi i inzhinjerëve social të NOW, të mëkëmbin identitetin seksual dhe të shkatërojnë familjen, të krijojnë një disfunkcionim social dhe personal, dhe ulje të popullsisë.

Në "botën e re" gratë nuk janë të supozuara të bëhen folebërëse ose prindër të racës. Ato janë të supozuar të jenë krijesa autonome që angazhohen në seks për kënaqësi fizike, jo për dashuri ose përkujdesje prindërore.

Prindërit janë shtylla e zhvillimit njerëzor. Është shkalla kur ne së fundi diplomohemi me zemërgjërësi ... duke krijuar dhe ushqy-

er një jetë të re. Pornografia është zëvendësimi për martesën. Por ashtu ne do të mbesim të pazhvilluar: beqar, të lodhur nga seksi dhe të vetëobsesionuar.

Ne nuk jemi duke pasur një jetë permanente private. Ne do të rrimë të vetmuar dhe të izoluar, të varur mbi produktet e konsumit për identitetin tonë.

Kjo është veçanërisht shkatërruese për gruan. Tërheqja e saj seksuale është në funksion të fertilitetit të saj. Në atë moment që fertiliteti bie kështu bën edhe apeli i saj seksual. Nëse një grua është e devotshme në vitet e para për tu bërë e pavarur ajo nuk do të

gjejë një dashnorë permanent. Përmeshja e saj në terma të gjata dhe lumturia vien kur ajo ti jap martesës dhe familjes së saj prioritet. Feminizmi është një gënjeshtër e tmerrshme e Rendit të ri Botërorë që ka pllakosur gratë amerikane dhe ka llastuar civilizimin perëndimorë. Ka shkatërruar jetët e miliona njerëzve dhe është një kërcënim për Islamin.

Unë nuk jam duke mbrojtur këtu perqen por disa vlera që ajo prezanton veçanërisht përkushtimin ndaj burrit të saj të ardhshëm dhe familjes dhe modestisë dhe dinjitetit që ajo përfshin.

Përgjigja qëndron diku në mes.

Dr. Henry Makow

Marrë nga: The Debauchery of American Womanhood: Bikini vs. Burka

Përktheu: (Ammar) Ardit Kraja

Redaktura: AlbIslam.Com

18.09.2003

Atentati mbi “Homeinin e Irakut”, goditje e kujt dhe për kë?

Atentati mbi Hakimin ishte mirë i organizuar dhe i zbatuar. Vallë, pse i bënë atentat Hakimit? Pse e spastruan në këtë mënyrë? Vrasja e tij a ka nevojë për tu derdhur gjaku i mëse treqind shiitëve? Pse vrasësit e tij synuan edhe drejtimin e shtizës edhe në drejtim të përkrahësve të tij? Tërë këtyre pyetjeve është shumë vështirë tu përgjigjemi, para se të përcaktojmë atentatorin e vërtetë të referencës më publike të shiitëve në Irak. Kjo na shtynë të analizojmë palët në Irak dhe të përcaktojmë se cilës palë më së shumti i konvenon vrasja e “Homeinit të Irakut”...

Edhe kjo punë si duket është e vështirë, sepse ka më shumë përfitues nga vrasja e këtij njeriu, në kohë kur shohim se edhe vet përfitu-

esi më i madh ndihet i dëmtuar me mungesën e Hakimit!!

- Muktada Sadr dhe frakcioni i tij. Këta përfitojnë më së shumti nga eliminimi i një lideri konkurent.

Hakimi ishte personalitet i rrallë, ishte dijetar shiit i dalluar. Ishte rezistues i veçuar në shikimin e shiitëve. Sadami e ka burgosur dhe dënuar. Ka vuajtur shumë duke filluar nga internimi nga vendi i vet, edhe pse është pritur shumë mirë në republikën e Iranit, e cila konsiderohet mikpritëseja e shiitëve në botë. Personaliteti i tij popullor kishte rol të rëndësishëm në shërbimin e pasuesve të tij. Ishte ligjerues i shkathët. E tërë kjo nuk i konvenonte Muktada Sadrit, i cili kishte aspi-

rata të trashëgon simbolikën e Bakir Sadrit, "Shehidit shiit të dashur", për vrasjen e të cilit e akuzuan Saddam Husejnin. Muklada Sadri e konsideronte Hakimin pengesë në rrugën e liderizmit për palën shiite.

Në realitet konflikti i fshehur mes këtyre dy njerëzve nuk ka qënë vetëm për liderizmin, por ka qënë i pranishëm edhe lakmia për burim më të madh financiar tek këta ajatullaha të kësaj pale, e që personifikohet në një të pestën e pasurisë. Secili prej tyre kishte mënyrën e përfitimit të publikut.

Sadri anonte kah mënyra revolucionare e ndikimit në popull, sepse mosha e re dhe përvoja e vogël, e ka bërë të pasionuar pas karizmës së liderit të Hizbullahit libanez, Hassen Nasrallah. Kurse Hakimi anon kah metoda e qetë me Sh.B.A. —të dhe negociatat etapore me ta. Kjo shkaktoi që populli të anon kah ky i dyti më shumë.

Mirëpo përkundër tërë kësaj, akuzimi i Sadrit, ka nevojë për fakte më të fuqishme, sepse njeriu e kupton shumë mirë se akuzat nga tabori shiit menjëher do të drejtohen kah ai, e kjo mund ta shpien në luftë civile, kurse në anën tjetër nuk do ta vret simbolikën e Hakimit. Përkundrazi do ta forcon "Këshillin suprem të revolucionit islamik", lideri i të cilit ishte Hakimi dhe do ta përkrah kahjen e lëvizjes, për të cilën lideri i saj e dha shpirtin si çmim për te. Do ta shndërron në "shehid", të cilin do ta qajnë pala e tij, feja e të cilëve qëndron në "vajtim"!!

- Edhe Sh.B.A.- të përfitojnë nga vrasja e tij, për të shkurtuar thonjtë e shiitëve pak nga pak, mirëpo përfitimi i tyre i kufizuar nuk arsyeton humbjen e madhe, të cilën do ta paguan Sh.B.A.- ja për vrasjen e tij.

Sh.B.A.- të e kuptojnë shumë mirë se me atentatin ndaj tij ku shkojnë fli qindra të vrarë e të plagosur, do të tregojnë pa dyshim se Sh.B.A.- të të cilëve u vriten dhe plagosen me

dhjetra për çdo ditë është e paaftë të sigurojë qetësi në më shumë se një vend në Irak.

Prej institucioneve diplomatike arabe, institucioneve shtetërore që u dëmtuan shumë me rastin e shpërthimit në ambasadën Jordaneze, që rezultoi me dhjetra të vrarë e të plagosur, rrënimit të ndërtesës ku gjindeshin O.K.B.- ja, që rezultoi poashtu dhjetra të vrarë dhe të plagosur, deri te vrasja e liderit shiit, në vendin më të rëndësishëm dhe më të shenjtë për shiitët, "Varri i Aliut [radijall-llahu anhu]", në qytetin më të rëndësishëm për shiitët e botës, "Nexhef El-Eshref", në një masakër, ua kthen njerëzve në kujtesë rrënimin e bazës së marinave amerikane në Liban në fillimin e të tetëdhjetave, të cilin e realizuan shiitët e libanit dhe që rezultoi vrasjen dhe plagosjen e numrit të përafërt të amerikanëve.

(Ndoshta disa analistë mund të bëjnë krahasime mes dy akcioneve, sikurse amerikanët dëshirojnë të hakmerren për viktimat e tyre pas dy dekadave, andaj dëshirojnë të dëgjin zemrat e shiitëve në këtë vend dhe këtë lider. Ose të tjerët do të thonë se ky aktivitet buron prej një burimi, që domethënë se në të dyja rastet shiitët janë realizuesit e vërtetë).

Së dyti, Sh.B.A.- të do të vëndojnë vetëveten në rutinë e të sulmuarve nga shiitët në Irak duke mos i rezistuar atyre, që si vijim do ti bëjë armiq, nëse zbulohen, pa nevojë. Në këtë rast do të zgjerohet harku i rezistencës kundër tyre. Kurse ajo akoma nuk është kthejllur nga goditjet e rezistencës sunnite, e cila nuk ndalet para asgjës.

Së treti, do tua konfirmon "miqve" të tyre në Irak se asnjë prej tyre nuk është i çmuarshëm të amerikanët nëse është kundër interesave të tyre. Hakimi deri në momentin e vrasjes së tij kishte kontakte me amerikanët, kishte marrëdhënie me C.I.A.- në, këto marrëdhënie i vërtetuan paratë që i pranonte opozita irakiane, mes të cilëve ishte edhe

“Këshilli suprem i revolucionit islamik”, në krye të të cilit këshill ishte i vrari, i cili në atë kohë ishte në egzil në Iran. Në këtë rast edhe aleatët e tyre në Irak do të vëndohen në pozitë kundër tyre.

- Kurse Ehli Sunneti, do të përfitojnë nga vrasja e tij, sepse eliminojnë një njeri karizmatik shiit, në një kohë kur akoma nuk ka dalur ndonjë lider sunit në Irak. Do të përfitojnë me futjen e shiitëve në rezistencë, sipas këndvështrimit të atyre që thonë se dështimi i Amerikës me një goditje në Irak është më i rëndësishëm se vendosja e një pushteti të pastër sunit në Irak.

Mirëpo atyre nuk u intereson vrasja e tij, sepse nëse vërtetohet se ata janë të përzierë në këtë atentat, kjo do të shpie në masakra mes dy palëve: shiitëve dhe sunitëve, kurse ata nuk kan nevojë për një situatë të tillë. Nuk besohet se ndonjëri prej sunive do ta kërkon këtë bela. Ashtu sikurse asnjë grupacion islamik në Irak, sipas mendimeve të

publikuara, nuk do të konsideron të lejuar derdhjen e gjakut të masës së gjërë dhe adhuresve shiit të bashku me gjakun e të mëdhenjve prej tyre.

Përndryshe, pala që e ka realizuar këtë akcion akoma nuk është e qartë, mirëpo ne nuk besojmë se ka mundësi të jenë përzier sunitët në këtë aktivitet.

Ndoshta pala e parë është më afër të jetë e përzier në këtë aktivitet për shkak të armiqësisë bazore mes dy grupeve dhe për shkak luftimeve që kanë ndodhur mes tyre në Basra, Nexhef, Kerbela, Medinetu-Theure, etj. Pastaj Sadri kishte guximin dhe vrau Huin, djalë, në një krim që e dridhi shoqërinë shiite.

Ditët bartin ndodhitë e ardhshme në Irak...kush e di, ndoshta ky akcion përgatit historinë e re të Irakut pas Sadamit. Kjo ndodhi nuk është e vogël dhe pritët që refleksionet do të jenë po të njetës rëndësi, nëse nuk i kalon...

Emir Seid

www.Islammemo.cc

Përshtati: Bekir Halimi

05.09.2003

Bushi dhe Ebu Mazini - kush kënd mashtroi?

Kur të hyn kryeministri palestinez Mahmud Abas, Ebu Mazin, në kujtesën e historisë, historia do ta kujton atë si një njeri i cili është kapur duke e shitur “urën e Bruklinit” të njohur në Nju Jork një njeriut jo të përshtatshëm.

Ebu Mazini tërë jetën e tij ishte në vagonin e Jasar Arafatit, mirëpo kur u pa qartë se Bushi nuk do të bashkëpunon drejtpërsëdrejti me Arafatin, u dërgua Ebu Mazini në

Shtëpinë e Bardhë për ta përkdhelur kryetarin amerikan.

Ebu Mazini i potencoi Bushit se do tu përmbahet neneve të planit të paqës, të njohur si “Harta e rrugës” dhe se do ti jep fund rezistencës palestineze. Bushi e ndjeu vehten të rehatuar me këtë pranim të Abasit, andaj edhe e lavdëroi, duke e paraqitur si një shembull i ri i liderëve palestinez.

Ebu Mazini doli nga ky takim dhe dha konferenca për shtyp ku potenconte se nuk është lider që dallon prej të tjerëve dhe se thjesht ai është shërbëtor modest i Arafatit.

Ebu Mazini e tha këtë sepse dëshironte të jetonte në mesin politik palestinez i cili mbështetet në rezistencën militante, sidomos në kohë kur nuk sundojnë më forcat e sigurimit. Madje nuk ishte e mundur të mbështetet as në Muhamed Dehlanin, ministër i çështjeve të sigurisë, sepse ai ishte i njohur si njeri që u rebelohet kryetarëve të vet kur të dëshiron.

Edhe Muhamed Dahlanin ishte i pranishëm në këtë takim në Shtëpinë e Bardhë dhe i premtoi Bushit se do ta luftojë "terrorizmin" të personifikuar në rezistencën e armatosur palestineze. Ashtu sikurse e lavdëroi Bushi Ebu Mazinin, ashtu e lavdëroi edhe Dahlanin, duke e cilësuar atë si "Kalorës i paqës".

Pamundësia për ta eliminuar rezistencën

Mund të thuhet se lavdatat e Bushit nuk ishin në vend, sepse u duk sikur është duke blerë "urën e Bruklinit" sepse as Ebu Mazini e as Dahlanin nuk kanë mundësi asnjëherë të eliminojnë "Hamasin", ose "Xhihadin Islamik", ose "Brigadat e Dëshmorëve të Aksasë" ose grupacionet e tjera palestineze.

Këto grupacione kanë përkrahjen e masës së gjërë në rrugët palestineze, andaj askush nuk ka mundësi t'i luftojë për të mbetur besnik një marrëveshjeje ose premtimi që ia ka dhënë kryetarit amerikan.

Ariel Sharoni, premieri i qeverisë Izraelite vazhdimisht përsëriste se Arafati i ka shitur ven-

dit të vet shumë ura që nga "marrëveshja e Oslos" dhe se qeveritë e njëpasnjëshme izraelite nuk kanë arritur në premtim të Arafatit, mirëpo vendosi që mos t'i blejë këto ura dhe e bën të duhurën në mënyrën e tij të veçantë teroriste duke u bërë atentat liderëve të grupacioneve të rezistencës, duke rrënuar shtëpitë, duke depërtuar në tokat palestineze. Si duket Sharoni tani ka kuptuar se ka kohë dhe municion të mjaftueshëm për të realizuar atë që dëshiron.

Palestinezët një kohë gjatë janë mbështetur në SH.B.A.- të për të detyruar Izraelin që të ndalin këto politika derisa Bushi e preu këtë gjë më 23 Gusht kur iu drejtua popullit amerikan, duke thënë shumë qartë: "Nuk shoh dallim mes terroristëve palestinez (kishte për qëllim rezistencën) dhe armiqve tjerë të Amerikës".

Po Bushi tha: "Teroristët i kanë shpallur luftë secilit shtet të lirë dhe kundër të gjithë qytetarëve të tyre, kurse ne jemi të vendosur që mos t'ua lëmë vrasësve të përcaktojnë ardhmërinë e lindjes së mesme. Shteti palestinez nuk do të ngritet kurrë mbi dhunë".

Fjala e Bushit domethënë se nuk do të ketë shtet Palestinez në ardhmërinë e afërt dhe se Sharoni do të vazhdojë në ndërtimin e "murit izolues" në Bregun Perëndimor, dhe sigurisht se ky do jetë mes Izraelit dhe pjesës që mbetet jashtë.

Palestinezët kanë mundur të bëjnë më shumë se sa të dërgojnë Ebu Mazinin që ta përkdhel Bushin t'ia shet "urën e Bruklinit". Ishte gabim që palestinezët ta ndërpresin këtë rrugë ose urë të fundit.

Muhamed Jusuf

www.islamtoday.net,

marrë nga: Mark Self në "Washington Post" 06.09.2003

Përshtati: Bekir Halimi

12.09.2003

Marrëzia grandioze - kapitali politik i 11 shtatorit

Në kohën kur para dy vitesh u sulmuan Qendra Tregtare Botërore dhe Pentagoni, kush pat dëgjuar për qytetin e Fal-luxhasë dhe Hil-lasë? Kur piloti libanez shkatërroi aeroplanin në fushën e Pensilvanisë a thua vallë kishte njerëz që besonin se kryetari George Bush do të shpall front të ri në luftën kundër terrorizmit që do të përfundon me fushatë të pashpresë kundër guerilës irakiane?

Kush mundte të paramendon kryetar amerikan i cili thëret botën që t'i bashkangjitet në luftë kundër terrorizmit në Afganistan, Irak, Gaza? Gaza? Ç'lidhje ka populli palestinez, i mjerë, i shtypur dhe i burgosur në mënyrë të egër, me krimet kundër njerëzimit në NY, Washington dhe Penissylvani.

Me siguri, aspak lidhje. As Iraku nuk ka lidhje me sulmet e 11 Shtatorit. Nuk kishte armë për shkatërim në përmasa të gjëra në Irak e as që u vërtetuan lidhjet e regjimit irakian me Al Kaida-në. Në Irak nuk u gjetën armët kimike që mundeshin të pozicionohen brenda 45 minutëve e as që u liria populli irakian.

Jo, sulmet e 11 shtatorit nuk kanë të bëjnë asgjë me Irakun as që e ndryshuan botën. Kryetari Bush në mënyrë mizore keqpërdori pikëllimin e popullit amerikan dhe mirëkuptimin e botës që të paraqet "rendin botëror" të ëndërruar nga një grup ëndërrallësh që këshillojnë sekretarin e mbrojtjes Donald Rumsfeld.

Ndryshimi i regjimit irakian ishte pjesë e planit të përpiluar nga Perle-Wolfovitz për fushatën elektorale të Benjamin Netenyahu-t i cili më vonë u bë kryeministër. E gjithë kjo u planifikua disa vite para se të vjen Bush-i në pushtet. Vetëm fukaratë në mendje besojnë se Tony Blair e ka nënshkruar këtë plan pa e kuptuar se është projekt i shpikur prej lëvizjes së djathë, fundamentaliste, konzervative, krishtere, pro-izraelite, amerikane.

Tani më jemi të zhgënjyer prej ëndërrave të imagjinuara. Në Afghanistan "komandantët" e fraksioneve ushtarake —të paguar prej Amerikës- përdhunojnë dhe vrasin armiqtë e tyre, gratë në shumë vende akoma mbajnë burkat (hixhabet) e tyre, përsëri Afghanistani është eksportuesi nr.1 i opiumit në botë, numri i të vrarëve arrinë deri 100 të vrarë çdo javë (5 ushtarë amerikan u vranë para dy javë). E gjithë kjo sipas "zotnive" Rumsfeld dhe Bush, që akoma mburren, konsiderohet si sukses. Në Irak "mbeturinat" e rezistencës që me urrejtje vrasin amerikan dhe mosdurimi i popullit gjithashtu konsiderohet si sukses. Përkrah kësaj Bushi kërkon 87 miliard dollarë që të riaktivizohet Iraku, kërkon ndihmën e Kombeve të Bashkuara që vitin e kaluar e vlerësoi si "dyqan i llafëve", kërkon pika politike duke ftuar armata të huaja të ndihmojnë Amerikën në bartje të barrës së okupacionit në Irak. Nuk ka dyshim se roli i armatave të tjera do të ishte rol i shërbëtorit i cili nuk ka të drejtë për vendim politik. Kjo gjë është e drejtë ekskluzive e rezervuar për imperinë amerikane.

Që problemi të jetë më i madh, prej botës pritet që konflikti mes Izraelit (i cili me vendbanimet e ndërtuara për çifutët ka uzurpuar tokën palestineze në bregun perendimor dhe rripin Gaza dhe i cili ushtron terror shtetëror mbi palestinezët) dhe Palestinës, me një nocion të çmendur të shpallet pjesë e luftës kundër terrorizmit, pjesë e përplasjes mes feve në nivel kozmik. (Përmendja e kolonive çifute në tokën palestineze është e fshirë prej raporteve amerikane për Lindjen e Mesme)

Nuk ka shërbim më të mirë për interesat e Izraelit se ky gjest fëmijëror i Bush-it.

Aksionet palestineze vetëvrasëse dhe rrënojosa e panatyrshme e çifutëve dhe vetëm

çifutëve konsiderohen sot pjesë e ballafaqimit kolosal mes “të mirës” dhe “të keqës”.

Sharoni të cilin vet komisioni izraelit e shpalli si i vetmi që duhet të përgjigjet për masakrën e Sabra-së dhe Shatila-së në vitin 1982 (në këtë masakër u vranë 3000 palestinez të të gjitha moshave nga krishter të armatosur të Libanit nën mbikqyrje të ushtrisë izraelite) nga kryetari i Amerikës emërtohet si “njeri i paqes”.

Pa diskutuar për to, janë vendosur metodat e reja për luftë. Washigtoni pa dhënë përgjegjësi eliminon armiqët e tij: mundohet të eliminon Osama bin Ladenin dhe Mulla Omarin, eliminon Uday dhe Qusay Husseinin. Mburret me eliminimin e udhëheqësve të al-Qa’idas me raketa të telekomanduara. Gjatë orvatjes për eliminimin e Saddamit vriten 16 civilë, me komentin se ky operacion nuk ishte pa rrezik. Në Afganistan 3 persona janë vrarë gjatë marrjes në pyetje në bazën amerikane në Bagram. Akoma nuk kemi njohuri për ate që zhvillohet në Guantanamo???

Çfarë kuptimi kanë këto metoda? Dyshoj që prej sot e më tutje udhëheqësia jonë nuk do të luan sipas parimeve të fairplay-it. Nëse ne eliminojmë kryetarët e tyre pse mos të eliminojmë ata kryetarët tanë. Vrasja e Sergio Viera De Mello nuk ishte e rastit sa po më duket. Hamasi pasi që Bush-i e vendosi në listën e cirkut të keq dita ditës bëhet rrezik ... janë shtuar kërcënimet kundër Sharonit. Pse të besojmë se udhëheqësit tanë do të jenë të sigurt. Nëse Arafati largohet në egzil a do mbetet vend për përmbajtje?

Nuk ka dyshim se armiqët e Amerikës ishin “tmerr” për popujt e tyre. Saddami ndoti tokën e Irakut me varrezat masive të viktimave të pafajshëm, Mullah Omari lejoi që legjionet e tij të tmerronin tërë shoqërinë e Afganistanit, veçse në mungesë të tyre ne krijuam banditëri, përdhunime, kidnapime, luftë guerile dhe anarki. E gjithë kjo në emër të viktimave të 11 shtatorit. Ardhmëria e Lindjes së mesme pas 11 shtatorit tani sikur asnjëherë më parë duket e zbehur dhe e përgjakshme. ShBA-të dhe Britania ranë në kurthën e luftës që vet e inicuan, përgjegjës për metodat e tmerrshme që i vendosën dhe për jetën e mijërave që janë vrarë gjatë bombardimeve në Afghanistan dhe Irak, të vrarë nga ushtarët që “nuk mendojnë gjatë” para se të gjuajnë.

Sa i përket terrorizmit ata dita ditës i rrethojnë forcat tona në Irak, Afghanistan e në Pakistanin mik. E gjithë kjo u bë për hir të viktimave të 11 Shtatorit. Prej luftës së dytë botërore nuk kemi parë marrëzi deri në këtë nivel. Ajo (lufta botërore) pothuaj se ka filluar.

Shënim i redaksisë:

Robert Fisk është korrespondent i gazetes “The Independent” dhe autor i librit “Pity the Nation” (Mëshiro kombin). Është bashkautor me Cockburn dhe St. Clair në librin “The politics of Anti-Semitism” (Politika e antisemitizmit).

Idetë e paraqitura në këtë artikull janë mendime dhe komente personale të autorit dhe nuk korespondojnë domosdoshmërisht me ate që redaksia e Albislam.Com i din për të vërteta.

Robert Fisk

Përktheu: Talha Kurtishi

13.09.2003

Kontribut të vërtetës mbi ushtarët e vrarë në Irak

The New York Times: Ëndërra

Raporti i Shtëpisë së Bardhë për gjendjen në Irak 100 ditë pas përfundimit të aktiviteve kryesore luftarake shkruan: Janë vrarë vetëm 50 ushtarë pas përfundimit të aktiviteve kryesore luftarake.

Komenti i gazetës: Ky raport u përngjan më tepër ëndërrave se sa raportit numerik real. Ky raport sa po duket nuk ka lidhje me realitetin e Irak-ut ku ushtarët vdesin.

Këtë raport nuk e pranon as rrjeti televiziv CNN-i i cili numrin e ushtërëve të vrarë e rrit deri 171 ushtarë të vrarë.

Gjeneral Franks-i pranon:

Gjeneral Franks-i, ish-komandanti i forcave në Irak, para Kongresit ka pranuar çdo ditë ka mes 10-25 sulme kundër forcave amerikane në Irak d.m.th. sipas raportit gjatë mesatarisht 17 sulme në ditë vritet një gjysëm ushtari.

Kjo ndodhë për shkak fshehjes së numrave të viktimave.

Zëdhënësi i forcave amerikane në shumicën e rasteve pranon vetëm një të vrarë gjatë një sulmi.

Nëse i bashkojmë pohimet e ish-komandantit dhe zëdhënësit do të arrijmë te numri 17 të vrarë mesatarisht.

Pyetjet?

Pse forcat amerikane largojnë ushtarët e vrarë, të plaguar dhe mjetet ushtarake prej vendit të ngjarjes në disa raste për 10 minuta dhe para se të arrijnë gazetarët?

Pse ndalojnë afrimin e gazetarëve në afërsi të vendit ku ka ndodhur sulmi?

Pse kërcënohet, goditet, burgoset çdo gazetar që i afrohet vendit të ngjarjes? Pyetni korrespondentët e El Xhezasë.

Pse u vra gazetari i El Xhezasë në Bagdad?

Pse u vra gjiruesi i Rojtersit?

Pse Wolfowitz-i (zëvendës sekretar i mbrojtjes) ju kërcënohet shtëpive televizive arabe?

Pse shtëpitë televizive arabe mohojnë numrat e viktimave që janë paraqitur në edicionet e hershme edhe pse fotografitë përgënjeshtrojnë numrat (e censuruara)?

Komisioni i Kongress-it shpalos të vërtetën:

Sipas një raporti të fshehur të përgatitur prej një komisioni të Kongresit që ka vizituar Irakun çdo ditë vriten prej 10-12 ushtarë amerikan, d.m.th. mesatarisht 300 të vrarë çdo muaj. (këtë e vërteton edhe raporti i njëres prej grupeve të rezistencës). Këtë informatë e ka botuar revista الأسبوع e Egjiptit dhe gazeta الرياض e Saudisë.

Këtë e vërteton edhe mjeku Usame Mehdi i cili prej burimeve amerikane kupton se baza ajrore Andron në afërsi të Washingtonit ka pranuar 4000 ushtarë të plagosur. Këtë e pohon edhe revista The Guardian.

Lajme nga terreni...

- Një oficer në ushtrinë amerikane: Rezistenca irakiane përparon dhe dita ditës bëhet më efikase, më precize dhe zhvillon aftësitë për t'u fshehur (USA today).

- Shields (zëdhënësi kryesor i forcave amerikane në Irak): Numri mesatar i sulmeve ditore është prej 12-15 sulme që dita ditës bëhen më efikase dhe precize.

- Ushtarët e njesisë 101 kanë refuzuar kthimin në vend për pushim duke u frikësuar që të mos sulmohen aeroplanët e tyre nga rezistenca. (The New York Times)

- Komandanti i forcave amerikane në veri: Jemi duke luftuar me fantazma. Nuk i shohim aspak ata që na sulmojnë.

- Nga letrat e ushtarëve në Iraq: Na kthe-ni në shtëpi (The Observer)

- Vetëvrasje e 15 ushtarëve britanez.
- Ushtria e Muhammedit që bën pjesë në rrjetin El Kaida-s qëndron pas sulmeve të sofistikuara dhe të rregullta kundër ushtarëve amerikan. (The Sunday Times)
- Ushtarët paguajnë 1000 dollar që të ikin nga ferri i Irak-ut.
- Edhe fëmijët luftojnë kundër neve dhe na vrasin. (Radiotelevizioni i ushtrisë amerikane)
- Wolfowitz: Po ballafaqohemi me luftë guerile që nuk është parë më herët në botë.

• Vëllau i xhiruesit të Rojters-it që është vrarë nga amerikanët: Vëllau im zbuloi varrezat ku ishin të varrosur ushtarë amerikan. Për këtë e likuiduan.

• 600 familje formojnë komision dhe kërkojnë kthimin e të afërmeve të tyre prej Irak-ut.

• Web faqeja <http://www.sftt.org/> (Soldiers for the truth) e hapur nga një ish oficer amerikan që ka luftuar në Vietnam publikon letrat e ushtarëve amerikan në Irak nga të cilat shihen pashpresa që e përjetojnë ushtarët.

www.almokhtsar.com

Përktheu: Talha Kurtishi

26.09.2003

Parafytyro veten tënde në varr!

Vëlla i dashur! S'ka dyshim se përfundimi vendimtar është vdekja yte. Ngase përher-shmëria në këtë jetë është e paarritshme! Pra, paramendoje veten tënde dhe tani më të kanë lëshuar në gropën e varrit tënd. Pastaj të mbyllin në dërrasat e varrit! Hedhin dhe mbi ty! A e arrite natën tënde të parë në gropën e llogarisë?! Po si do të jetë përgjigja?! Tashmë janë larguar nga ti familja, të dashurit, të afërmit dhe shokët! Pasurinë dhe mallin tënd i ke lënë prapa teje! Nuk të të sjellin dobi përveç asaj që ke përgatitur nga veprat e tua.

Transmetohet nga Enesi, Allahu qoftë i kënaqur me të, se i Dërguari i Allahut, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Të vdekurin e përcjellin tri gjëra: Familja e tij, pasuria e tij dhe veprat e tij. Dy kthehen kurse njëra mbetet me te. Kthehet familja dhe pasuria e tij, kurse me të mbetet vetëm vepra e tij". (mutefekun alejhi).

Ç'farë do të bësh kur të vijnë ty dy melek, të cilët ulën me ty dhe të qortojnë. Të pyesin: Kush është Zoti yt? Cila është feja yte? Kush është i Dërguari yt? Tani ndoshta mund të përgjigjesh shumë lehtë, por në atë gropë... në atë varr... në atë errësirë... përgjigjeja yte do jetë sipas veprave të tua.

Besimtari që posedon vepra të mira thotë: Zoti im është Allahu, Feja ime është Islami dhe Pejgamberi im është Muhammedi, alejhis-salam. Ndërsa hipokriti do të thotë: Ah... nuk e di, kam dëgjuar njerëzit duke thënë diçka, dhe kam thënë.

Përkujto o rob i Allahut se; "Varri është një kopësht prej kopshteve të Xhennetit ose një

humnerë prej humnerave të zjarrit" (transmeton tirmidhi)

Dhe dije o rob i Allahut se; Allahu i lartëmadhëruar të ka dhënë kohë të mjaftueshme për pendim dhe kthim tek ai. "A nuk ju dhamë jetë mjaftë të gjatë, sa që kush do që donte të merrte këshillim, mund t'a merrte atë dhe këshilluesi u erdhi..." (Fatir 37)

Fjalën këshillues në ajetin e lartëpërmendur e kanë komentuar me vjetërsi (pleqëri), dhe gjithashtu e kanë komentuar se ai (këshilluesi) është Muhammedi, alejhis-salam. Tashmë është arsyetuar kush ka këshilluar, dhe ka përkujtuar kush është lajmëruar dhe nuk i është bërë padrejtësi atij që është vonuar.

Nga Ebu Hurejra, Allahu qoftë i kënaqur me të, transmetohet se Pejgamberi, alejhis-salam, ka thënë: "Arsyetohet Allahu ndaj njeriut që ia vonon afatin e vdekjes deri sa ti mbushë gjashtëdhjetë vjetë" (transmeton Buhari).

Dijetarët islam kanë thënë se njeru kur i mbush të gjashtëdhjetat, i skadon afati i pendimit të singhtë.

Vëlla i dashur, ti sot jeton në sipërfaqen e tokës, e ndërsa nesër do të banosh në mbrendësinë e saj. Vallë a e ke zbukuruar vendbanimin tënd me vepra të mira. A e ke shtruar dhe mbjellur kopshtin tënd me kryerjen e urdhërave të Allahut që ti ka urdhëruar dhe largimin nga ajo që të ka ndaluar? Po qese ke qënë i bindur se me të vërtetë brendësia e tokës së shpejti do të jetë vendbanimi yt, atëherë pra, kush të ka hutuar që të bëhesh i pakujdesshëm ndaj përgatitjes së tij (Varrit)?!

Përktheu: Driton Musliu

Redaktura: AlblIslam.Com

29.8.2003

A ke trokitur derën?

1- Falu, para se ta falin ty namazin e xhenazes

Isha njeri që nuk falesha..të gjithë më këshilluan...babai dhe vëllezërit e mi..mirëpo aspak nuk u përgjigjesha...

Cingëroi telefoni një ditë, e në telefon u paraqit një plak duke qajtur dhe duke thënë: Ahmed! ...po!... All-llahu të dhashtë sabër, e kemi gjetur Halidin të vdekur në shtrat... bërtita: Halidin?! Po ai ishte mbrëmë me mua...qau dhe tha: do t'ia falim namazin e xhenazës në xhaminë e madhe. E mbylla telefonin...dhe qava: Halid! Si ka mundësi të vdes djaloshti i ril!

Hetova se vdekja tallet me pyetjen time.

Hyra në xhami duke qajtur...

Për herë të parë i fali dikujt namazin e xhenazes...e kërkova Halidin dhe e gjeta të mbështjellur me qefin...qëndronte para rreshtave dhe nuk lëvizte...bërtita nga kjo pamje...kurse njerëzit filluan të më shikojnë. E mbuloja fytyrën dhe e ula kokën... tentova të duroj...më mori babai im afër dhe më pëshpëriti në vesh: falu para se ta falin ty namazin e xhenazes!!

Mu duk sikur të lëshonte zjarr e jo fjalë... fillova të dridhem...shikoja Halidin...po të ngriheshte nga vdekja...vallë çka do të shpresonte! Duhan? Mikeshë? Udhëtim? Muzikë? Paramendova vetveten në vendin e tij... mu kujtua:

"(Përkujto) Ditën kur do të zbulohet kërciku (në kijamet), e ata do të ftohen për të bërë sexhde, po nuk munden". (el-Kalem: 42).

U nisëm për në varrezat...e zbritëm në varr...fillova të mendojë: nëse pyetet për veprat e tija? Çka do të përgjigjet: njëzet këngë! Gjashtëdhjet filma! Me mijëra cigare! Qava shumë...ska namaz që ndërmjetëson...as vepër që e ndihmon...Nuk munda të lëviz nga vendi...shumë më priti babai im...e lash

Halidin në varrin e tij, fillova të largohem, kurse ai dëgjon zhurmën e nalleve të mia...

2- Mendonte se lumturia qëndron në:

Shkuarjen pas vajzave...çdo ditë nga një kurban...shpesh udhëtonte jashtë vendit, edhe pse nuk ishte në marrëdhënie pune, vjedhte dhe harxhonte pasurinë në lozjen dhe shfryrjen e tij...

Gjendja ime ishte e ngjajshme me gjendjen e tij, mirëpo unë, All-llahu është dëshmitar, isha më pak i keq se ai...një ditë më cingëroi në telefon dhe kërkoi prej meje ta shpiej në aeroport...hypi në veturën time, ishte i gëzuar dhe i tregonte biletat...i habitur nga veshmbathja dhe formë e frizurës, e pyeta: ku? Tha...

Thashë: All-llahu na ruajtë!!

Tha: po ta provojë nuk do të kishe durim që të jeshë larg sajë...

Thashë: udhëton vet!

Po, tha, që të veprojë çka të dua...

Thashë: harxhimet?

Tha: i kam rregulluar disi...heshtëm... kurse në kasetofon kisha një audio shirit "mbi pendimin" dhe e lëshova...bërtiti që ta ndali.

Thashë: u kryen bisedat tona, andaj lërna të dëgjomë pak, e pastaj udhëto dhe vepro çka të duash...heshti...

Hoxha foli mbi pendimin dhe përmendi disa tregime të njerëzve që janë penduar...

U qetësua miku im dhe filloi të përsërisë: estagfirull-llah...filloi të ndikojë edhe ma shumë këshilla, kurse ai filloi të qajë dhe në fund i shkyu biletat e tha: më kthe në shtëpi...arritëm në shtëpi të ndikuar deri në palcë...zbriti duke thënë: esselamu alejkum... kurse zakonisht thoshte: baaaaj..

Pastaj udhëtoi për në Mekë, e pasi që u kthye prej Mekës, u ba njeri i devotshëm, çdo

herë e shihja duke u falur, duke bërë dhikër dhe vazhdimisht më këshillonte që të pendohem dhe të përqëndroj në fenë e All-llahut...

U sëmur vëllau i tij në një qytet tjetër, andaj shkoj atje... pas disa ditëve, ndodhi befasia! Mu lajmërua vëllau i tij dhe më tha: All-llahu të dhashtë durim për filanin... mbrëmë e fali namazin e akshamit dhe u mbështet në një shtyllë të xhamisë duke e përmendur All-llahun... e kur erdhëm ta falim namazin e jacistë e gjetëm të vdekur...

3- Burri i saj i kishte mbushur të dyzetat

Konsumator kronik i alkoolit, e rrihte gruan dhe fëmijët dhe i përzinte nga shtëpia... fqinjëve u dhimbeshin, andaj ndërhynin që t'ua hap derën e të futen brenda... tërë natën e kalonte i dehur... kurse gruaja tërë natën e kalonte në qarje dhe lutje... ishte njeri i keq... afër tyre banonte një djalosh i devotshëm, dhe një ditë i erdhi në vizitë këtij të dehurit. Doli në derë duke u lakuar, kur në derë pa një djalosh me mjekërr, fytyra i ndriçonte, bërtiti duke thënë: çka dëshiron? Tha: kam ardhur të të vizitojë!

Bërtiti duke i thënë: All-llahu të malkoftë, o qen... a është kjo kohë e vizitës! E pështy në fytyrë...

Ky djaloshi e fshihi pështymën nga fytyra dhe tha: më fal, do të vijë në një kohë tjetër... vazhdoi jetën djaloshi në thirrje dhe përpjekje... pas një kohe sërisht i erdhi në vizitë... kurse rezultati ishte i njëjtë...

Gjersa një herë i erdhi, kurse ky doli i dehur dhe i tha: a nuk të kam përzënë... pse po insiston të vishë? Tha: të dua dhe dëshiroj të ulem me ty, i erdhi turp e tha: unë jam i dehur... tha: ska problem, ulem me ty edhe pse je i dehur...

Hyri djaloshi dhe filloi t'i flet për madhërinë e All-llahut, për xhennetin dhe xhehennemin... e përgëzoi se All-llahu i do pendimtarët... kurse njeriu gjatë tërë kohës e për-

mbante vetveten që të mos qajë... pastaj u përshëndet me të djaloshi dhe u largua...

Përsëri i erdhi dhe e gjeti të dehur, i foli sërisht për xhennetin dhe mallëngjimin për te, e ia dhuroi një parfym të shtrenjtë dhe shkoi...

U mundua ta gjejë në xhami, mirëpo nuk erdhi...

Sërisht u kthi te ai dhe e gjeti të dehur në dehje të rëndë... filloi ti flet, kurse njeriu filloi të qajë dhe thoshte: All-llahu kurrë nuk do të ma fal... unë jam kafshë... pijanec, All-llahu nuk do të më pranojë... i përzë vajzat e mia, e poshtërsoi gruan time, e turpërojë vetëveten... filloi të dënesë... e shfrytëzoi djaloshi këtë mundësi dhe i tha: unë jam duke shkuar në umre me disa hoxhallar, eja me ne...

Tha: unë jam pijanec!!

Tha: po pse mërzhitesh... ata të duan si kurse unë...

Ia solli rrobat e ihramit nga vetura dhe i tha: laju dhe vesh rrobat e ihramit... i mori dhe shkoi që të lahet... kurse djaloshi kërkonte prej tij që të nxitojë, me qëllim që mos të kthehet sërisht në muhabetin e vjetër...

Doli me valigjen e tij, mirëpo nuk kishte haruar që në të të vendonte edhe rakinë...

U nis vetura, brenda ishin djaloshi, pijaneci dhe dy burra të devotshëm... filluan të bisedojnë për pendimin... ky, njeriu nuk e dinte as fatihanë... ia mësuan fatihanë...

Iu afruan Mekës natën... ndërkohë këtij njerit i vinte era raki nga goja... u ndalën që të pushojnë... kurse pijaneci tha: unë do ta vozis veturën e ju fleni!!

E refuzuan këtë kërkesë të tij me butësi... u ndalën dhe e përgatitën shtratin... ky i shikonte derisa flejtën... u zgjua rastësisht e i gjeti duke u falur...

Filloi të pyes vetveten: ngriten që të falin namaz e qajnë, kurse unë flej i dehur...

Thirri ezani i namazit të sabahut, e zgjuan edhe ate, u falën së bashku e pastaj ngrë-

nën mëngjes... i shërbenin sikur të ishte udhëheqësi i tyre... e pastaj u nisën...

Filloi zemra ti zbutet dhe ta kaplon mallëngjimi për Qaben... hyrën në harem, e kaploi trema dhe filloi të ecë me hapa të shpejtë... u drejtua kah qabeja, qëndroi dhe filloi të qajë: o Zot, më mëshiro... nëse më refuzon Ti, te kush të strehohem!

Mos më kthe të dëshpëruar...

U frikuan për te...

Dridhej toka nga të qajturit e tij...

Kaluan pesë ditë në namaz dhe lutje...

Gjatë kthimit... e hapi valigjen dhe e hodhi alkoolin duke qajtur...

Kur arriti në shtëpi... qau gruaja dhe vajzat e tija...

Njeri, në të dyzetat sikurse të kishte lindur përsëri...

Përqëndroi në namaz... lëshoi mjekër, e cila ishte e thinjur... Më vonë u ba muezin në xhaminë e afërt... duke lexuar Kur'an mes ezanit dhe ikametit e mësoi tërë Kur'anin përmendsh...

4- dr. Abdull-lahi thotë: më thirrën në një konferencë të medicinës në Amerikë...

Më shkoi ndërmend të vishem me rrobat e mia të rëndomta, veshmbathje arabe... arrita në Amerikë... hyra në sallën e konferencës, e pash një mjek arab dhe u ula pran tij...

Më tha: ndërroi rrobat, mos na poshtërsu para të huajve... heshta...

Filloi konferenca... kaluan dy orë... hyri koha e namazit të drekës, kërkova leje, dola dhe shkova të fal namazin...

Pamja ime ua tërhiqte vëmendjen... pastaj hyri koha e namazit të iqindisë, u ngrita ta fali namazin, e afër meje hetova një njeri i cili falej afër meje dhe qante. Kur e kreva namazin, vërejtja se ai që falej pas meje ishte ai që më dha vrejte për rrobat e mia.

Duke i fshirë lotët tha: ky është namazi i parë që dyzet vjet!!

U habita!

thashë: kam ardhur në Amerikë para dyzet vjetëve, kam nënshtetsi Amerikane, mirëpo asnjë rekat si ja kam bërë All-llahut, subhanehu ve tealë. Kur të pash duke e falur drekën, mu kujtua Islami, të cilin e kisha haruar, e thash: nëse ky djalosh ngritet të falet sërish do të falem me te... All-llahu të shpërbleftë...

Kaluan tre ditë... kjo konferencë ishte për studime mjekësore... mirëpo shpresova që ndonjëri të flet për Islamin, mirëpo ishin të angazhuar...

Në koktelin e përfundimit më pyetën: pse nuk ke veshur rrobat e mjekut?

U falënderova për interesimin e tyre, e u thashë: këto janë rrobat tona dhe nuk jam në spital. Pastaj dëshirova të shfrytëzoj rastin që ti thërras në fe, mirëpo udhëheqësi i konferencës aludoi se koha më përfundoi, mirëpo mua mu kujtua që të vëndoje pikëpyetje dhe të ulem...

Thashë: një konferencë kushton me miliona për të studiuar atë që gjendet brenda trupit të njeriut, mirëpo ky trup, vallë pse është krijuar?!!

U buzëqesha dhe zbrita nga foltorja, udhëheqësi vërejti habinë e të pranishmëve dhe më dha shenjë që të vazhdoj... fillova të flas për Islamin, realitetin e jetës, qëllimin e krijimit, fundin e kësaj bote, e kur përfundova ligjeratën, u ngritën katër mjekë dhe publikuan dëshirën e tyre për të hyrë në Islam...

5- Më tha: kam udhëtuar atje për shërim

Sara ishte motër medicinale në laboratorinë e spitalit... të gjithë e njihnin dhe e shihnin çveshjen e sajë dhe nuhatnin aromën e sajë... një ditë më pa në laborator duke marrur një dosje time, e mu buzëqesh... e ula kokën. Ajo më tha: mirësevjen, po çka paska filani? Heshta... përfundova punën në laborator dhe dola me keqardhje për çveshjen dhe guximin e sajë. Kuptova se këto janë hapat e shejtanit...

Më tha shejtani: jepja numrin e telefonit tënd, e kur të thërret, këshilloje!!

Sa ide të mrekullueshme ke, o iblis!

Ta këshillojë disa minuta, që më vonë të bi me te në gropën e shejtanit...

Vendosa t'ia dhurojë një libër të ndikueshëm... e në fillim të librit shkrova:

"Motra ime! Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka tërhjekur vërejtjen nga gratë e mbuluara e të çveshura, se ato nuk do të hynë në xhennet, e as që do të shijojnë aromën e xhennetit... gratë që veshin rroba tërhjekëse, vëndojnë shami joshëse, grua e parfymosur i ngjanë lavres, e cila e ofron trupin e sajë. Vallë do të humbish xhennetin për shkak të një marrëdhënie të palejuar, me të cilën kënaqet tjetri?! Reziku është i madh, nuk kalon edhe aq lehtë".

Shkova në spital... hyra në laborator, mirëpo nuk e gjeta aty... pas disa çasteve u drejtua kah unë: mirësevjen, si je... i thashë: elhamdulillah, urdhëro dhe ia dhash librin... e lëkundi kokën në shenjë falënderimi, mori leje dhe shkoi...

dëgjova disa që më panë duke thënë: All-llahu të shpërbleftë...

Pas një kohe shkova për të bërë analizat dhe u shtriva në shtratin e laboratorisë, ndërkohë me erdhi një teknik! U habita, ku është Sara!! Afër nesh kishte një perde që na ndante nga reparti i grave... Sa u përmend emri im, e dëgjova duke thënë pas perdes: All-llahu të shpërbleftë, pastaj kaloi pran nesh, e mbuluar si duhet, nuk ishte e çveshur e as e parfymosur dhe vetëm me gratë punonte...

6- Për fund: a ke trokitur derën!!

Jetojmë në një kohë ku janë shtuar telashtet, sprovat e syrit, dëgjimit, imoralit dhe pasurisë jo të pastër... sikurse të jetojmë në kohën për të cilën Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, na ka thënë:

"Pas juve do të ketë ditë të durimit, durimi në ato ditë është sikur të kapish gacën, ai që vepron shpërblehet sa pesëdhjetë pre jush". (sahih, "es-sahiha", nr. 494).

Pra, ritet shpërblimi i besimtarit në kohën e fundit, sepse është jabanxhi në mesin e mëkatarëve, të cilët hanë kamatën, kurse ai kamatë nuk ha, dëgjojnë muzikë, kurse ky nuk dëgjon, shikojnë në harame, kurse ky nuk shikon, pinë alkool, kurse ky nuk pi... kurse Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Ka filluar Islami jabanxhi dhe si i tillë do të kthehet, siç ka filluar, xhenneti qoftë për jabanxhiun". ("es-Sahiha", nr. 1273).

Dhe thotë:

"Secili vit që vjen, viti që vjen pas tij është më i keq se ky, derisa ta takoni Zotin tuaj". (Sahih, Tirmidhiu).

Poashtu Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, thotë:

"All-llahu, subhanehu ve teala, thotë:

Pasha Krenarinë Time robit Tim nuk ia grumbullojë dy frika dhe dy qetësimë; nëse është i qetë prej Meje në dynja do ta frikësoj në ahiret, e nëse më frikohet në dynja, do ta qetësoj në ahiret". (sahih, "sahihut-Tergibi", nr.3376).

Ai që frikohet në dynja, që e madhëron All-llahun, subhanehu ve teala, ai do të jetë i qetë në ditën e Kijametit dhe do të gëzohet në ditën e takimit me All-llahun... kurse ai që ka bërë mëkate, brengë e tij kryesore ka qenë epshi i barkut dhe organit, ky njeri vazhdimisht do të frikohet dhe do të trishtohet në ahiret... andaj mbështetju All-llahut para se të mbyllet dera dhe të vjen llogaria... mos u mashtro me numrin e madh të atyre që bijnë... e as me numrin e rrallë të atyre që përqëndrojnë... sepse ti je në të vërtetën e qartë...

Dr. Muhamed el-Arifi

Përktheu: Bekir Halimi

05.09.2003

Tridhjet shenjat e hipokritëve

1. Janë falls në thëniet e tyre dhe gënjejnë.
2. Tradhëtojnë.
3. Tregojnë mosbindje dhe dëshirojnë të debatojnë.
4. Thyejnë premtimin.
5. Janë dembel në adhurim.
6. I bëjnë veprat për tu dukur.
7. I mungon të përkujtuarit e fesë.
8. Nguten në falje.
9. Shajnë ata të cilët bëjnë vepra të mira nga besimtarët dhe të drejtët.
10. Tallen me Kur'anin, sunnetin dhe të Dërguarin e Allahut.
11. Bëjnë betime për tu mbrojtur.
12. Urrejnë të shpenzojnë diç për hir të Allahut.
13. Dezertojnë dhe i lëjnë në baltë muslimanët.
14. Krijojnë zhurma fallse duke bërë fitne.
15. Gjejnë gabime në vendimet e Allahut.
16. Çnderojnë të drejtët.
17. Qëndrojnë larg nga faljet me xhemat.
18. Shkaktojnë fesat ndërsa thonë se duan të vendosin paqen.
19. Sjellja e jashtme e tyre është në kontradiktë me atë që kanë në zemër.
20. I frikësohen ngjarjeve të pakëndshme, incidenteve dhe ngjarjeve.
21. Përdor shfajsime fallse.
22. Urdhërojnë për kah e keqja dhe pengojnë nga e mira.
23. Janë dorështrenguar.
24. E harrojnë Allahun.
25. Mohojnë premtimin e Allahut dhe të dërguarit të tij.
26. Shqetësohen për pamjen e jashtme dhe neglizhojnë të brendshmen.
27. Janë eloquent, oratorë, mbajnë ligjërata të gjata etj..
28. I mungon të kuptuarit e fesë.
29. Nuk bëjnë gjynahe para syve të njerëzve por tregohen të vyesëm në kryerjen fshehurazi të gjynaheve.
30. Gëzohen për ndonjë fatkeqësi që bie ndër besimtarë dhe trishtohen kur ata gëzohen dhe kënaqen.

Aid Abdullah el-Karni

Përktheu: (Ammar) Ardit Kraja

12.09.2003

Një shembull nga Kur'ani për paranë dhe pasurinë

Kur një musliman shpenzon para bujarisht për të ndihmuar nevojtarët, kjo kënaq Allahun i cili e shpërblen atë me lumturi në këtë jetë dhe në tjetrën. Por nëse me këtë pasuri individ bëhet mendjemadh, egoist dhe mosmirënjohës ndaj Krijuesit, atëherë ate do ta ndjek stresi dhe dënimi. Andaj paraja konsiderohet thikë me dy teha.

Historia e Karunit në Kur'anin fisnik është një shembull i influencës së tmerrshme që paratë dhe pasuria mund të kenë mbi qeniet njerëzore me dobësi të pashërueshme.

A mundet që paraja vetëm me tërheqshmërinë e saj të sjell sigurinë, paqen e mendjes dhe shpirtit?

Fakte nga e kaluara dhe e tashmja thonë se jo, veçanërisht kur njerëzit grumbullojnë pasurinë e tyre në mënyra të paligjshme (haram).

Karuni ka jetuar në kohën e Musait, alejhis-salam. Ai ishte një njeri i keq i cili grumbulloj një pasuri shumë të madhe duke shfrytëzuar dhe shtypur popullin e tij.

Thesari i tij u shtua dhe u shtua por ai nuk ishte kurrë mirënjohës ndaj Zotit të tij. Ai jetoi si një tiran mendjemadh i cili nuk kujdesej për askënd.

Shumë nga njerëzit e tij, të cilët e dëshironin jetën tjetër më tepër sesa jetën e kësaj bote, e këshilluan atë të mos sillej me arrogancë por të bënte të mira.

Megjithatë Karuni nuk i dëgjoi ata. Ai nuk e mori vesh që e gjithë ajo që ai kishte ishte një begati nga Allahu. Karuni ka thënë me medjemadhësi: "Ai (Karuni) tha: "Më është dhënë vetëm në sajë të dijes sime" [el-Kasas: 78]

Kur Karuni ecte në pronën e tij ata njerëzit të cilët dëshironin jetën e kësaj bote e admironin atë dhe dëshironin të bëheshin të njëjtë si ai në pasuri dhe madhësi.

Por të tjerë më të ditur i treguan atij që shpërblimi i Allahut është për ata që besojnë, bëjnë vepra të mira dhe janë të durueshëm.

Megjithatë ai nuk i kushtoi kujdes kësaj dhe kështu meritoi dënimin e Allahut. Ai u takua me një fund të tmerrshëm që nuk i kalon askujt nëpër mendje:

"Po ne atë dhe pallatin e tij i shafuam në tokë dhe veç Allahut nuk pati ndonjë që ta mbrojë e as vetë nuk pati mundësi të mbrohet" [el-Kasas:81]

Historia përsërit vetveten dhe histori të tilla ndodhin dhe kanë ndodhur. Madje edhe në jetën tonë bashkëkohore ne mund të shohim njerëz të cilët veprojnë si Karuni.

Nëse qëniet njerëzore do merrnin në konsiderim gabimet e të tjerëve dhe do përpiqeshin të mësojnë diçka nga ato, jeta do të bëhej më e mirë. Të pasurit duhet të ndihmojnë të varfërit. Ata duhet të ndajnë një pjesë të pasurisë së tyre për nevojtarët për t'i bërë ata të kënaqur dhe që vet të shpërblehen me Xhenet. Ndërkohë ata janë të lirë të gëzojnë çfarë ata posedojnë, pa devijime. Me të vërtetë ata me këtë do të jetojnë në paqe.

Historia e Karunit është në Kur'an si një shembull për çdo kënd të mësojë. Ai është i përshkruar me zbulimet dhe rrobat e tij kur shfaqej përballë atyre njerëzve të cilët mbledheshin për të parë.

Kjo ngase ai fshihej prapa mureve të pallatit të tij gjatë gjithë kohës, duke u gëzuar me veten dhe thesaret e tij, e kur dilte të gjithë e vështronin atë të mahnitur.

Si në çdo shoqëri, njerëzit ndryshonin në opinionet rreth tij. Grupi i të humburve, të cilët ishin të mashtruar nga paraqitja dhe nuk i interesonte e vërteta mbrapa saj, e admiruan atë.

Ata e kishin zili dhe dëshironin për vete një pasuri të tillë. Megjithatë një grup i dytë, i cili përfshin besimtarët me mendjet e ndritura, i doli para duke e paralajmëruar dhe e këshilluar atë.

Por të gjitha thesaret, ari, rojet dhe robërit nuk e mbrojtën këtë burrë. Njerëzit u kthyen në drejtim të pallatit dhe papritmas nuk e gjetën atë. Pallati nuk ishte më. Megjithëse ndërtesa ishte e fortë dhe e rrethuar me mure të larta nuk mundi t'i reziston fatit të saj. Toka e gëlltiti atë dhe Karuni u shkatërrua, me gjithë pasurinë dhe mendjemadhësinë e tij.

Shtëpitë e mëdha, paratë e shumta dhe luksi ose autoriteti nuk janë të mira po nuk pati besim dhe bindje ndaj Allahut.

Çfarëdo fuqie që një njeri mund të gëzojë nuk mund as ti bëjë mirë e as të dëmton veten e tij. Nuk mund kurrë të shkaktojë stres ose të sjell lumturi pa vullnetin e Allahut, subhanehu ve tealà.

Pas këtij fundi të tmerrshëm të Karunit, ata të cilët dikur ishin magjepsur nga lavdia e pasurisë së tij u kthyen në vete. Ata patën një goditje të fortë dhe nuk mund të besonin syve të tyre.

Dhe si rrjedhim ndjenjat e tyre ndryshuan: "E ata që dje lakmuan të ishin në vendin e tij filluan të thonë: A nuk e shihni se Allahu me të vërtetë i jep begati e komoditet atij që do nga robërit e vet, e edhe ia mungon atij që do, e sikur Allahu të mos bënte mëshirë ndaj nesh do të na rrafshonte në tokë edhe neve, sa habi sesi jobesimtarët nuk gjejnë shpëtim" [el-Kasas:82]

Gjithë bukurisë së kësaj jete do t'i vijë fundi herët ose vonë. Vetëm besimtarët të cilët punojnë shumë për të kënaqur Allahun dhe duke iu larguar të vepruarit keq ose të pendohen dhe do të jetojnë në Parajsën e përhershme-Xhennet.

Dr. Hanan Abdu el-Tahavi

Përktheu: (Ammar) Ardit Kraja

19.09.2003

Porositë e dijetarëve gjatë sprovave dhe paqartësisë së gjërave

(Ruaje gjuhën, freno dorën tënde dhe angazhohu me përmirësimin e brendësisë tënde)

Këto tre porosi janë këshilla të nxjerrura prej Kur'anit dhe Sunnetit të cilat i ka thënë Shejhu i lexuesve të Kur'anit dhe muhadithinëve, Hafidhi i Kufës, Zahidi - që diturisë ia bashkangjiti punën, njëri prej gjashtë personave që e kanë ruajtur diturinë e trashëguar prej Muhammedit sal-lallahu alejhi ve sel-lem, Sulejman ibën Mihran El A'mesh (Ali ibën El Medini ka thënë: Diturinë e ummetit të Mu-

hammedit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, e kanë ruajtur këto burra: Amër ibën Dinar në Mekke, Zuhriu në Medine, Ebu Is-hak Es-Sebi'i dhe A'meshi në Kufe, Katadeja dhe Jahja ibën Ebi Kethiri në Basra. Tarih Bagdad 9/9)

Imam 'Ikhliu rrëfen: Në kohë kur në Kufe ndodhi fitneja El Hasen ibën Hurri tuboi dijetarët e Kufës që të shkruajnë një këshillë për njerëzit. Në mesin e tyre ishte edhe A'meshi i cili i tha tre fjalë të cilët dijetarët e tjerë i konsideruar të mjaftueshme. Tha: All-llahu e më-

shiroftë njeriun i cili ruan gjuhën e vet, frenon (nga e keqja) dorën e vet dhe angazhohet me përmirësimin e brendësisë së vete. Pastaj urdhëroi që të shpërndahen njerëzit sepse urrente tubimet e gjata. (Tarih Dimeshk 13/56)

Nuk ka libër prej librave të hadithit e që mos të përmban në vete hadithe që flasin për sprovat dhe fitnet (çrregullimet). Këtë e dëshmojnë edhe librat bazë: Buhariu, Muslimi, Suneni i Ebu Davudit Suneni i Tirmidhiut dhe shumë tjerë.

Për shembull: Në librin e Buhariut: Libri i fitneve, Kaptina: Çfarë na është transmetuar për fjalën e All-llahut, subhanehu ve teala: “Dhe kini frikë Fitnen (sprovën, çrregullimin, sjellejen e fatkeqësive e mundimeve) e cila nuk dëmton vetëm ata që bëjnë keq...” (Enfal, 25) dhe si i Dërguari i All-llahut, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ju tërhiqte vëmendjen besimtarëve për fitnet.

Për këtë shkak ne në këtë kohë, koha e sprovave dhe rrëmujës, kemi nevojë që të ndalemi me këto ajete dhe hadithe që janë shpallur për këtë dhe të marrim mësim dhe regulla që do të na e mundësojnë ta shpëtojmë vetën prej tyre. Këtë na e siguron vetëm libri i All-llahut subhanehu ve te’ala dhe suneti i Resulullahut, sal-lallahu alejhi ve sel-lem.

Abdur-Rahman ibën Ebza [rahimehull-llah] rrëfen: Kur ndodhi rasti i Uthmanit, radijallahu anhu, e pyeta Ubejj ibën Ka’bin, radijallahu anhu: O Ebu Mundhir ku është rrugëdalja? U përgjigj: Në Librin e All-llahut, atë që e ke të qartë vepro sipas saj atë që se ke të qartë pyeti dijetarët. (Et-Tarih El Evsat 1/64 me sened të saktë)

Udhërrëfyes i mirë është edhe udhëzimi i Sahabeve të cilit përjetuan të gjitha sprovat që filluan me vrasjen e halifës së drejtë Uthman ibën Affanit, radijall-llahu anhu.

Thotë Imam Ahmedi [rahimehull-llah]: Na ka treguar Ismaili i cili ka thënë na ka tregu-

ar Ejubi prej Muhammed ibën Sirinit: Filloi fitneja në kohë kur numri i sahabeve ishte dhjetë mijë. Numri i tyre në të (në fitnen) nuk u pakua as për njëqind bile as për tridhjetë. (El ilel ve ma’rifetur-rixhal 3/182 dhe Ahbarul Medine 2/281)

Për këtë shkak mendoj se zbatimi i këshillave që i përmendëm është kështjellë që i siguron mbrojtje besimtarit nga fitnet që hutojnë dhe ngatërrojnë edhe kërkuesit e diturisë.

Nëse nuk e praktikojmë këshillën e parë (ruajtja e gjuhës) do të gjykojmë për gjëra për të cilat Umer ibën El Hattabi kishte tubuar sahabet që morrën pjesë në luftën e Bedrit dhe kishte falur namazin e Istihares një muaj me rradhë.

Mospraktikimi i këshillës së dytë (frenimi i dorës) ndoshta do të shkakton derdhjen e gjakut të muslimnëve të pafajshëm për shkak të dyshimit dhe paragjytimeve.

Nëse fillojmë të angazhohemi me vetveten do të nxjerrim përfundim se nuk kemi kohë për asgjë tjetër...

Por krahas kësaj duhet të kuptojmë disa gjëra:

- Ruajtja e gjuhës për shkak të fitnes nuk d.m.th. heshtje kur flasin ata që përhapin dyshime dhe shprehin arrogancë ndaj caktimeve të All-llahut dhe caktimeve të Resulullahut qartësimi i të vërtetës në këtë rast është i domosdoshëm.

- Nga heshtja e lavdëruar nuk është edhe mosshpjegimi i ligjshmërisë së xhihadit dhe fakti se ai është kulminacioni i Islamit.

- Nga heshtja e lavdëruar nuk është mospotencimi i obligimit për solidaritetin mes muslimanëve dhe armiqësisë ndaj mosbesimtarëve.

- Nga heshtja e lavdëruar nuk është lënia e urdhërimit në të mirë dhe ndalimin e të keqës.

- Nga heshtja e lavdëruar nuk është mosluftimi i bidateve dhe bestytnive dhe shpallja e lëvizjeve shkatërruese siç është laicismo.

Qartësimi i këtyre çështjeve është një prej obligimeve më të rrëndësishmenë këtë kohë kur armiq e Islamit mundohen që të fshijnë Islamin duke e paraqitur si armik të përparimit, fe që promovon terrorizmin, fe që është në kundërshtim me të drejtat e njeriut, lirinë e shprehjes dhe respektimin e të tjerëve.

Për këtë shkak rreziku me i madh është mosnjohimi i të rinjëve me çështjet e fesë në baza të shëndosha që mbështeten në

Kur'an dhe Sunnetin e pastërt. Për këtë shkak që të gjithë duhet të angazhohemi me punë të zellshme dhe me gjithë potencialet që i posedojmë për t'ua qartësuar muslimanëve fenë e tyre. Kështu do të fitojmë nderin që të shërbejmë fenë e All-llahut.

Në fund lus All-llahun, subhanehu ve teala, që të na mbrojë nga fitnet që duken dhe nga ato që nuk duken. Amin

Dr. Ali Abdull-Ilah Es-Sajjah

Marrë prej revistës El Bejan nr. 191

Përktheu: Talha Kurtishi

26.9.2003

Ndihmoni njëri tjetrin në të mirë

Islami urdhëron të ndihmojmë njëri tjetrin në bamirësi dhe të mirë dhe ndalon nga bashkëpunimi në mëkat e armiqësi.

All-llahu [subhanehu ve teala] thotë:

“...Ndihmohuni mes vete me të mira dhe devotshmëri, e mosni në mëkat e armiqësi. Kini dro dënimit të All-llahut, se me të vërtetë All-llahu është ndëshkues i fortë”. (El-Maide: 2).

Në këtë kohë që është përhapur me të madhe e keqja, është kufizuar e mira, janë pakësuar ndihmësit në të mirë, kemi shumë nevojë për ta ngjallur këtë rregull të madh, t'i thërrasim njerëzit në këtë rregull dhe t'i nxisim drejt tij, pasi që dobia prej kësaj është e madhe dhe gjithëpërfshirëse, siç është zbatimi i fesë, forcimi i përmirësuesve, pengimi i të keqës dhe kufizimi i prishësve.

Domethënia fetare e bashkëpunimit

Shejh Abdur-Rahman Sadiu [rahimehull-llah] thotë:

“Ndihmesë, ose bashkëpunim, domethënë të veprojmë çdo cilësi të mirë që jemi urdhëruar ta veprojmë, të largohemi nga çdo cilësi e keqe që jemi urdhëruar që ta lëmë. Robi është i urdhëruar t'i zbatojë vet dhe tu ndihmon vëllezërve të vet në këto vepra, me çdo fjalë dhe me çdo vepër që nxitë në te”. (Tefsir Sadi, 2/238).

E kanë pyetur Sufjan ibn Ujejnën për domethënien e ajetit:

“...Ndihmohuni mes vete me të mira dhe devotshmëri...”.

Tha: të veprosh me te, t'i thërrasish të tjerët në te, tu ndihmosh dhe ti orientosh kah ato vepra”. (Hiljetul-Evlja, 7/ 284).

Kurse Kurtubiu në tefsirin e tij duke e komentuar këtë ajet thotë:

“Ky është urdhër për mbarë krijesat që të bashkëpunojnë në të mira dhe devotshmëri, domethënë që të ndihmoni njëri tjetrin, të stimuloni në urdhërat e Zotit dhe të veproni sipas tyre, e të largoheni prej ndalesave që ua ka ndaluar All-llahu, kjo është në përputhje me hadithin e Pejgamberit sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem:

“Ai që udhëzon kah e mira, është sikur ai që e vepron ate”. (Tefsir Kurtubi, 3/6/33).

Kasimiu në tefsirin e tij thotë:

“Pasi që armiqësia zakonisht ndodh në mënyrë të organizuar dhe në bashkëpunim, janë urdhëruar, pas ndalesës, që të bashkëpunojnë në çdo gjë që është mirësi e devotshmëri, të pasojnë urdhërat e të largohen nga epshi...pastaj janë ndaluar të ndihmojnë njëri tjetrin në ate që është zullum dhe mëkat”. (Mehasinut-Tevil, 3/ 22).

Ibn Kajjimi [rahimehull-llah] thotë:

“Ky ajet i kaplon të gjitha interesat e robërve, në jetën e tyre dhe pas ringjalljes, mes njerëzve, dhe mes njerëzve dhe Zotit të tyre, sepse secili rob nuk ndahet nga këto dy gjendje dhe nga këto dy obligime:

- Obligimi i tyre ndaj Zotit dhe

- Obligimi i tyre mes vehtes.

Obligimi i njeriut para njerëzve tjerë është bashkjetesa, ndihmimi, shoqërimi. Obligohet që tubimi, shoqërimi dhe bashkëpunimi të jetë në vepra që e kënaqin All-llahun dhe janë adhurime ndaj Tij. Këto vepra janë kulmi i

lumturisë së robit dhe shpëtimit të tij, sepse nuk ka lumturi pa te, e ajo është mirësia dhe devotshmëria, të cilat e përmbledhin mbarë fenë”. (Zadul-Muhaxhir, 1/ 6-7).

Pastaj e sqaron rëndësinë e bashkëpunimit në të mira dhe devotshmëri dhe se kjo konsiderohet synim i bashkimit të njerëzve, duke thënë:

“Qëllimi, nga bashkimi i njerëzve dhe bashkjetesa e tyre, është bashkëpunimi në mirësi dhe devotshmëri, ku secili i ndihmon shokut të vet me dije dhe me vepër. Sepse rob i vetëm nuk mund të veçohet me dituri dhe me mundësi për ta realizuar këtë gjë. Andaj urtësia e Zotit bëri që lloji njerëzor të vazhdon i ndihmuar mes vehte”. (Zadul-Muhaxhir, 1/ 13).

Njeriu si individ është i dobët, kurse është i fuqishëm duke u bashkuar me të tjerët. Ndjenja e njeriut për këtë dobësi e shtyn domosdoshmërisht që të bashkëpunojë me të tjerët në çdo lëmi, andaj All-llahu i urdhëroi që ky bashkëpunim të jetë në mirësi dhe devotshmëri.

Dallimi mes mirësisë dhe devotshmërisë dhe mes mëkatit dhe armiqësisë

- Disa dijetarë kanë thënë se mirësia dhe devotshmëria kanë një kuptim, duke thënë se çdo mirësi është devotshmëri dhe se çdo devotshmëri është mirësi.

- Të tjerët kanë thënë se: “Mirësi”- a kaplon obligimin dhe veprat e pëlqyeshme, kurse “devotshmëria” përkujdesi për obligimin. All-llahu nxit në bashkëpunim në mirësi dhe e shoqëron këtë me devotshmëri ndaj Tij, sepse devotshmëria është kënaqje e Zotit, kurse mirësia kënaqje e njerëzve, e ai që bashkon kënaqjen e Zotit me kënaqjen e njerëzve, e plotëson lumturinë dhe dhuntinë. (Shiko: Tefsir Kurtubi, 6/ 47).

- “Mirësi është emër përmbledhës i asaj që e do All-llahu dhe e pëlqen, qofshin vepra të dukshme ose të brendshme, siç janë obligimet ndaj Zotit, ndaj njerëzve, kurse devot-

shmëria në këtë ajet është emër përmbledhës i lënies së çdo gjëje që e urren All-llahu dhe Pejgamberi, qofshin vepra të dukshme ose të brendshme”. (Tefsir Sadi, 2/ 238).

- Kurse Ibn Kajjimi [rahimehull-llah] duke saqruar dallimin mes tyre thotë:

“Kur janë të shoqëruara njëra me tjetrën, sikurse është rasti në ajetin: “Ndihmohuni në mirësi dhe devotshmëri”, dallimi mes tyre qëndron në dallimin mes shkakut që nuk është qëllim në vehte dhe qëllimit që është qëllim në vehte. Pasi që mirësi kërkohet si qëllim në vehte, sepse është plotësi e robit dhe përmirësim i tij, pa të cilën vepër nuk mund të ketë përmirësim, kurse devotshmëria është rruga që shpjen në mirësi dhe mjet për te ajo”. (Zadul-Muhaxhir, 1/ 11).

Dallimi mes mëkatit dhe armiqësisë

Shejh Abdur-Rahman Sadiu [rahimehull-llah] thotë:

“Mos u ndihmoni në mëkat e armiqësi”. Domethënë mos merni guxim të bëni mëkat, kurse armiqësia është vërsulja ndaj gjakut, pasurisë dhe nderit të njerëzve.

Njeriu duhet të largojë vehten nga çdo mëkat dhe zullum, pastaj tu ndihmojë të tjerëve që t'i lënë këto vepra”. (Tefsir Sadi, 2/ 239).

Disa rregulla të sigurta në bashkëpunim

1- Bashkëpunimi në mirësi është mirësi.

Imam Bejhakui [rahimehull-llah] thotë: “Dega e peste tre e imanit: bashkëpunimi në mirësi dhe devotshmëri. All-llahu [subhanehu ve teala] thotë:

“...Ndihmohuni mes vete me të mira dhe devotshmëri, e mosni në mëkate e armiqësi. ...”. (El-Maide: 2).

Kuptimi i këtij kapitulli është se bashkëpunimi në mirësi është mirësi, sepse nëse mungon në kohën e nevojës së mirësisë, atëherë nuk mund të kemi mirësi, e nëse gjindet, gjindet e mira. Kjo tregon se kjo është mirësi në vetëvete dhe është më e

madhe se sa mirësit që i bën një njeri, sepse kjo mirësi shtohet me përputhje me njerëzit e fesë dhe përngjajësimin me ta. Pastaj jo rastësisht shumica e adhurimeve bëhen me participim të shumë njerëzve dhe kryhen në xhemat”. (Shuabul-Iman, 6/ 101).

Pastaj e ka sjellur hadithin e Pejgamberit sal-lallahu alejhi ve sel-lem:

“Ndhimjoji vëllaut tënd kur të bëjë zullum dhe kur ti bëhet zullum. Thanë: o i Dërguar i All-llahut, dimë ti ndihmojmë atij që i bëhet zullum, e si ti ndihmojmë atij që ban zullum? Tha: ndale nga zullumi, kjo është ndihmë për te”. (Buhariu).

Kjo tregon se edhe zullumqari i bën zullum vetëvetes, ashtu siç na tregon All-llahu [subhanehu ve teala]:

“Kush bën ndonjë të keqe ose e ngarkon veten, ...”. (En-Nisa: 110).

Ashtu siç duhet ndihmuar i shkeluri, i cili nuk është vet zullumqari, duhet ndihmuar edhe në qoftë se është vet zullumqari. . .

2- Bashkëpunimi mes njerëzve është natyrë, në të cilën Zoti i ka krijuar njerëzit.

Ibn Halduni në “Mukadimen” e tij thotë:

“Njeriun e shoqërojnë të gjitha kafshët në shqisat, lëvizjen, ushqimin, etj, mirëpo dallohet prej tyre me mendim, nëpërmjet të cilit udhëzohet drejt fitimit të jetës dhe drejt bashkëpunimit me llojin e tij dhe shoqërimit që e përgadit këtë bashkëpunim, me pranimin e asaj që kanë sjellur pejgamberët nga Zoti [xhel-le shanuhu], zbatimi i këtyre mësimëve dhe veprimi për të përmirësuar ahiretin e tij”. (Mukadimeja e Ibn Haldunit, 1/ 429).

Ky dijetar, All-llahu e mëshiroftë, sqaroi rëndësinë e bashkimit dhe bashkëpunimit për njerëzit, duke treguar se bashkëpunimi sjell më shumë fryte se sa kanë nevojë ata që bashkëpunojnë mes tyre, duke thënë:

“Është e njohur dhe është vërtetuar se një njeri nuk mund të arrijë të gjitha nevojat

e tija për jetesë, por të gjithë së bashku bashkëpunojnë në këtë drejtim. Nevoja që realizohet me bashkëpunimin e një grupi është domosdoto më e madhe se sa numri i tyre shumëfish. Psh ushqimin prej grurit nuk mund ta arrijë një njeri hisen e duhër për dallim nëse grumbullohen për këtë qëllim gjashtë ose dhjetë persona, farkëtar, zdrukthëtar, kujdestari i lopëve, bujku, korresi, e nevojat e tjera të bujqësisë, e i shpërndajnë detyrat mes tyre, do të arrijnë shumëfish më shumë ushqim se sa numri i tyre i grumbulluar në këtë punë. Domethënë se punët pas tubimit janë më shumë se nevoja e domosdoshme e punëtorëve”. (Mukadimeja e Ibn Haldunit, 1/ 360).

Në një vend tjetër duke e sqaruar këtë fakt edhe më shumë thotë:

“All-llahu [subhanehu ve teala] e ka krijuar njeriun dhe e ka formuar në formën, ku nuk mund të jetoj pa ushqim, e ka udhëzuar që nga natyra ta hetojë ushqimin dhe i ka dhënë mundësi që ta fitojë atë ushqim. Mirëpo mundësia e një njeriut është më e vogël se sa të arrijë gjithë nevojë që ka për ushqim, nuk i mjafton për të jetuar.

Nëse supozojmë se minimumi që i nevojitet për jetesë është ushqimi ditor prej grurit. Këtë nuk mund ta arrijë nëse nuk ka shumë miell, brum dhe zierje. Të gjitha këto veprime kanë nevojë për enë dhe mjete të cilat nuk mund të realizohen nëse nuk gjindet farkëtar, zdrukthtari dhe vorbëtar.

Të themi se do të ha grurin pa e bluajtur, sërish ka nevojë që ta korre, e ta bëjë kokra, e mos të flasim për mbjelljen, korren, shijnë. Të gjitha këto veprime kanë nevojë për alete të ndryshme, shumë më shumë se për veprimin e parë. Është e pamundur që të gjitha këto t'i plotësojë një njeri. Andaj domosdoto duhet të grumbullohen më shumë mundësi nga lloji njerëzor, që të fitojnë ushqimin

për te dhe për ata". (Mukadimeja e Ibn Haldunit, 2/ 272- 274).

Këto fjali tregojnë në mënyrë të prerë se ndarja e detyrave për të realizuar disa vepra në bashkëpunim njëri me tjetrin është gjë e kërkuar dhe se ky bashkëpunim mes individëve punën e secilit prej tyre e shndërron në detyrë të përgjithshme shoqërore, që i garantonë jetesë një numri të madh të shoqërisë. Bashkëpunimi mes individëve, ndarja e detyrave janë dy fenomene të pandara të njeriut, dhe ai çdo herë ka nevojë për to. Pastaj bashkëpunimi i një grupi jep shumë më shumë rezultate se sa kanë nevojë..

Shkaqet që e shtyjnë besimtarin në bashkëpunim

Këtë që e tha Ibn Halduni është e përgjithshme edhe në çështjet e dunjasë edhe në ato të ahiretit, mirëpo shkaqet që e shtyjnë një besimtar në bashkëpunim në mirësi dhe devotshmëri janë të shumta, prej tyre:

1- Fitimi i shpërblimit nga zbatimi i urdhërit që përmendet në ajetin Kur'anor:

"Ndihmohuni në mirësi dhe devotshmëri".

2- Shtimi i shpërblimit dhe shumëfishimi i tij.

Ibn Kajimi [rahimehull-llah] thotë:

"Robi me besimin e tij dhe respektimin e All-llahut dhe Pejgamberit sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem vepron që të përfitojë nga veprimet e vëllezërve të tij besimtar së bashku me veprimet e tija, ashtu siç përfiton nga veprat e tyre në jetë, së bashku me veprat e veta. Besimtarët kanë dobi nga veprat e njëri tjetrit, në të cilat participojnë, siç është namazi me xhemat, secilit i shtohet shpërblimi deri në njëzet e shtatë fish, për shkak të pjesëmarrjes së tjerëve në namaz. Pra, vepra e tjerëve paska qënë shkak që të shtohet shpërblimi, ashtu sikurse vepra e tij ka qënë shkak për t'iu shtuar shpërblimi të tjerëve. Madje disa dijetar kanë thënë se shtohet shpërblimi i namazit me shtimin e

numrit të namazlive. Po e njëta vlen edhe për pejsëamrresit në xhihad, haxh, urdhërim në të mirë dhe ndalim prej të këqijave, bashkëpunimi në mirësi e devotshmëri. Pejgamberi sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem thotë:

"Besimtari për besimtarin është sikurse ndërtesa, e shtërngon njëra pjesë tjetrën, dhe i gërshetoi gishtat". (Buhariu).

Është e ditur se ky veprim është më i rëndësishëm në çështjet e fesë se sa në çështjet e dunjasë, sepse hyrja e muslimanit me grumbullin e muslimanëve në qarkun e Islamit, është prej shkaqeve më të mëdha që të arrijë dobia e secilit musliman të shoku i tij, gjatë jetës dhe pas vdekjes. Lutja e muslimanëve i kaplon prej mbrapa. All-llahu [subhanehu ve tealà] na ka treguar se bartësit e Arshit, edhe ata që janë përreth tyre, kërkojnë falje për besimtarët dhe lutën për ta, poashtu na ka treguar se pejgamberët janë lutur dhe kanë kërkuar falje për besimtarët, siç është Nuhi, Ibrahim i dhe Muhammedi, [alejhimus-selam]". (Er-Ruh, 1/ 128).

3- Nevoja.

Shumë synime dhe projekte islamike nuk mund të realizohen në mënyrë individuale, andaj më herët kanë thënë: çdo gjë arrihet me bashkëpunim.

4- Përsosja e punës.

Përsosja e punës dhe lehtësimi i realizimit të tij është më i madh gjatë bashkëpunimit dhe punës kolektive. Sepse bashkëpunimi në një punë me të tjerët e bën më të lehtë, pasi që kjo barrë u është ndarë të gjithëve.

Në çka bashkëpunohet?

Bashkëpunimi mund të jetë në vepra të mira dhe devotshmëri dhe në mëkate e armiqësi. E para urdhërohet, kurse e dyta ndalohe.

Një: bashkëpunimi në mirësi dhe devotshmëri.

Siç është xhihadi, zbatimi i dënimeve fetare, urdhërimi në të mirë dhe ndalimi nga e keqja, dhënia e të drejtave dhe realizimi i tyre.

Imam Kurtubiu [rahimehull-llah] në tefsirin e tij thotë:

“Bashkëpunimi në mirësi dhe devotshmëri mund të ndodhë në disa forma, andaj obligimi i dijetarit është që tu ndihmojë njerëzve me dijen e tij duke i mësuar, kurse i pasuri tu ndihmojë me pasurinë e tij, kurse trimi me guximin e tij në rrugë të Zotit, duke u shfaqur muslimanët si një dorë:

“Besimtarët gjakun e kanë të barabartë, secili e mbron garancën e njëri tjetrit dhe janë një dorë kundër tjerëve”.

Duhet larguar nga agresori, nuk duhet ndihmuar dhe duhet larguar ate nga kjo vepër”. (Tefsiri i Kurtubiut, 6/ 47).

Kurse bashkëpunimi i ndaluar është bashkëpunimi në mëkat e armiçësi, siç është ndihmesa në derdhjen e gjakut të dikujt të pafajshëm, grabitjen e pasurisë së dikujt, nëpërkëmbjen e nderit të dikujt, rrahja e atij që se meriton, etj. . .

Hapësirat e bashkëpunimit në mirësi dhe devotshmëri

Bashkëpunimi mund të jetë me autoritet, trup, shpirt, pasuri, fjalë dhe ide.

Pra, bashkëpunimi në mirësi dhe devotshmëri mund të realizohet në shumë forma, sa që nuk mund të numërohen ato. Secila vepër që e kënaq All-llahun, bashkëpunimi me të është bashkëpunim në mirësi dhe devotshmëri. Si shembuj do të sjellim bashkëpunimin në këto lëmi:

1- Bashkëpunimi në sferën e thirrjes dhe ngadhnjimit të fesë.

Kjo realizohet duke i ndihmuar fesë dhe muslimanëve. All-llahu [subhanehu ve teala] i ka stimuluar besimtarët që ta ndihmojnë fenë dhe muslimanët, të ndihmojnë pejgamberët dhe t'i përkrahin ata në ngritjen e fesë, përhapjen e thirrjes, në të gjitha mënyrat e ligjshme, andaj edhe thotë:

“O ju që besuat, bëhuni ndihmëtarë të All-llahut, si Isai, biri i Merjemes, havarijijunëve

(besimtarëve të vet të sinqertë) u pat thënë: "Kush është ndihmëtar i imi për në rrugën e All-llahut?" Havarijijunët i thanë: "Ne jemi ndihmëtarë të rrugës së All-llahut!" E një grup prej beni israilëve besoi, e një grup refuzoi, e Ne, ata që besuan i përkrahëm kundër armikut të tyre dhe ashtu u bënë ngadhënjës”. (Es-Saff: 14).

Domethënë: “të më ndihmoni në thirrje në fenë e All-llahut”. (El-Bidaje ven-Nihaje, 2/ 85).

Andaj, muslimani duhet të bashkëpunojë me vëllaun e tij në thirrje për në fenë e All-llahut [subhanehu ve teala], ta përkrah dhe ta frocon, ashtu siç i tregon All-llahu [subhanehu ve teala] Musait [alejhisselam]:

“(All-llahu iu përgjigj) Tha: "Ne do ta forcojmë ty krahun me vëllain tënd. . .”. (El-Kasas: 35).

Kurse Vereka ibn Neufel i ka thënë Pejgamberit sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem:

“Nëse të takoj atë ditë do të përkrahi pa masë”. Domethënë do të ndihmoj dhe përkrahi në përhapjen e fesë.

Xhabiri [radijall-llahu anhu] thotë:

Pejgamberi sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem qëndroi në Mekë dhjetë vjet, u shkonte njerëzve në vendtakimet e tyre, në Ukadh, në Mexhennëh, në sezonat e ndryshme në Mina, e thoshte: kush më strehon, kush më ndihmon, që ta kumtojë shpalljen e Zotit tim, e të fitojë xhennetin?”. (sahih, Ahmedi).

Prej formave të bashkëpunimit në sferën e davetit dhe ndihmesës së fesë është edhe xhihadi kundër kafirëve dhe munafikëve në rrugë të Zotit, pjesmarja e thirrësve në luftërat kundër kufrit dhe delaletit, përgatitja e të gjitha mjeteve të nevojshme për xhihad në rrugë të Zotit. Sahabet kanë bashkëpunuar në xhihad në shumë forma dhe me qëndrim të llojllojshme, siç është hapja e hendekut, ku duruan shumë në vështirësitë e këtij aktiviteti.

Xhabiri [radijall-llahu anhu] thotë:

“Kur Pejgamberi sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem dhe shokët e tij e hapën hendekun, u munduan shumë, saqë Pejgamberi sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem e lidhi në bark një gurë nga uria”. (Buhariu).

Prej formave të bashkëpunimit në ndihmesën e fesë është edhe ajo që ka ndodhur në kohën e Pejgamberit sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, siç është bashkëpunimi për të vrarë ata që kanë pretenduar se janë pejgamberë, kokat e dalluara të kufrit dhe shirkut, renegatët, ata që kanë sharë Pejgamberin sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, etj.

Xhabiri [radijall-llahu anhu] tregon se Pejgamberi sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem ka thënë: a ka kush e vret Kab Eshrefin, sepse ai ofendon All-llahun dhe Pejgamberin. U ngrit Muhamed ibn Selemeh e tha: o i Dërguar i All-llahut, a dëshiron që ta vras? Tha: po. Tha: më lejo t'i them diçka (t'i bëj kurthë). Tha: thuaj. Shkoi Muhamed ibn Selemeh te ai e i tha: kërkuam sadaka prej këtij njeriu (Muhammedit) kurse ai na lodhi, andaj unë kam ardhur që të më japësh borxh. Tha: pasha Zotin, edhe më shumë do të hidhëroheni në te. I tha: e kemi pasuar, e nuk dëshirojmë ta lëmë derisa të shohim se ku do të përfundon puna e tij. Na jep borxh na vesek pse dy vesek. (njësi matëse për dritëra, përafërsisht 700- 900 kg.).

Tha: ska problem, mirëpo më jepni garancë? Tha: çka dëshiron për garancë? Tha: leni garancë gratë e juaja. Tha: si ti lëm garancë gratë tona, kur ti je arabi më i bukur. Tha: atëherë leni garancë fëmiët tuaj. Tha: si t'i lëmë fëmijët tanë garancë, e të shanë ndonjëri prej tyre. Tha: të lëmë garancë për një vesek ose dy, kjo është trup për ne, mirëpo ta lëmë garancë armën tonë. I premtoi se do të sjellin garancën (armën). I erdhën natën, e me vehte kishin edhe abu Nailen, i cili ishte vëlla i Kabit për nga qumshti.

E thërritën në fortifikatë, e ky zbriti te ata. Gruaja i tha: ku shkon në këtë kohë? Tha: Muhamed ibn Selemeh dhe vëllau im nga qumështi, Ebu Naileja janë. Fisniku nëse thërritet në therrje të natës do të përgjigjej. Zbriti te ata i veshur mirë dhe i parfymosur. Thanë: asnjëherë nuk kam nuhatur aromë më të mirë se kjo. A ka mundësi të afrohem për të nuhatur më mirë aromën e kokës tënde. Tha: po. Nuhati ky, nuhati edhe tjetri, pastaj tha: më jep leje, e kur e kishin në dorë, thanë: urdhëro, sulmo. E vranë, e pastaj erdhën te Pejgamberi sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem dhe ia sollën lajmin. (Buhariu).

Ibn Abdul-Berri tregon duke folur për jetë-përshtkrimin e Zijad ibn Handhele Temimiut: ka qënë sahabe, ky ka qënë njeriu të cilin Pejgamberi sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem e ka dërguar te Kajs ibn Asim dhe Zurejkan ibn Bedri, që tu ndihmojë kundër Musejles, Tulejhas dhe Esvedit. (Bugjetut-Taleb fi tarihi Haleb, 9/ 3916).

2- Bashkëpunimi dhe ndihmesa në zbatimin e adhurimeve.

Tregohet se Ebu Musa el-Eshariu [radijall-llahu anhu] gjatë një hutbeje të tijë ka thënë:

“Shikoni, All-llahu ju mëshiroftë dhe keni mend. Kryeni namazin në formë të përkryer dhe keni frikë All-llahut, ndihmoni njëri tjetrit dhe këshilloni njëri tjetrin për te, duke ia mësuar njëri tjetrit, duke ia përkujtuar njëri tjetrit e duke e nxjerë nga shkujdesi dhe haresa, sepse All-llahu [subhanehu ve teala] ju ka urdhëruar që të ndihmoheni në mirësi dhe devotshmëri, kurse namazi është mirësia më e mirë”. (Tabekatul-Hanabile, 1/ 354).

Si shembuj do ti cekim disa veprime:

- Ndihmimi për namaz nate.

Muslimanët e brezave të parë, anëtarët e një familjeje natën e ndanin në tre pjesë, i pari falej në pjesën e parë të natës, pastaj e zgjonte të dytin, e i dyti falej në pjesën e

dytë të natës, e ky e zgjonte të tretin dhe i treti falej në pjesën e fundit të natës.

Ebu Othman Hindiu thotë: e kisha mysafir shtatë ditë Ebu Hurejren. Ai, gruaja dhe shërbëtori i tij e ndanin natën në tri pjesë, falej i pari, pastaj e zgjonte të dytin, kurse i dyti falej dhe zgjonte të tretin, e kështu me rradhë. (Sijer, 2/ 609).

Hasen Salihu, vëllau i tij Aliu dhe nëna e tyre e ndihmonin njëri tjetrin në adhurimin gjatë natës dhe ditës, qoftë namaz ose agjërim. E kur u vdiq nëna, ndihmoheshin mes vehte për namaz dhe agjërim, duke e mbushur edhe hisen e nënës së tyre me adhurime, e kur vdiq edhe Aliu, Hasani e mbushte tërë kohën e tyre me adhurime, andaj Hasanit i thonin, gjarpëri i luginës, sepse nuk flente gjatë natës. (shiko: "Hiljetul-Evlja", 7/ 328).

3- Bashkëpunimi dhe ndihmimi në ndërtim të xhamisë

All-llahu [subhanehu ve teala] thotë:

"Nuk është e drejtë e idhujtarëve të kujdesen për xhamitë e All-llahut, duke qënë se vetë dëshmojnë për veten e tyre se janë mohues. Të tillëve u shkuan kot veprat e tyre dhe ata janë përgjithmonë në zjarr. E drejtë e përkujdesjes së xhamive të All-llahut është vetëm e atij që i ka besuar All-llahut dhe ditës së mbramë e që e falë namazin, jep zeqatin e nuk i frikësohet askujt pos All-llahut. Të tillët do të jenë të udhëzuarit (në rrugën e drejtë)". (Et-Teube: 17- 18).

Imam Buhariu në sahihun e tij ka caktuar një kapitull me titull: "Kapitulli: ndihmimi në ndërtimin e xhamisë", dhe nën këtë kapitull ka sjellur hadithe që flasin në mënyrë të qartë për ndihmimin mes Pejgamberit sal-lallahu alejhi ve sel-lem dhe sahabëve në ndërtimin e xhamisë së Pejgamberit sal-lallahu alejhi ve sel-lem.

Tregon Ebu Seid el-Hudriu duke folur mbi ndërtimin e xhamisë, e thotë:

"Mbanin nga një tullë, kurse Ammari mban-te nga dy tulla. Kur e pa Pejgamberi sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ia fshinte pluhurin e i thoshte: vaj për Ammarin, do ta vrasin grupi i rebelizuar, i thërret në xhennet, kurse ata e thërrasin në zjarr. Ammari thoshte: All-llahu na ruajtë nga sprovat". (Buhariu).

Muslimanët në të gjitha vendet që kanë depërtuar kanë ndërtuar xhamia. Disa poet këtë veprim të muslimanëve e kanë thurur në poezi. Ata kanë thurur poezi për një xhami të Kufes, e cila është ndërtuar mbi katër shtylla të mëdha, pa të meta dhe pa defekte, duke thënë:

Zijadi ndërtoi një ndërtesë për ta përmendur All-llahun

Prej guri e ka ndërtuar e jo prej balte

Po mos t'ishte ndihmimi i njerëzve që ta ngritnin

Do të thonim se kjo është punë xhinashë. (Fet'hul-Buldan; 1/ 342).

4- Bashkëpunimi dhe ndihmimi në kërkimin e dijes.

Nëse dëshirojmë të kuptojm bashkëpunimin dhe ndihmesën që ia kanë bërë muslimanët e parë njëri tjetrit në këtë drejtim, mjafton të shfletojmë librat e sires, të cilat janë përplot me tregime në këtë drejtim.

Omeri [radijall-llahu anhu] tregon dhe thotë:

"Unë dhe një fqinjë i imi ensarit, punonim në tokat e Umeje ibn Zejdit, që gjindeshin në Avali të Medinës. Ndërroheshim në vizitat që ia bënim Pejgamberit sal-lallahu alejhi ve sel-lem, një ditë zbritke ai, e një ditë unë. Kur zbritja unë, ia sjellja lajmet e asaj dite, urdhërat ose gjërat tjera, e kur zbritke ai, e bënte të njëjtën...". (Buhariu).

Ndodh që kërkuesit të diturisë ti dalin pengesa në këtë rrugë, mirëpo vëllezërit janë ata që i dalin në ndihmë.

Omer ibn Hafs el-Eshkari thotë: Ishim me Muhamed ibn Ismailin, Imam Buhariun, në Bas-

ra duke shkruajtur hadithe. Disa ditë na humbi, e kërkuam dhe e gjetëm në shtëpinë e tij lakuriq. Kishte harxhuar tërë pasurinë, e nuk i kishte mbetur asgjë. I tubuam disa dirhem dhe i blemë disa rroba, e veshëm dhe erdhi me ne të shkruan hadithet e Pejgamberit sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem. (Tarihu Bagdad; 2/ 13).

Ndodh që ta ndihmojë dijetarin ai që nuk është i dhëntë pas dijes, kurse me këtë donacion shpreson shpërblimin e dijetarit dhe nxënësit për kërkimin e dijes dhe mësimin.

Hejxh ibn Ubejdi thotë: Rafi ishte i dalluar në asketizëm (zuhd), mirëpo Ebu Is'haku dhe Ebu Ja'la ibn Ferra mësuuan fenë me ndihmësën e Rafiut, sepse punonte dhe shpenzonte për ta. (Sijer; 18/ 52).

Në ndihmimin në dituri hyn edhe bashkëpunimi në shkrimin e librave.

Tregohet për Hafidh Zejnudin Irakiun [rahimehull-llah] se ai ka qënë i pasionuar pas vlerësimit të haditheve që gjinden në librin "Ihja ulumud-Din", të Gazaliut, kurse e ka shoqëruar Zejlaiun, në vlerësimin e haditheve të "Keshafit", "Hidajes", dhe në këtë drejtim bashkëpunonin. (Tabekatush-Shafije; 4/ 30). Prej këtij aktiviteti sot, para nesh, kemi tre libra të mëdhej që flasin për vlerësimin e haditheve të Pejgamberit sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem.

Këtu hyn edhe sqarimi që ia bën eksperti lëmvive të ndryshme shkencore atyre që nuk i njohin ato lëmi. Disa musliman të dalluar, blenin mus'hafa dhe fletore e ua ndanin fëmijëve nëpër mektebe të ndryshme që tu ndihmojë atyre në nxënien përmendsh të Kur'anit.

5- Bashkëpunimi dhe ndihmimi në thirrje, mësim dhe largim të të këqijave.

Njëri e propozon idenë, e tjetri grumbullon materialin, i treti ban hulumtime mejdanore, ose anketa të ndryshme për temën e caktuar, tjetri grumbullon argumentet fetare dhe thëniet e dijetarëve për këtë temë, tjetri i tubon

poezit ose vargjet e ndryshme që kanë të bëjnë me këtë temë, tjetri ka elekuencë dhe di të flet për mrekulli para njerëzve, ose tjetri di të shkruan mirë, i cili këtë material e shkruan në mënyrë joshëse në ndonjë broshur ose libër, që të ketë ndikim te lexuesit.

Ose një dijetar a një nxënës i dijes, me diturinë që ia ka dhënë All-llahu, ofron diturinë në ndonjë kurs shkëncor- fetar, tjetri është profesionist në administratë, e administron punën e kursit, i treti ka pasuri, me të cilën i mbulon harxhimet e banimit dhe ushqimit të nxënësve të varfur, etj. Pra, në shekullin në të cilin jetojmë ne, shumë projekte kërkojnë bashkëpunim, së fundja bereqeti është me xhematin.

Edhe në lëminë e largimit të të këqijave, bashkëpunimi është shumë i rëndësishëm, njëri grumbullon informata për atë të keqe dhe hulumton depërtimin e kësaj të keqe në shoqëri, tjetri hulumton vendimin fetar mbi këtë të keqe, i treti i ndihmon atij që e largon këtë të keqe dhe e ndryshon, i katërti mbanë ligjëratë për këtë temë dhe flet në tubime të ndryshme për këtë temë.

Ky bashkëpunim në vepra të mira ka shpërblim të madh. Pejgamberi sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem thotë:

"All-llahu me një shigjetë i shtin në xhennet tre persona: atë që ka prodhuar, i cili me këtë prodhim synon mirësinë, gjuetësi dhe ndihmuesi". (Tirmidhiu, sahih).

Doemos duhet të kemi role plotësuese ndaj njëri tjetrit, sepse shumë projekte dhe çështje të fesë nuk mund të realizohen në mënyrë individuale, kurse ti japim hapësirë specialistëve të ndryshëm të bashkëpunojnë në ndonjë drejtim, kjo do të jep frytë të mrekullueshme.

6- Bashkëpunimi dhe ndihmimi në projekte humanitare dhe aktivitete fetare.

Pjesmarja në këto projekte mund të jetë me shpirt, pasuri, kohë, stimulim të tjerëve

për pjesëmarrje, shtim të numrit, pritja e mirë, përsosja e programit të këtyre aktiviteve, ngacmimi i ambicjeve për realizimin e tyre, veprimi për realizimin e këtyre qëllimeve, përhapja e idesë, përmirësimi i ecurisë, mbrojtja e këtyre projekteve dhe bartësve të tyre, rezistimi i tentativave për rrënimin ose pengimin e tyre, etj.

7- Bashkëpunimi dhe ndihma në realizimin e të drejtave të muslimanëve.

Transmeton Imam Ahmedi në Musnedin e tij nga Sehl ibn Hunejfi, nga babai i tij, se Pejgamberi sal-lallahu alejhi ve sel-lem ka thënë:

“Kush e ndihmon një muxhahid në rrugë të All-llahut, ose një të fundosur në borxhe, ose një rob që ka marrëveshje me pronarin e tij për lirim, do ta fusë All-llahu nën hijen e Tij atë ditë që ska hije tjetër përpos të Tijës”. (Ahmedi).

Ebu Seid el-Hudriu [radijall-llahu anhu] thotë:

Ishim në udhëtim me Pejgamberin sal-lallahu alejhi ve sel-lem, erdhi një njeri me devenë e tij e filloi të shikojë djathtas dhe majtas, kurse Pejgamberi sal-lallahu alejhi ve sel-lem pasi që e pa këtë rast tha: kush ka deve tepër, le ti jep atij që nuk ka, kush ka ushqim tepër, le ti jep atij që nuk ka, e i përmendi disa lloje të pasurisë, saqë kuptuam se ashkush prej neve ska të drejtë të ketë tepërcë në ndonjë pasuri”. (Muslimi).

Nga ky hadith mësojmë: nxitjen në sadaka, bujari, solidaritet dhe bamirësi ndaj shokëve dhe miqëve, kujdesi për interesin e shokëve, urdhëri i të parit të grupit që të jenë solidar me nevojtarët, vet hulumtimi me sy, tregon për nevojën që ka nevojtar, solidariteti ndaj atij që ka mbetur rrugës, dhënia sadaka atij nëse ka nevojë, edhe në qoftëse ka deve, ka rroba dhe është i pasur në vendin e tij, për këtë i jepet zekati edhe në këtë rast. All-llahu e di më së miri.

Hapësira e bashkëpunimit dhe ndihma në realizimin e të drejtave të muslimanëve

është shumë e madhe, në këtë drejtim hynë shumë sfera, prej tyre:

- Ndhimesë nevojtarit

Jezid ibn Esvedi thotë: kam takuar njerëz nga selefi i këtij ummetit që kur binin në ndonjë gropë ose në ujë, e bërtitnin për ndihmë, të gjithë dilnin ti ndihmojnë e ta nxjerin atë dhe kafshën e tij. Një njeri një ditë ra në lum të thellë, e thërriti: o ju rob të Zotit, më ndihmoni. U ngritën njerëzit t'i ndihmojnë, unë nuk arrita asgjë të ndihmojë, të kisha gjetur të ndihmojë diç duke e nxjerrur nga ajo kënetë, është më e dashur për mua se sa kjo dunja pas të cilës vraponi. (Shuabul-Iman, 6/ 107).

Shikoni vëllezër, çfarë kanë qënë parardhësit tanë, si janë flijuar për të ndihmuar nevojtarin, për ta ndihmuar në problemin dhe nevojën e tij?

- Ndhima për të dobët, të shtypurit dhe mbrojtja e tyre nga sulmi

Ebu Dherri [radijall-llahu anhu] thotë: i thash Pejgamberit sal-lallahu alejhi ve sel-lem: cila punë është më e mirë? Tha: besimi në All-llahun dhe xhihadi në rrugën e Tij. I thashë: lirimi i cilit rob është më i mirë? Tha: më i shtrenjtë te familja e vet dhe ai që paguhet më shumë. I thashë: nëse këtë nuk e bëj, çka të bëjë? Tha: i ndihmon atij që këtë e bën ose punon për të paaftin...”. (Muslimi).

Kjo na e kujton tregimin e madh që na e ka treguar All-llahu [subhanehu ve teala] në suren El-Kehf:

“Të pyesin ty për Dhulkarnejnin, thuaju: "Do t'ju rrëfej për punën e tij me Kur'an (me shpallje)". Ne i mundësua atij forcë në tokë dhe i dhamë mundësi për çdo send që të mund ta arrijë. Ai iu rrek një aso mundësie (dhe mori rrugën nga Perëndimi)". (El-Kehf: 83- 85).

I kemi dhënë shkaqet e mëkëmbjes, siç janë ushtarët, mjetet e luftës, pra i kemi dhënë mjete dhe mundësi. Kjo domethënë se ai

që ka mundësi, përgjegjësia e tij është shumë më e madhe se sa e atij që ska mundësi.

Pastaj All-llahu [subhanehu ve teala] thotë:

"Deri kur arriti mes dy kodrave (si penda) dhe prapa tyre gjeti një popull që thuajse nuk kuptonte asnjë gjuhë (përveç gjuhës së vet). Ata thanë: "O Dhulkarnejn, vërtet Jexhuxhi dhe Mexhuxhi janë duke bërë shkatërime në tokë, a bën që ne të japim ty një kontribut (në formë tagre a tatimi), e që të bësh një pendë mes nesh dhe mes tyre?" Ai (Dhulkarnejni) tha: "Atë që mua ma mundësoi Zoti im është shumë më i mirë (nga ajo që ma ofroni ju), po ju më ndihmoni me fuqi punëtore të bëj një pendë të fortë mes jush dhe mes atyre!". Më sillni copa të hekurit! E kur e nivelizoi ai me dy anët e kodrave, tha: "Ndizni!", e kur e bëri atë (hekurin) zjarr (si zjarr nga të ndezurit) tha: "Më sillni bakër të shkrirë t'ia hedhë atij!" E ata as nuk arritën ta kapërcenin atë e as ta shponin. Ai (Dhulkarnejni) tha: "Kjo është një e mirë nga Zoti im, e kur të vjen caktimi i Zotit tim, Ai e bën atë rrafsh, e caktimi i Zotit tim është i sigurt". (El-Kehf: 93- 98).

Në këto ajete tregohet qartë bashkëpunimi dhe ndihma në të mirë dhe largim i të keqes dhe pengimin i sulmeve të çoroditësve.

Në historinë tonë ka shembuj të mëdhenj në këtë drejtim. Në biografinë e Muhsin ibn Muhamed ibn Ali, Fajj' es-Senani thuhet: ka qënë i moralshëm, me edukatë të dalluar, me pozitë të lartë, ambicioz, bujar, solidar, ka flijuar vetëveten për të ndihmuar fukaratë, skamnorët dhe ata që vinin të halifet, është lodhur duke kërkuar për ta, duke hulumtuar gjendjen e tyre, duke vepruar për t'ua kryer nevojat, për t'ua shëruar të sëmurit, duke u dalë në ndihmë, janë lënë nën kontrollin e tij sadakatë dhe dhuratat, andaj ai ka qënë shumë i kujdeshëm për to dhe harxhimin e tyre, ka ndërtuar xhamia të çuditshme, është kujdesur për ata që e mësojnë Kur'anin, e

ka caktuar paga e sidomos në ramazan.... ai e ka shtuar xhaminë Felhi në Sana, sepse ishte e vogël dhe e ngushtë për namazlitë, andaj e shpenzoi tërë pasurinë dhe ndërtoi një xhami në hapësirën Semuretu Muamer në Sana, të cilën e ndërtoi në ditët e fundit të ymrut të tij dhe e la vakëf... shpesh ishte i sëmurë dhe kishte nodhi të ndryshme që i ndodhnin, mirëpo tërë këto i pranonte me dorëzim. (Bedrut-Tali'; 2/ 192).

Disa musliman të çmueshëm fukarave u jepnin farat dhe mjetet për t'i mbjellur ato.

Prej formave të bashkëpunimit të përgjithshëm është edhe edukata e rrugës, të cilën e ka përmbledhur Ibn Haxheri në poezinë e tij duke thënë:

Kam përmbledhur edukatën e atij

Që ka vendosur në rrugë të rri

Nga thëniet e njeriut më të mirë

Përhap selamin dhe thuaj fjalë të mira

Përgjigju atij që teshtisë, kthe selamin dhe të mirën

Ndihmo në bartje dhe të shtypurit ndihmoj

Ndihmoji nevojtarit, trego rrugën dhe ndihmoji të humburit

Urdhëro në të mirë e ndalo nga të këqijat, largo pengesat

Ule shikimin dhe sa ma shumë përmende All-llahun.

- Bashkëpunimi dhe ndihma në ballafaqimin me vështirësitë e jetesës

Prej urtësisë së All-llahut është që disa njerëz i ka bërë të pasur e disa të varfur, që t'i ndihmojnë njëri tjetrit, sidomos në çështjet e jetesës së tyre, tu ndihmojnë në vështirësitë e dunjasë, tu shprehin solidaritetin ndaj tyre.

Këtë e dëshmon në hadithin që e transmeton Imam Buhariu nga Ebu Musa, i cili tregon se Pejgamberi sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem ka thënë:

"Me të vërtetë, esharinjët (familje në kohën e Pejgamberit sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem),

kur tu harxhohet ushqimi në betejë, ose kur tu pakësohet ushqimi i fëmijëve të tyre në Medinë, grumbullojnë atë që e kanë në një teshë, pastaj e ndajnë mes tyre me një enë, në mënyrë të barabartë. Ata janë prej meje dhe unë jam prej tyre”. (Buhariu).

- Bashkëpunimi dhe ndihmimi i njerëzve me përgjegjësi mes tyre

Ndoshta prej bashkëpunimeve dhe ndihmimit më të rëndësishëm është bashkëpunimi i atyre që i grumbullon një detyrë për ta realizuar këtë detyrë në formën që e kënaq All-llahun [subhanehu ve tealala]. Kjo është kuptimi i udhëzimit të Pejgamberit sal-lallahu alejhi ve sel-lem kur e ka dërguar Muadhun dhe Ebu Musën në Jemen, duke thënë:

“Lehtësoni dhe mos vështirësoni, përgëzoni dhe mos largoni, pajtohuni e mos dalloni (në mendime)”. (Buhariu).

Kjo porosi pejgamerike ka ardhur që të gjithë muslimanët të vëndon këtë rregull, e ajo është bashkëpunimi mes tyre për të arritur sukses në të gjitha veprat dhe detyrat, edhe në qoftëse janë të mëdha. Andaj punë e parë, për të cilën u ineteresua Pejgamberi sal-lallahu alejhi ve sel-lem kur erdhi në Medinë ishte vëllezërimi i muahxhirve me ensaritë, që të ndihmojë në bashkëpunimin dhe ndihmimin e tyre reciprok. (Sijer; 1/ 143). Pasi që bashkëpunimi dhe ndihmimi shkakton dashuri dhe lidhshmëri.

I kanë thënë Seid ibn Amir ibn Hudhejmit: banorët e shamit të duan? Tha: sepse u ndihmojm dhe jam solidar ndaj tyre.

Format e bashkëpunimit dhe ndihmimit në të mirë dhe devotshmëri janë të shumta, ato nuk mund të numërohen dhe mundësia për të argumentuar me këtë ajet përmbledhës dhe të veçantë është shumë e gjërë, saqë Imam Dhehebiu me këtë ajet ka argumentuar edhe ligjshmërinë e ngushëllimeve duke thënë: “Dije, All-llahu të mëshiroftë, se ngu-

shëllimi është dhënia durim dhe përkujtim me gjëra që ia largojnë mërzinë familjes së të vdekurit, ia pakëson dhimbjet dhe ia lehtëson fatëkeqësinë. Kjo vepër është e pëlqyer sepse përmban urdhërim në të mirë dhe ndalim nga e keqeja dhe hyn në ajetin Kur'anor: “ndihmohuni në të mirë dhe devotshmëri”. Ky ajet është argumenti më i mirë që miret në këtë drejtim. Dije se ngushëllimi, udhërimi në durim, është e pëlqyer para varosjes dhe pas. Nxënësit e Imam Shafiut kanë thënë: pas vdekjes e të njeriut”. (El-Kebair; 1/ 188).

Bashkëpunimi dhe ndihmimi ka rregulla dhe baza, saqë disa dijetar kanë përmednur një shkencë që quhet “politikë civile”, pasi që ka përmendur shkencën e administrimit të shtëpisë. Në librin “Ebxhedul-ulumi” shkruan:

a) Shkenca e administrimit të shtëpisë dhe urtësia shtëpiake. Kjo është shkencë që miret me studimin e interesit të një grupi të njerëzve që jetojnë në shtëpi, siç është prindi, fëmiju, pronari, shërbëtori, etj. Dobia e kësaj shkence del në shesh duke kuptuar mënyrën e participimit të banorëve të një shtëpie, me të cilën e organizojnë interesin shtëpiak, që i intereson edhe burrit edhe gruas, edhe pronarit edhe shërbëtorit, edhe prindit edhe fëmijut.

b) Shkenca e politikës civile. Kjo shkencë miret me studimin e interesit të një grupi që participojnë me jetesë në një qytet. Dobia e kësaj shkence qëndron në mësimin e mënyrës së participimit të njerëzve dhe bashkëpunimit të tyre në interesin e trupit dhe mbetjes së gjinisë njerëzore”. (Ebxhedul-Ulum; 2/ 246).

Kjo është prej qëllimeve më të rëndësishme të qytetit, bashkëpunimi dhe ndihmimi në çështjet e jetesës, interesit të trupit dhe shpirtit. E si do të jetë puna kur bashkëpunimi është për interes të fesë?

8- Bashkëpunimi dhe ndihmimi kundër shejtanit

Disa gjurmë nga të parët tanë na tregojnë se besimtari është vëlla i besimtarit, i ndihmojnë njëri tjetrit kundër sprovuesit, shejtanit.

Ndihmimi kundër shejtanit domethënë të ndalojnë njëri tjetrin nga pasimi i tij dhe nga mashtrimi me kurthet e tija. (El-Faik, 3/ 102).

Muslimanit nuk i lejohet ti ndihmojë shejtanit kundër vëllaut të vet musliman, siç na tregon Pejgamberi sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem.

“Ja sollën Pejgamberit sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem një njeri që kishte konsumuar alkool. Tha: rrihne. Ebu Hurejre [radijall-llahu anhu] tha: disa e rrehnim me dorë, e disa me këpucë, e disa me rroba. Kur shkoi, disa njerëz thanë: All-llahu të poshtërssoftë. Pejgamberi sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem tha: mos thuani kështu. Mos i ndihmoni shejtanit kundër tij”. (Buhariu).

Ibn Haxheri [rahimehull-llah] thotë:

Mënyra e ndihmesës është në këtë formë. Shejtani dëshiron t’ia zbukurojë mëkatit që të poshtërssohet, e nëse e mallkojnë me poshtërsim, sikurse e ka arritur qëllimin shejtani.

Nga ky hadith përfitojmë edhe faktin se ndalohet të lutemi kundër mëkatarit me largim nga mëshira e Zotit, sikurse është mallkimi.

Forma e dytë e bashkëpunimit: bashkëpunimi dhe ndihmimi në mëkat dhe armiqësi

Në Kur'an ka ardhur shumë qartë ndalesa për ndihmim në mëkat dhe armiqësi. All-llahu [subhanehu ve teal] thotë:

“...e mosni në mëkate e armiqësi. Kini dro dënimit të All-llahut, se me të vërtetë All-llahu është ndëshkues i fortë”. (El-Maide: 2).

Ashtu sikurse format e bashkëpunimit dhe ndihmimit në të mirë dhe devotshmëri janë të llojllojshme, poashtu të llojllojshme janë edhe format e bashkëpunimit në mëkat e armiqësi. Pasi që qëllimi ishte të nxisim në bashkëpunim në të mirë, andaj do të mjaftohemi në këtë rast vetëm duke i përmendur disa forma të kundërta me te, prej tyre janë:

1- Bashkëpunimi dhe ndihmimi për të ngritur shirkun dhe kufrin.

Kjo formë ka shumë lloje, siç është ndërtimi i xhamiave mbi vareza, ndërtimi i turbeve mbi vareza, caktimi i turbedarëve që marin zotimet, kurbanat edhe të gjitha dhuratat tjera që i lënë njerëzit në këto vende. Në këtë drejtim është edhe ndërtimi i kishave etj.

Prej kushteve që i kanë përmendur dijetarët për “dhimitë”, banorët jomusliman që jetojnë në shoqërinë islame, është edhe ky: mos të ripërtërinë asnjë kishë, të bashkëpunojnë me muslimanët, ti udhëzojnë, të mermetojnë urat, e nëse lënë diç prej këtyre gjërave, atëherë nuk kanë garancë”. (Muxhemul-Buldan; 1/ 57).

Andaj është shumë e dëmshme dhe çoroditëse hapja e mundësive për bashkëpunim me të krishterët dhe të tjerët prej armiqve të Islamit, sepse kjo shkakton rrënim të vlerave islame dhe të virtyteve supreme islame.

Sulltan Abdul-Hamidi thotë:

“Mënyra e mendimit te europjanët dhe te të krishterët është e çuditshme, përplot kundërthënie. Njeriu nuk mund të përcaktojë mendimin e vet për ta. Një ditë i sheh të sinqertë dhe të lartë, e një ditë të poshtër e zullumqar...ata janë njerëz që nuk besojnë në princip, nuk kanë fe, e nënçmojnë Zotin e botërave, i lartësuar qoftë nga ajo që thonë ata. Na kanë ardhur disa njerëz prej tyre me cilësi të profesorit të ndershëm, shumë u habitëm kur i njoftuam dhe kuptuam poshtërsinë e tyre. Nocionet e tyre për jetën dallojnë nga ato tonat, mes nesh ka dallim shumë të madh, e si ka mundësi të mendojmë për bashkëpunim me ta në kësi ambienti”. (“memoaret e mija politike”; 1/ 196).

2- Bashkëpunimi me shejtanat për të bërë sihr (magji), për të sulmuar dhe dëmtuar muslimanët.

Bashkëpunimi dhe ndihmimi me ta për të bërë të gjitha haramet.

Ibn Kajjimi [rahimehull-llah] duke folur për ishkun (dashurinë që shpien në çmenduri) thotë:

“Nëse ashiku, për të arritur te e dashura e tij, bashkëpunon dhe ndihmohet me shejtanat xhin, me siher ose përdorim, etj, shtoja këtij shirku dhe zullumi edhe kufrin e sihrit. Nëse këtë nuk e ban, mirëpo dakordohet me kufrin, duke mos e urrejtur, për të arritur në qëllim e tij, kjo nuk është larg kufrit. Qëllimi është të tregojmë se bashkëpunimi në këtë rast është bashkëpunim në mëkat dhe armiçësi”. (Xhevabul-Kafi; 1/ 154).

3- Bashkëpunimi dhe ndihmimi për të ngjallur bidate.

Në këtë hyn, pjesmarrja në tubime të shpikura, shpenzimi për këto tubime, thirrja në këto tubime, nxitja në to, hapja e mundësive për këto tubime të shpikura. Këtë e bën vetëm ai që është armik i sunnetit, ai që nuk e njeh ate. Çdo herë që është ngjallur një bidat është vdekur një sunnet.

4- Të bashkëpunojë në marrjen e tatimeve.

Tu ndihmojë zullumqarëve në marje të tatimeve, të jetë në shoqërinë e atyre që u dalin njerëzve për tua marur pasurin që në rrugë, etj. (shiko: “Ebxhedul-Ulum, 2/ 58).

5- Të tregoj vendin e njeriut që kërkohet të vritet pa të drejtë.

Ose duke i afruar thikë për ta therrur. Edhe kjo është e ndaluar sepse hyn në brendësinë e ajetit, mos u ndihmoni në mëkat e armiçësi”. (Shuabul-iman, 1/ 268).

6- Të ndihmosh në muzikë.

Duke komponuar tekste ose muzikë, duke organizuar festivale e koncerte, duke i inçizuar dhe duke i distribuuar, etj. Edhe kjo është e ndaluar. (Shiko: “Shuabul-Iman, 4/ 281).

7- Ndhimimi në çdo mëkat, në mënyrë të përgjithshme.

Grada më e keqe në të keqe pas zbatimit të sajë është ndihmimi në te, pastaj vjen dakordimi me te, pastaj politika ndaj atij që bën këtë mëkat, pastaj heshtja dhe mosmohimi i këtij mëkati.

Muslimani duhet të durojë ndaj dëmeve që ia bëjnë ata që i kundërshtohen për shkak të të keqes së tyre. Për këtë shejhul-Islami, Ibn Tejmiu [rahimehull-llah] thotë:

“Shumica e mëkatarëve i dojnë ata që pëlqejnë me ta, i urrejnë ata që nuk pajtohen me ta. Kjo është e dukshme në fetë e prishura, duke i dashur të gjithë ata që pajtohen me ta dhe duke i urrejtur të gjithë ata që u kundërshtohen. Kjo vlen edhe në çështjet e kësaj bote dhe epsheet. Shumica e njerëzve i zgjedhin ata që pajtohen me ta në çështjet dhe epsheet e tyre, ose për shkak ndihmesës në këto veprime, siç veprojnë ata që kanë sundimin në dorë, siç janë pozitmbajtësit ose hajnat e rrugës ose për tu kënaq me pëlqimin, siç ndodh me ata që kanë bashkuar në konsumim të alkoolit. Ata kanë dëshirë që secili që gjindet në atë vend të konsumon alkool. Ose për shkak të urrejtjes që dikush të dallon prej tyre me të mirë, ose nga hasedi ose nga dëshira që askush mos t’ia kalon në këtë drejtim të lavdërohet përpos tyre, ose mos të ketë argument kundër tyre, nga frika e dënimit direkt ose e ngritjes së këtij rasti te ata që i dënojnë, ose të jenë nën mëshirën dhe kërcënimin e tij, etj...”. (El-Istikame, 2/ 256).

Ibn Kajjimi duke folur për refuzimin e bashkëpunimit në armiçësi dhe mëkat thotë:

“Njeriu për nga natyra është i shoqërueshëm, domosodo duhet të jetoj me njerëz, kurse njerzit kanë dëshira, botëkuptime dhe besime. Ata kërkojnë prej tij të pajohet me ta, e nëse nuk pajtohet, ata e dëmtojnë dhe dënojnë, e nëse pajtohet, fiton dëmtim dhe dënim në formë tjetër. Ai e ka patjetër të

përzihet me njerëz dhe mos të ndahet nga pajtimi dhe kundërshtimi. Në pajtim ka dhimbje dhe dënim, nëse është në të kotë dhe në kundërshtim ka dhimbje dhe dënim nëse nuk pajtohet me epshet, dëshirat dhe besimet e tyre. Pa dyshim se dhimbja e kundërshtimit të tyre në të kotë është më e lehtë se sa dhimbja që vjen nga pajtimi me ta. Ky duhet të mer mësim nga ai që kërkonë prej tij të pajtohet me ta në zullum, mëkat, dëshmi të rrejshme, ose tu ndihmon në gjëra të ndalura, nëse nuk pajtohet, e dëmtojnë, i bëjnë zullum dhe e armiqësojnë, mirëpo kfundit dhe fitoreja i takojnë këtij, nëse duron dhe është i devotshëm. E nëse pajtohet me ta, për të ikur nga dhembja e kundërshtimit, pason pas kësaj një dhembje më e madhe se sa ajo nga e cila ka ikur. Zakonisht ata e zo-

tërojnë ate dhe i shijojnë lloje të ndryshme të dhimbjeve, shumë ma shumë se sa kënaqësia që e ka përjetuar në fillimin e pajtimit me ta. Njohja dhe kujdesi rreth kësaj është prej gjërave që më së shumti i bëjnë dobi njeriut. Dhimbje e vogël që e pason kënaqësi e madhe dhe e përhershme është më e arsyeshme të durohet se sa kënaqësi e vogël që pason pas sajë dhimbje e madhe dhe e përhershme. Suksesi është në Dorë të All-llahut". (Igathetul-Lehefan; 2/ 193).

E lusim All-llahun që të na bëjë nga ata që ndihmohen në mirësi e devotshmëri, nga ata që e luftojnë të keqen dhe armiqësinë. E lusim Ate që të na furnizojë me veprim të mirave dhe braktisje të të këqijave. Amin

Paqa dhe bekimi qofshin mbi Muhammedin, familjen dhe shokët e tij.

Muhamed Salih el-Munexhid

Përshtati: Bekir Halimi

29.08.2003

Muajt e shenjtë

(Rexheb, muaji i shtatë i kalendarit islam. 01-Rexheb-1424/29-08-2003 sh.r.) Muajt e shenjtë janë katër, edhe ato janë të përmendura në Kur'an. All-llahu, subhanehu ve teala, thotë:

“Te All-llahu numri i muajve është dymbëdhjetë (sipas hënës), ashtu si është në librin e All-llahut, prej ditës kur krijoi qiejt dhe tokën. Prej tyre katër janë të shenjtë. Kjo është fe e drejtë. Pra, mos e ngarkoni (me mëkat) veten tuaj në ata (katër muaj). Luftoni të gjithë idhujtarët pa dallim, siç ju luftojnë ata juve pa dallim, e dijeni se All-llahu është me ata që ruhen (të këqijave)”. (Et-Teube: 36).

Këtë që e ka përmendur Kur'ani në mënyrë të përgjithësuar, e ka detajizuar Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, në hadithet e tija.

Ai ka sqaruar se këto katër muaj janë: Rexhebi, Dhul-Kadeja, Dhul-Hixheja dhe Muharemi.

Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

“Koha është rrotulluar në të njëjtën formë që nga dita që All-llahu ka krijuar qiejtë dhe tokën. Viti i ka dymbëdhjetë muaj, katër prej tyre janë të shenjtë, tre një pas një: dhil-kadeja, dhil-hixheja dhe muharemi, dhe rexhebul-mudar, që gjendet mes xhumades dhe shabanit”. (Buhariu dhe Muslimi).

E ka potencuar shenjtërinë e këtyre muajve duke thënë në haxhin lamtumirës: cili muaj është ky? Thanë: All-llahu dhe Pejgamberi e dinë. Tha: muaj i shenjtë. Tha:

“All-llahu ua ka ndaluar nëpërkëmbjen e gjakut, pasurisë dhe nderit ashtu siç e ka bërë të shenjtë këtë ditë, këtë muaj dhe këtë vend”. (Buhariu).

Kur'ani në mënyrë të veçantë e përmend muajin Dhil-Kade, duke folur në ajetin e surres Bekare:

“Muaji i shenjtë (i sivjetit) është për muajin e shenjtë (të vjetit), e shenjtëritë (shkelja e tyre) janë masë ndëshkuese. Pra, kush ju sulmon juve, kthenia sulmin atij edhe ju po në atë masë dhe kini frikë nga All-llahu e ta dini se All-llahu është me të devotshmit”. (El-Bekare: 194).

Pra, ky ajet flet për pengimin që ua kanë bërë kurejshitët muslimanëve e nuk i kanë lënë të hyn në Kabe, vitin e Hudejbisë, në muajin Dhil-Kade, atëherë Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e kompenzoi këtë umre në vitin që erdh, po në muajin Dhil-Kade. (Ibën Kethiri, 1/ 330).

Këta muaj kanë qënë të shenjtë edhe në injorancë. Shkaku i konsiderimit të shenjtë të këtyre muajve qëndron në përgatitjen që kanë bërë ata për të kryer haxhxin. Në muajin Dhil-Kade, ata janë ndalur nga lufta, në muajin Dhil-Hixhe kanë kryer haxhxin, kurse në muajin Muharem kanë pushuar nga haxhxi dhe janë kthyer në shtëpi. Kurse muajin Rexheb e kanë konsideruar të shenjtë në mes të vitit që të kenë kohë për të vizituar Qaben dhe për të bërë umre në te. (Ibën Kethiri, 4/ 89).

Çfarë thotë Kur'ani për muajt e shenjtë?

All-llahu, subhanehu ve teala, në Kur'an thotë:

“Te All-llahu numri i muajve është dymbëdhjetë (sipas hënës), ashtu si është në librin e All-llahut prej ditës kur krijoi qiejt dhe tokën. Prej tyre katër janë të shenjtë. Kjo është fe e drejtë. Pra, mos e ngarkoni (me më-

kat) veten tuaj në ata (katër muaj). Luftoni të gjithë idhujtarët pa dallim, siç ju luftojnë ata juve pa dallim, e dijeni se All-llahu është me ata që ruhen (të këqijave)". (Et-Teube: 36).

Te All-llahu, domethënë në vendimin e tij, ose disa të tjerë kanë thënë në Leuhul-Mah-fudh. (shiko: Tefsir Begavi, 4/4).

Katadeja thotë:

"Veprat e mira kanë më shumë shpërblim në muajt e shenjtë, kurse zullumi në to është më i madh se ai që bëhet në muajt tjerë, edhe pse zullumi në çdo rast është mëkat i madh".

Sa i përket zullumit që është përmendur në ajet, ka dy komentime për te;

Njëri: mos i bani zullum vetvetes duke i konsideruar këta muaj, muaj ku ska ndalesa.

Dy: duke bërë mëkate në këta muaj.

All-llahu, subhanehu ve teala, kur e madhëron një gjë në një mënyrë, ajo ka peshë të caktuar, e nëse e madhëron në disa forma, pa dyshim se kjo gjë peshon edhe më shumë, mvarësisht nga mënyrat e madhërimit. Shumfishohet dënimi i veprave të këqija në këto muaj ashtu sikurse shumfishohet shpërblimi i veprave të mira në to. Ai që e respekton All-llahun në muajin e shenjtë, në vendin e shenjtë, në shtëpinë e shenjtë nuk është i barabartë me ate që e adhuron në muaj tjerë, në vend tjetër, dhe në xhami tjetër. Në këtë aludon All-llahu, subhanehu ve teala, edhe në ajetin:

"O gra të Pejgamberit, cilado prej jush që bën punë të ligë e të shëmtuar, asaj dënimi i shtohet dyfish, e kjo për All-llahun është shumë lehtë". (El-Ahzab: 30).

Për shkak të madhërisë dhe nderit të tyre të madh". (Tefsir Kurtubi, 2/ 500).

Lufta në muajt e shenjtë

Të gjithë dijetarët janë të pajtuar se lejohet mbrojtja dhe rezistimi i armikut nëse na lufton në muajt e shenjtë. Ata kanë dalluar mes vete sa i përket fillimit të luftës në muajt e shenjtë; a është ky vendim i deroguar, apo vazhdon të jetë valid?

Mendimi i parë: kanë thënë se ky ajet është deroguar me ajetin:

"Luftoni të gjithë idhujtarët pa dallim, siç ju luftojnë ata juve pa dallim, e dijeni se All-llahu është me ata që ruhen (të këqijave)". (Et-Teube: 36).

Edhe ky mendim është mendimi më i njohur. Andaj lejohet të fillohet me luftë në muajt e shenjtë, sepse Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka rrethekuar banorët e Taifit në muajin Dhil-Kade. Këtë mendim e ka vlerësuar si më të saktë imam Kurtubiu.

Mendimi i dytë: lufta në këto muaj është haram dhe se ky ajet nuk është deroguar. Sepse All-llahu, subhanehu ve teala, thotë:

"O ju që besuat! Mos i shkelni simbolet e All-llahut, as muajin e shenjtë (mos lejoni luftën),...". (El-Maide: 2).

Dhe ajeti:

"Muaji i shenjtë (i sivjetit) është për muajin e shenjtë (të vjetit), e shenjtëritë (shkelja e tyre) janë masë ndëshkuese. Pra, kush ju sulmon juve, kthenia sulmin atij edhe ju po në atë masë dhe kini frikë nga All-llahu e ta dini se All-llahu është me të devotshmit". (El-Bekare: 194).

Xhabiri, radijall-llahu anhu, thotë: Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, nuk ka luftuar në muajin e shenjtë, përveç nëse e kanë sulmuar. E kur vinin këta muaj nuk luftonte derisa të kalonin". (Ahmedi dhe të tjerët, hadithi është hasen).

Agjërimi i muajve të shenjtë

Nuk ka asnjë hadith të vërtetë nga Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, që flet se është i pëlqyeshëm agjërimi në këto muaj.

Disa sahabe kanë folur dhe kanë konsideruar të pëlqyeshëm agjërimin e muajve të shenjtë. Prej tyre është Ibën Omeri, radijall-llahu anhu, mirëpo ky nuk e sheh të pëlqyeshëm përveç për ate që agjëron tërë vitin, domethënë një ditë po e një jo. (Shiko: "El-Mugni", 3/ 167).

Kanë ardhur edhe disa transmetime nga paraardhësit tanë që e kanë konsideruar të

pëlqyeshëm agjërimin në këta muaj, prej tyre është Hasan Basriu, Ebu Ishak Sebiu, kurse Theuriu thotë:

“Më e dashur për mua është të agjëroj në muajt e shenjtë”. (Letaiful-Mearif, fq. 123- 124).

Ibën Tejmijje thotë: “...Veçimi i muajit Rexheb dhe Shaban me agjërim ose itikaf, nuk kemi asnjë argument nga Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, për këtë vepër, as nga sahabet e as nga imamët e muslimanë-

ve...kurse sa i përket agjërit të muajit Rexheb, të gjitha hadithet që flasin për këtë temë janë të dobëta ose të shpifura”. (Mexhmuul-Fetava, 25/ 290- 291).

Është i vërtetë fakti se Omeri, radijall-llahu anhu, u binte duarve, atyre që agjëronin në muajin Rexheb e thoshte: “Hani, sepse është muaj të cilin e madhëronin injorantët”. (Abdur-Rezaku në Musenef, kurse shejh Albani tregon se është i vërtetë).

Bekir Halimi
29.08.2003

Tekfirul muajjen-të shpallurit kafir person të caktuar

Nuk ka dyshim se disa vepra dhe fjalë nxjerrin njeriun prej Islamit dhe bëhen shkak që ai përgjithmonë të dënohet me Zjarr. Ky fakt nuk domethënë se çdo njeri i cili bën një vepër të tillë apo thotë ndonjë fjalë, për të cilën Kur’ani, sunneti dhe konsensuzi i selefit pohojnë se është kufr (mohim, mosbesim) i qartë, është kafir (mohues, mosbesimtar) apo murted (renegatë, i dalur prej fesë). Vlerësimi i kësaj vepre është kufr dhe tekfiri (shpallja si kafir) i personit të caktuar nuk janë çdo herë të lidhur mes veti në terminologjinë e dijetarëve Islam.

Tekfiri i personit të caktuar bëhet vetëm në rast kur të plotësohen kushtet e nevojshme dhe largohen gjitha pengesat për këtë vepër. Ka mundësi që njeriu që bën vepër të kufrit apo thotë fjalë të kufrit të jetë i ri në Islam dhe nuk e dinë se kjo vepër apo fjalë është kufr. Në shumë raste personi që e bën këtë kur t’i shpjegohet se kjo vepër është e ndaluar largohet prej saj. Ka mundësi që ai këtë vepër ta bën me komentim (Te’vil) të shtrembëruar duke e menduar si të saktë.

Ka shumë pengesa të këtij lloji që e ndalojnë shpalljen e njeriut si kafir.

Ky parim është bazë e madhe që duhet të kuptohet mirë dhe të kihet kujdes për të. Tekfiri nuk është e drejtë e krijesës të cilën e përdorë në pajtim me epshin. Në këtë çështje ai duhet t’i referohet Kur’anit dhe sunnetit ashtu siç e kanë kuptuar paraardhësit tanë të mirë (selefi).

Atë për të cilin All-llahu dhe Resulullahi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, kanë gjykuar se është kafir dhe ky argument i qartësohet njeriut në fjalë, ai mundet të shpallet si kafir. Nëse nuk plotësohen kushtet nuk kemi të drejtë të shpallim njeriun si kafir.

Në dy Sahihat dhe në disa përmbledhje të tjera të hadithit janë të shënuara këto fjalë të Dërguarit, sal-lallahu alejhi ve sel-leme;

Ebu Hurejre, radijall-llahu anhu, tregon se i Dërguari i All-lahut, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: “Një njeri i kishte bërë shumë padrejtësi vetes (duke bërë mëkate) dhe kur i erdhi vdekja i porositi kështu fëmijët e tij: Kur të vdes digjeni trupin tim, bluani atë dhe

pastaj hudheni në det në një ditë më erë të fortë, sepse pasha All-llahun nëse Ai arrin të më tubon do të më dënon me dënim me të cilin nuk ka dënuar njeri para meje. Fëmijët e tij vepruan siç i porositi. All-llahu, subhanehu ve tealë, i tha tokës ktheje atë që e morre. U ngrit njeriu. All-llahu e pyeti: Çfarë të çoi të bësh këtë vepër? Njeriu u përgjigj: Frika prej teje o Zot. Për këtë shkak All-llahu e fali.

Shejhul Islam Ibën Tejmijje, rahimehull-llah, në librin e tij (El Fetava 3/231) shkroi: "Ky njeri dysoi në fuqinë e Zotit për ringjallje, bile nuk besoi se përsëri do të ringjallet. Kjo është kufr dhe për këtë pajtohen gjithë muslimanët. Për shkak të injorancës së tij, besimit dhe frikës prej dënimit të All-llahut, subhanehu ve tealë, All-llahu ia fali. Ai muxhtehid, që mbështetet në ndonjë komentim, dhe që është i njohur me përpikshmërinë në përcjelljen e të Dërguarit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, meriton edhe më tepër që ti falen gabimet e këtij lloji."

Në veprën e tij "El Mesail El Mardinijje" fq.71 ai ka shkruar: Fjala në disa raste mundet të vlerësohet si kufr ashtu që në përgjithësi mundet të thuhet kush e thotë këtë

është kafir. Megjithatë kur bëhet fjalë për person të caktuar nuk lejohet të shpallet si kafir pa ju argumentuar ajo me një argument të qartë (që ai e kupton).

Sipas kësaj kuptohet se mendimi i dijetarëve hulumtues të Ehli sunnetit është se ka dallim mes shpalljes së veprës si kufr dhe shpalljes së njeriut si kafir. Kjo vlenë edhe për bidatin (risinë në fe). Ka dallim mes kjo vepër apo fjalë është bidat dhe mes përcaktimit të njeriut që e thotë apo vepron atë si bidatxhi.

Ai që me vëmendje analizon jetën e paraardhësve tanë të mirë do të mëson se kjo ka që në rruga dhe metoda e tyre. Ishin të drejtë duke e thënë të vërtetën dhe duke u kujdesur të udhëzojnë njerëzimin. E gjithë kjo ishte bereqeti i diturisë së tyre dhe veprave të mira që i bënin. Obligimi i gjithë njerëzve është të qartësohet e vërteta, të largohet e kota dhe të mbi-zotëron feja e All-llahut, subhanehu ve tealë.

Falënderimi i takon All-llahut zotit të botërave.

Shënim i përkthyesit:

Titulli i artikullit është modifikuar shkaku i qartësisë, në librin origjinal ai është "Shtojcë"

Esh-Shejh Sulejman ibn Nasir El Ulvan

Marrë prej librit: Et-Tibjan fi sherhi nevakidil Islam fq.61-62

Përktheu: Talha Kurtishi

12.9.2003

Provokimi i njerëzve me emra të ndryshëm

Ka thënë Shejhul Islam Ibën Tejmijje, rahimehull-llah: Nuk lejohet provokimi i njerëzve me emra të cilët nuk gjenden në Kur'an dhe as në Sunnet. Me të vërtetë kjo gjë është në kundërshtim me atë ç'ka ka urdhëruar All-llahu dhe i dërguari i Tij dhe është shkak për krijimin e fitneve dhe përçarjes mes ymetit.

Robi më i nderuar tek Allahu është më i devotshmi i tyre, prej çdo grupi qoftë ai. Tekste të shumta nga Kur'ani dhe Sunneti kanë ardhur të nxisin ymetin për bashkim dhe tu tërheqin vërejtjen prej përçarjes. E megjithë këtë si i lejohet ymetit të Muhamedit që të përçahen, sa që personi miqësor

një grup dhe armiqëson një tjetër, me paramendime dhe teka, pa patur argument prej Allahut. Allahu e ka pastruar dhe e ka konsideruar të largët Pejgamberin e Tij, prej atyre që janë në këtë gjendje. Këtë gjë e kanë praktikuar bidatçinjtë, si shembulli i havari-xhëve të cilët përçanë xhematin e muslimanëve dhe bënë të lejuar derdhjen e gjakërave të tyre. E keqja më e vogël që ndodhet në këtë gjë është se, personi vlerëson dikë, për shkakun se ai është dakord me të, në epshet dhe tekat e tij edhe pse dikush tjetër është më i devotshëm se ai. Obligim është që të paraprihet ai të cilin Allahu dhe i dërguari i Tij e kanë paraprirë. Ndërsa kjo përçarje e cila ka ndodhur prej ymetit, qoftë ajo prej dijetarëve të tij, apo udhëheqësve dhe njerëzve me pozitë të tij, është ajo e cila e ka bërë të obligueshme sundimin e armiqeve mbi ne dhe kjo për shkak se ymeti e ka lënë punën me bindjen ndaj Allahut dhe të dërguarit të Tij. Dhe atëherë kur njerëzit lënë disa urdhëra të Allahut dhe të dërguarit të tij, ndodh në mesin e tyre armiqësia dhe përçarja. E një popull kur përçahet prishet dhe shkatërrohet e nëse bashkohen rregullohen dhe sundojnë. Me të vërtetë bashkimi është mëshirë dhe përçarja është dënim.

Dhe ka thënë (shejhul-Islam Ibën Tejmijje):

Dënimi i tejkalueve të padrejtë dhe nderimi i të devotshmëve, është ky prej shkaqeve më madhore që kënaqin Allahun dhe të dërguarin e Tij dhe rregullojnë çështjet e muslimanëve.

Shënim i përkthyesit:

Ky material është përkthyer nga libri "Tarikul Usul ila El-Ilmil Me`mul bi marifetil

Kavaidi ved Davabiti vel Usul" këtë libër e ka mbledhur dijetari i madh në këtë shekull, një prej shtyllave të dijes në tokë në këtë kohë, Abdurrahman ibën Nasir Es-Sadi, rahimehullah. Ka mbledhur në të rregulla dhe baza në fusha të ndryshme të dijes dhe jetës, të shkëputura këto të gjitha, prej librave të Shejhul Islam Ibën Tejmijje dhe nxënësit të tij Ibnul Kajim, rahimehumallah.

Ky rregull ndodhet në librin e lartpërmendur me nr. 628, në f. 195 dhe është shkëputur nga fjala e Shejhul Islam Ibën Tejmijje, rahimehullah.

E përktheva këtë fjalë të Shejhul Islamit pasi që pashë dhe dëgjova shumë nga të rinjtë musliman shqiptar, të harxhojnë kohët e tyre dhe të shkaktajnë përçarje në mesin e muslimanëve duke provokuar muslimanët, se çfarë mendimi ke për filanin dhe çfarë për tjetrin e nëse nuk përputhet mendimi yt me të tijin atëherë vendoset pikëpyetja edhe mbi ty. Edhe pse nijeti i tyre është i mirë kjo gjë nuk mjafton e sa njerëz ka humbur nijeti i mirë kur puna ishte e gabuar. Prej dijetarëve të mëdhenj të kësaj kohe që ka bërë të qartë disa herë në mësimet e tij, se kjo veper dhe rrugë është haram, është edhe dijetari i madh, muhadithi, fekihi, shejhu ynë; Abdulmuhsin ibën Hamed El-Abad, Allahu e ruajtë, mësues në xhaminë e Pejgamberit, salallahu alejhi ve selem. Për këtë arsye këshilloj vëllëzërit që të mos harxhojnë kohën e tyre me gjëra të ndaluara dhe dëmprurëse, por të preokupohen me dije dhe punë.

Shejhul-Islam Ibn Tejmijje,

Përktheu: Ebu Hudhejfe El-Medenij

19.09.2003

Udhëzimi i Pejgamberit për muajin Shaban

Pejgamberi, salall-lahu alejhi ve sel-lem, agjëronte pjesën më të madhe të muajit Shaban. Këtë e themi duke u nisur nga tregimet që na i transmetojnë sahabet, radijall-lahu anhum, për kujdesin e Pejgamberit alejhis-selam, për agjërimin e tij gjatë muajit Shaban duke e përshkruar sunnetin e tij të bekuar gjatë këtij muaji.

Aisheja, radijall-lahu anha, thotë:

“Pejgamberi, salall-lahu alejhi ve sel-lem, agjëronte saqë thonim se kurrë nuk do të hante, dhe hante saqë thonim se kurrë nuk do të agjëronte. Nuk e kam parë Pejgamberin, salall-lahu alejhi ve sel-lem, të agjërojë ndonjë muaj tërësisht përveç muajit të Ramazanit. Nuk e kam parë duke agjëruar aq shumë në ndonjë muaj, përveç se në muajin e Shabanit”. (Buhariu dhe Muslimi).

Në transmetimin e Nesaiut dhe Tirmidhiut qëndron se Aisheja [radijall-lahu anha] ka thënë:

“Nuk e kam parë duke agjëruar aq shumë si në muajin Shaban, ai e agjëronte të tërin përveç pak ditëve, madje e agjëronte të tërin”.

Parashtrohet pyetja: Çka e veçon këtë muaj e Pejgamberi salall-lahu alejhi ve sel-lem, që ta dallojë me agjërim?

Ne nuk do t'ju përgjigjemi, por do ta lëmë Pejgamberin, salall-lahu alejhi ve sel-lem, të përgjigjet vet.

“Usame ibn Zejdi [radijall-lahu anhu] thotë: i thashë Pejgamberit sal-lall-lahu alejhi ve sel-lem: të shoh se më së shumti je duke e agjëruar muajin e Shabanit? Ai mu përgjigj: ky është muaji që njerëzit e neglizhojnë, sepse gjindet mes Rexhebit dhe Ramazanit. Ky është muaji që ngriten veprat të Zoti i botërave, kurse unë dëshiroj që të më ngriten veprat duke qenë i agjërueshëm”. (Transmeton Nesaiu. Shiko: "Sahihut-Tergibi

vet-Terhibi", të Shejh Albanit [rahimehull-lah], fq. 425).

Asnjë muslimanit nuk i takon të harojë, sepse haresa është argument i shpërfilljes, kurse muslimani nuk i shpërfillë gjërat më të rëndësishme në jetë, e ajo është adhurimi i Zotit dhe përmendja e Tij.

Disa dijetarë kanë thënë:

“Ky hadith është argument se është e pëlqyer që kohën të cilën e shpërfillin njerëzit, ta mbushin me adhurim, dhe se kjo është vepër e dashur te All-lahu”.

Andaj disa dijetarë nga selefi preferonin ngjalljen e kohës mes akshamit dhe jacisë me namaz duke e arsyetuar: është kohë e shpërfillur nga njerëzit.

Poashtu Pejgamberi, salall-lahu alejhi ve sel-lem, e ka vlerësuar më tepër namazin në mes të natës sepse shumica e njerëzve nuk e përfillin këtë kohë dhe nuk e mbushin me adhurim. Andaj edhe ka thënë:

“Namazi ma i mirë pas farzit është namazi në brendësi (mes) të natës”.

Për këtë kuptim Pejgamberi, salall-lahu alejhi ve sel-lem, dëshironte nga njëherë të vonojë namazin e jacisë deri në gjysmë të natës, kurse e ka arsyetuar lërgjen e kësaj dëshire pasi që njerëzve ju paraqet vështirësi ky hap.

Ibn Omeri [radijall-lahu anhu] tregon: Një natë mbetëm duke e pritur Pejgamberin, salall-lahu alejhi ve sel-lem, për të falur namazin e jacisë. Doli para nesh kur kaloi një e treta e natës ose pak më vonë. Nuk e dimë se a u angazhua diç me gratë e veta ose me diçka tjetër. E kur doli tha: “Ju jeni duke e pritur namazin, e asnjë ithtar i fesë, përveç juve nuk është duke e pritur këtë namaz. Po mos t'ia rëndoja ummetit tim do ta falja (zakonisht) në këtë kohë”. (Muslimi).

Ky hadith tregon vlerën e vetmimit me përmendje të All-llahut në një kohë kur nuk ka kush e përmend All-llahun dhe nga shkaku se neglizhenca ua ka zotëruar zemrën njerëzve.

Pasiqë muaji Ramazan është pas muajit Shaban, është e ligjshme të bëhet në këtë muaj ajo që bëhet në muajin Ramazan, siç është agjërimi, leximi i Kur'anit, etj, për të bërë përgaditje për pritjen e muajit Ramazan dhe për të stërvitur shpirtin për adhurim të All-llahut.

Për këto domethënie dhe të tjera Pejgamberi, salall-llahu alejhi ve sel-lem, e shtonte agjërimin në këtë muaj të bekuar dhe shfrytëzonte kohën e neglizhencës së njerëzve...

Prej vlerave të kësaj feje është fakti se ju ka dhënë njerëzve trofe me shpërblime të mëdha, e prej këtyre trofeve është edhe ky muaj.

Kalimthi ju tregojmë se mund të shfrytëzohen edhe ditët e bardha dhe të përmbledhni një adhurim me dy nijete të mëdha, e ato janë agjërimi me nijet të pasimit të sunnetit

të Pejgamberit [alejhissem] në agjërim të muajit Shaban dhe agjërimi me nijet të ditëve të bardha.

Për këtë Pejgamberi, salall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

“Nëse i agjëron për çdo muaj nga tre ditë: agjëro ditën e trembëdhjetë, katërmëdhjetë dhe pesëmbëdhjetë”. Transmeton Tirmidhiu dhe thotë se është hasen.

Poashtu Pejgamberi, salall-llahu alejhi ve sel-lem, duke sqaruar vlerën e agjërit të këtyre ditëve thotë:

“Agjërimi i tre ditëve nga çdo muaj është sikur të agjërosh tërë vitin”. (Buhariu dhe Muslimi).

Nuk e harojmë hadithin e madh kuds, ku Pejgamberi, salall-llahu alejhi ve sel-lem, tregon se All-llahu i Lartmadhëruar ka thënë:

“Secila punë e birit të Ademit është për te, përveç agjërit, i cili është për Mua edhe unë shpërblej për te”. (Buhariu).

Përpiloi: Bekir Halimi

26.9.2003

Festimi i natës së gjysëm muajit shaban

Falënderojmë All-llahun, i Cili na e ka plotësuar fenë, na i ka plotësuar dhuntitë, kurse paqë dhe bekimi qofshin mbi Pejgamberin, Muhammed, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, Pejgamberi i mëshirës dhe teubes.

All-llahu, subhanehu ve teala, thotë: “Sot përsosa për ju fenë tuaj, plotësova ndaj jush dhuntinë Time, zgjodha për ju islamin fe”. (El-Maide: 3).

“A mos kanë ata ortakë (zota ose idhuj) që u përcaktuan atyre fé, të cilën nuk e urdhëroi All-llahu?”. (Esh-Shura: 21).

Transmeton Buhariu dhe Muslimi nga Aishja, radijall-llahu anha, se Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: “Kush shpikë në fenë tonë gjëra që s’janë prej sajë, kjo vepër është e refuzuar”.

Transmeton Xhabiri, radijall-llahu anhu, se Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, gjatë hutbes së tij thoshte: “Biseda më e mirë është, Libri i All-llahut e udhëzimi më i mirë është udhëzimi i Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, kurse gjërat më të këqija janë ato të shpikurat, kurse çdo bidat është delalet”. (Muslimi).

Shumë ajete dhe hadithe flasin në këtë drejtim.

Të gjitha këto argumente në mënyrë të qartë tregojnë se All-llahu, subhanehu ve teala, e ka plotësuar këtë fe, ua ka plotësuar dhuntitë, e nuk është ndalur Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, derisa e ka kumtuar fenë plotësisht dhe i ka sqaruar ummetit të gjitha gjërat që i ka caktuar sherijati, qofshin fjalë ose vepra dhe ka sqaruar se çdo gjë që e shpikin njerëzit pas tij dhe ia mveshin islamit, qofshin fjalë ose vepra, të gjitha këto janë të refuzuara, edhe po të jenë me qëllim të mirë. Këtë gjë e kanë kuptuar mirë shokët e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, edhe dijetarët pas tyre. Ata ua kanë tërhequr vërejtjen muslimanëve prej bidateve dhe i kanë mohuar. Këto gjëra i ka përmendur secili që ka shkruar vepra që flasin mbi madhërimin e sunnetit dhe mohimin e bidateve, siç është Ibën Veddahi, Ibën Shame, Tartushi, etj.

Prej bidateve që i kanë shpikur njerëzit është edhe festimi i natës së gjysmë muajit shabana (nata e beratit), duke e veçuar këtë ditë me agjërim, duke mos pasur për këtë argument në të cilin mundet të mbështetemi. Mbi vlerën e kësaj dite ekzistojnë disa hadithe, mirëpo janë të dobëta, kurse sa i përket namazit në këtë ditë, të gjitha janë apokrife, siç e kanë treguar këtë shumë dijetarë. Disa prej tyre do t'i përmendim pak më poshtë.

Sipas mendimit të shumicës së dijetarëve festimi i kësaj dite është bidat dhe se hadithet që flasin për këtë ditë janë të dobëta, e disa janë edhe apokrife. Prej dijetarëve që e kanë treguar këtë gjë është edhe Ibën Rexhebi, rahimehull-llah, në librin "Letaiful-Mearif". Sipas disave ka mundësi të punohet me hadith të dobët, mirëpo nëse për këtë vepër ka bazë të shëndoshë në hadithet e vërteta, kurse për këtë ditë nuk ka bazë të

shëndoshë, që ta forcojmë me hadith të dobët. Këtë rregull e ka sqaruar shumë mirë Shejhul-Islam, Ibën Tejmju, rahimehull-llah.

Të gjithë dijetarët janë të pajtimit se nëse muslimanët kanë mendime të ndryshme për ndonjë çështje, duhet kthyer në Kur'an dhe Sunnet, e çka të gjykojnë ato, ose njëri prej tyre, ajo është sherijat dhe fe që duhet ta pasojmë, kurse ajo që është në kundërshtim me të duhet refuzuar. Nëse për ndonjë ibadet nuk ka bazë në Kur'an dhe Sunnet, atëherë është bidat të cilin nuk lejohet ta bëjmë, e mos të flasim për davet në të ose t'i nxisim njerëzit në këtë vepër. All-llahu, subhanehu ve teala, thotë:

"Nëse nuk pajtoheni për ndonjë çështje, atëherë parashtrojeni atë te All-llahu (te libri i Tij) dhe te i dërguari, po qe se i besoni All-llahut dhe ditës së fundit. Kjo është më e dobishmja dhe përfundimi më i mirë". (En-Nisa: 59).

"A mos kanë ata ortakë (zota ose idhuj) që u përcaktuan atyre fé, të cilën nuk e urdhëroi All-llahu?". (Esh-Shura: 21).

"Thuaj: Nëse e doni All-llahun, atëherë ejani pas meje që All-llahu të ju dojë, t'ju falë mëkatet tuaja, se All-llahu është që fal shumë, mëshiron shumë". (Ali Imran: 31).

"Për Zotin tënd jo, ata nuk janë besimtarë (të asaj që të zbreti ty as të asaj para teje) derisa të mos zgjedhin ty për të gjykuar në atë konflikt mes tyre, e pastaj (pas gjykimit tënd) të mos ndiejnë pakënaqësi nga gjykimi yt dhe (derisa) të mos binden sinqerisht". (En-Nisa: 65).

Ka shumë ajete që flasin në këtë drejtim dhe janë vendimtare se gjatë mendimeve të ndryshme duhet kthyer në Kur'an dhe Sunnet, dhe se duhet kënaqur me këtë gjykim, dhe se kjo është argument i imanit të një besimtari dhe e mirë për robin në dunja dhe ahiret.

Hafidh Ibën Rexhebi, rahimehull-llah, në librin e tij, "Letaiful-Mearif", thotë: "Namazi gjatë natës së gjysmëmuajit shaban nuk ka bazë nga Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e as nga shokët e tij".

Kurse çdo gjë që nuk ka bazë në argumente të shëndosha nuk i lejohet muslimanit ta shpikë në fe, pa marrë para sysh a është duke e bërë vet ose në grup, pa marrë para sysh a e bënë publikisht ose e fshehtë, duke u bazuar në përgjithshmërinë e fjalës së Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem: "Kush shpikë në fenë tonë gjëra që s'janë prej sajë, kjo vepër është e refuzuar".

Dhe shumë argumente tjera që flasin në këtë drejtim.

Imam Ebu Bekr Tartushi në librin e tij, "Shpikjet dhe bidatet", thotë: "transmetohet nga Ibën Vedahi, e ky nga Zejd ibën Eslemi, i cili ka thënë: asnjë hoxhë i yni e as fukahatë tonë nuk i kanë dhënë asnjëfar vlere gjysmëmuajit shaban, nuk e kanë zë gjë hadithin e Mekhulit, nuk e kanë konsideruar natë me vlere. Kur Ibën Ebi Melikjea e ka dëgjuar njërin duke thënë: fulani thotë se nata e Beratit ka vlere sa nata e Kadrit, ia ktheu: po ta ndëgjoja do ta goditja me shkop".

Shevkaniu, rahimehull-llah, në librin e tij, "Dobi të përmbledhura", thotë: "Hadithi që fletë për namazin e natës së gjysmëmuajit shaban është i trilluar". E në disa libra tjerë ka thënë se është i kotë, i pa bazë, i dobët etj.

Disa dijetarë janë mashtruar me këto hadithe, siç është rasti me Ebu Hamid Gazalin dhe disa dijetarë të tefsirit.

Hafidh Irakiu thotë: Hadithi që flet për namazin në natën e gjysmëmuajit shaban është i trilluar mbi Pejgamberin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, dhe është gënjeshtër mbi te".

Imam Neveviu thotë: "Namazi i Regaibit dhe namazi i natës së gjysmëmuajit shaban janë bidate dhe nuk duhet të mashtrohet

ndokush nga fakti se janë të përmendura në librin "Kutul-Kulub", ose "Ihaju ulumud-din", e as nga hadithet që janë përmendur atje, sepse krejt ato janë të kota, e as me shkrimet e disa dijetarëve që u është përzier kjo çështje, sepse ata kanë gabuar në këtë rast".

Shejhu Ebu Muhammed, Abdur-Rahman ibën Ismail El-Makdisiu ka shkruar libër shumë të vlefshëm mbi këtë temë, ku ka vërtetuar kotësinë e sajë në mënyrë të zgjerruar dhe të mirë. Dijetarët kanë folur shumë rreth kësaj teme, po të dëshironim t'i përmendim do ta zgjatnim shumë. Mirëpo kjo që kemi përmendur, mendojmë se mjafton për ate që e kërkon të vërtetën.

Ajetet, hadithet dhe fjalët e dijetarëve që i përmendëm më lartë i sqarojnë kërkuesit të të vërtetës se: festimi i natës së gjysmëmuajit shaban, me namaz ose gjëra tjera, veçimi i ditës së sajë me agjërim, është bidat i urretur sipas shumicës së dijetarëve dhe nuk ka bazë në sherijatin e pastërt, e cila ka dalur pas shekujve të sahabeve, radijall-llahu anhum.

Në këtë kontekst kërkuesit të të vërtetës i mjafton ajeti: "Sot përsosa për ju fenë tuaj..". Dhe ajetet tjera që flasin në këtë drejtim.

Edhe hadithi: "Kush shpikë në fenë tonë gjëra që s'janë prej sajë, kjo vepër është e refuzuar".

Imam Muslimi transmeton nga Ebu Hurejre, radijall-llahu anhu, i cili thotë se Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Mos e veçoni natën e xhuma me namaz të veçantë, e as ditën e sajë me agjërim të veçantë, në përjashtim të rastit kur ju takon në agjërim të zakonshëm".

Po të ishte e lejuar të veçohet ndonjë natë me agjërim, atëherë nata më meritore do të ishte nata e xhuma, sepse dita e sajë është dita më e mirë në të cilën ka lindur dielli, sipas haditheve të Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem. Pasiqë Pejgamberi,

sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ua ka tërhjekur vërejtjen nga veçimi i natës së xhuma me namaz të veçantë, kjo tregon se veçimi i ndonjë nate tjetër edhe më parë është i ndaluar, në përjashtim të ndonjë rastit kur është veçuar me hadith të vërtetë.

Pasiqë sipas sherijatit është e ligjshme namazi i natës gjatë ramazanit dhe natës së Kadrit, Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ua ka treguar ummetit dhe i ka nxitur në te, bile edhe vet i ka bërë.

Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, thotë: “Kush falet gjatë netëve të Ramazanit, me besim dhe shpresim të shpërblimit, i falen mëkatet e mëparshme”. (Buhariu dhe Muslimi).

“Kush e falët Natën e Kadrit me besim dhe shpresim të shpërblimit, i falen mëkatet që i ka bërë më parë”. (Buhariu dhe Muslimi).

Kështu që, po të ishte nata e gjysmëmujit shaban dhe nata e parë e xhumasë së parë të Rexhebit, ose nata e Israsë dhe Miraxhit e ligjshme veçimi i tyre me festim ose me ndonjë ibadet të veçantë, do tia tregonte Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, këtë mbarë ummetit ose do ta bënte vetë,

po të ndodhte diç e tillë, këtë do të na e tregonin sahabet e tij e nuk do të na e fshehnin, sepse ata kanë qenë njerëzit që më së shumti kanë këshilluar, pas Pejgamberëve. All-llahu qoftë i kënaqur prej tyre.

Pak më parë të treguam fjalët e dijetarëve se për këtë gjë nuk ka asnjë hadith të vërtetë nga Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e as nga sahabet e tij,, radijall-llahu anhum, as për natën e Regaibit e as për natën e Beratit, atëherë na bëhet e qartë se festimi i kësaj nate është bidat, gjë e shpikur në Islam edhe veçimi me ibadet të veçantë është bidat. Kjo vlenë edhe për natën e Israsë dhe Miraxhit.

Sa mirë thotë poeti:

Gjërat më të mira janë udhëzimet e para
Kurse më të këqijat janë ato të shpikurat

E lusim All-llahun që ti udhëzojë mbarë muslimanët që të kapen për Sunnet dhe të përqëndrohen në te dhe të kujdesen prej bidateve dhe gjërave që i kundërshtohen. Paqa dhe bekimi qofshin mbi Muhammedin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, dhe mbi shokët e tij në përgjithësi.

Ibën Baz

Marrë nga “Përmbledhja e fetvave” të shejh Ibën Baz, v.2/882.
29.10.2001

Disa rregulla për muajin Shaban

Shaban është emër i muajit, kështu është emërtuar sepse arabët shpërndaheshin për të kërkuar ujë, ose sipas disave për shkak të shpërndarjes nëpër shpella, e sipas të tretëve për shkak se gjindet mes muajit Rexheb dhe Ramazan. Shumësi i këtij emri është Shabanat ose Sheabiin.

1- Agjërimi në muajin Shaban

Aisheja, radijall-llahu anha, thotë: "Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, agjëronte sa që mendonim se aspak nuk është duke ngrënë, dhe nuk agjëronte sa që thonim se aspak nuk agjëronte. Nuk e kam parë Pejgamberin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke agjëruar një muaj të plotë përveç Ramazanit, kurse më së shumti e kam parë duke agjëruar në muajin Shaban". (Buhariu dhe Muslimi). Në transmetimin tjetër të Muslimit qëndron: "E agjëronte gjithë Shabanin, përveç një pjesës së vogël".

Një grup i dijetarëve, prej tyre është edhe Abdull-llah ibën Mubareku, kanë anuar nga mendimi se Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, kurrë nuk e ka plotësuar muajin e Shabanit me agjërim, por e ka agjëruar pjesën më të madhe. Këtë mendim e përforcon hadithi të cilin e transmeton Muslimi nga Aisheja, radijall-llahu anha, ku thotë: "Nuk di se Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka agjëruar muaj të plotë përveç Ramazanit", ose në transmetimin tjetër: "nuk e kam parë duke agjëruar një muaj të plotë prej ditës që ka ardhur në Medinë, në përjashtim të Ramazanit".

Kurse Ibën Abbasi, radijall-llahu anhu, thotë: "Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, nuk ka agjëruar asnjë muaj të plotë përveç Ramazanit". (Buhariu dhe Muslimi). Andaj Ibën Abbasi, radijall-llahu anhu, e urente të agjëron muaj të plotë përveç Ramazanit.

Ibën Haxheri, rahimehull-llah, thotë: "Agjërimi i tij vullnetar ishte më i shumtë në muajin e Shabanit sesa në muajtë tjerë. Ai agjëronte pjesën më të madhe të Shabanit".

Usame ibën Zejdi, radijall-llahu anhu, thotë: i thashë Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem: të shoh që më së shumti je duke e agjëruar muajin e Shabanit? Mu përgjeggj: ky është muaji që njerëzit e neglizhojnë, sepse gjindet mes Rexhebit dhe Ramazanit. Ky është muaji që ngriten veprat te Zoti i botëve, kurse unë dëshiroj që të më ngriten veprat duke qenë agjërueshëm". (Transmeton Nesaiu. Shiko: "Sahihut-Tergibi vet-Terhibi", të Shejh Albanit, rahimehull-llah, fq. 425). Kurse në transmetimin e Ebu Davudit, Aisheja, radijall-llahu anha, thotë: "Muaji më i dashur për ta agjëruar Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ishte muaji Shaban, pastaj e vazhdonte me muajin Ramazan". (Shejh Albani, rahimehull-llah, thotë se ky hadith është i vërtetë. Shiko: "Sahih Sunen Ebi Davud", 2/461).

Ibën Rexhebi, rahimehull-llah, thotë: "agjërimi i muajit Shaban është më i vlefshëm se agjërimi i muajve të shenjtë, kurse agjërimi më i mirë vullnetar është ai që është më afër Ramazanit, qoftë para ose mbrapa, ashtu sikurse namazet vullnetare me farzet, ato që falen para edhe ato që falen mbrapa, domethënë i plotësojnë mangësitë e farzeve. E njëjta gjë vlen edhe për agjërimin. Pastaj ashtu sikurse që sunetet e rregullta janë më të vlefshme sesa namazi vullnetar, ashtu edhe agjërimi para Ramazanit dhe pas është më i mirë sesa ai që është më larg.

Fjala e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem: "Shabani është muaj që e neglizhoj-

në njerëzit sepse gjindet mes Rexhebit dhe Ramazanit", domethënë se pasiqë kufizohet me dy muaj të mëdhenj, muaji i shenjtë dhe muaji i agjërimit, njerëzit angazhohen nga ky muaj, andaj bëhet i neglizhuar. Shumica e njerëzve mendojnë se agjërimi i Rexhebit është më i vlefshëm se agjërimi i muajit Shaban, sepse muaji Rexheb është muaji i shenjtë, mirëpo kjo nuk është e saktë.

Në hadithin e lartpërmendur tregohet se mundet disa kohëra, vende ose persona të njihen si më të vlefshëm edhe pse gjinden kohëra, vende ose persona që janë më të vlefshëm se to.

Në këtë hadith gjithashtu ka argument se është e pëlqyeshme që të shfrytëzohen me ibadet kohërat që i neglizhojnë njerëzit. Për këtë disa nga selefi e shfrytëzojnë kohën mes Jacisë dhe akshamit me ibadet, sepse shumica e njerëzve janë neglizhent nga ibadeti në këtë kohë. E njehta vlenë edhe për përmendjen e All-llahut, subhanehu ve teala, në treg, sepse e përmedin All-llahun në vend të neglizhencës dhe mes neglizhentëve. Të shfrytëzosh me ibadete kohën që zakonisht njerëzit e neglizhojnë, ka shumë dobi, prej tyre janë:

- Më lehtë e ke ta fshehish këtë ibadet, kurse te veprat vullnetare fshehja e tyre është më e mirë. Sidomos agjërimi, i cili është ibadet i fshehur me robët dhe Zotit të vet, për këtë edhe është thënë se në te nuk ka mundësi të ketë rija, syfaqësi. Ka pasur njerëz nga selefi që kanë agjëruar me vite, askush nuk e ka ditur. Kur ka dalur nga shtëpia për në treg ka marur me vehte bukën, rrugës i jepte ato sadaka, kurse ai vet agjëronte. Kështu, familja e tij mendonte se ka ngrënë bukën, kurse njerëzit e tregut mendonin se ka ngrënë në shtëpi. Për këtë, selefi e kanë pëlqyer për atë që agjëron që të tregojë gjëra me të cilat do ta fshehtë agjërimin e tij. Abdull-llahu ibën

Mesudi, radijall-llahu anhu, thotë: "nëse agjëroni, përdorni vajra (në fytyrë dhe flokë)". Kurse Katadeja, rahimehull-llah, thotë: "është e pëlqyer për agjëruetin që të përdorë vajra, që të largon nga vetja pluhurin e agjërimit".

- Veprat e mira në kohën e neglizhencës janë të rënda për nefsin, kurse prej shkaqeve që një vepër e bëjnë më të vlefshme, është vështirësi e tyre për nefsin, sepse kur një vepër e bëjnë shumë njerëz, atëherë është më e lehtë, kurse nëse e neglizhojnë një vepër shumica e njerëzve, atëherë u bëhet e rëndë të zgjuarve. Transmeton Imam Muslimi nga Ma'kel ibën Jesari, radijall-llahu anhu, se Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Ibadeti në kohën e fitnes është sikur të bësh hixhret tek Unë". Sepse në këtë kohë njerëzit i pasojnë epshet e tyre, andaj ai që kapet për të vërtetën është duke bërë një vepër të rëndë.

Dijetarët kanë shumë mendime për shkallën e agjërimit të shumtë të Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, në muajin Shaban, prej tyre janë edhe këto mendime:

- 1- Nuk mundet ti agjëron çdo herë nga tre ditët të çdo muajit për shkak të udhëtimit, andaj të gjitha këto i kompenzonte në muajin Shaban. Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, kur e bënte ndonjë vepër vullnetar e vazhdonte, e nëse i kalonte e kompenzonte.
- 2- Disa kanë thënë: gratë e tija, i kompenzojnë ditët e mbetura nga Ramazani i kaluar në muajin Shaban, edhe ai agjëronte me to. Kjo është në kundërshtim me atë që e thonë Aisheja, radijall-llahu anha, e cila e vononte kompenzimin e agjërimit të ditëve të mbetura nga Ramazani deri në Shaban, sepse ishte e angazhuar me Pejgamberin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem.

- 3- Disa të tjerë kanë thënë: sepse është muaji që shumica e njerëzve e neglizhojnë. Ky është mendimi më i saktë, duke u mbështetur

tur në hadithin e Usume ibën Zejdit që e përmendëm pak më lartë.

Nëse i kishin mbetur Pejgamberit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ditë të paagjëruara nga agjërimi vullnetar, i kompenzonte në muajin Shaban që të plotësonte nafilet e tija para se të hyjë Ramazani, ashtu sikurse kur i kalonte sunneti i ndonjë namazi ose diç nga namazi i natës, e kompenzonte, kurse Aisheja, radijallahu anha, e shfrytëzonte kompenzimin e tij që edhe ajo të kompenzonte ditët e mbetura nga muaji i Ramazanit të kaluar, sepse në kohët tjera ka qenë e angazhuar me Pejgamberin, sal-lallahu alejhi ve sel-lem.

Në këtë rast duhet tua tërheqim vërejtjen se atij që i ka mbetur diç pa agjëruar nga muaji i kaluar i Ramazanit, duhet ta kompenzojë para se të hyjë muaji i ardhshëm i Ramazanit dhe nuk i lejohet ta vonojë, përveç se me ndonjë arsye. Ai që ka mundësi ta kompenzon para Ramazanit të ardhshëm dhe nuk e ka bërë, përveç kompenzimit duhet bërë teube dhe për çdo ditë duhet yshqyer nga një të varfur. Ky është mendim i Malikut, Shafiut dhe Ahmedit.

Prej dobive të agjërimin të muajit Shaban është se agjërimi i këtij muaji e stërvitë njeriun para ardhjes së agjërimin të muajit Ramazan, që mos ti vjen i rëndë agjërimi i muajit Ramazan, por i vjen muaji i Ramazani, kurse ky është i pregaditur dhe aktiv.

Pasiqë muaji Shaban është si parathënie e muajit Ramazan, atëherë edhe ky muaj duhet të ketë disa gjëra që i ka muaji i Ramazanit, siç është agjërimi, leximi i Kur'anit dhe dhënia e sadakasë. Seleme ibën Suhejli thoshte: Muaji i Shabanit është muaj i lexuesve të Kur'anit".

Edhe Habib ibën Ebi Thabit kur hynte muaji Shaban thoshte: ky është muaji i lexuesve të Kur'anit. Kurse Amr ibën Kajs el-Mulai kur hynte muaji i Shabanit, e mbyllte duqanin e tij dhe lirohej nga angazhimet tjera për të lexuar Kur'an.

Agjërimi në fund të Shabanit

Tregon Ebu Hurejreja, radijallahu anhu, se Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Mos agjëroni para Ramazanit një ose dy ditë, përveç atij që ka agjëruar ditë të zakonshme". (Buhariu dhe Muslimi)

Sipas argumenteve që i kemi në disponim agjërimi para muajit Ramazan i ka tre situata:

A) Të agjëron me nijet që mos të gabon fillimin e muajit Ramazan, kjo është haram.

B) Të agjëron me nijet të zotimit, ose kompenzimit, etj, kjo është e lejuar sipas shumicës së dijetarëve, dhe

C) Të agjëron me nijet të agjërimin vullnetar, nëse e ka pasur traditë ti agjëron ato ditë, siç është e hënë dhe e enjta, atëherë i agjëron, përndryshe jo.

Nëse ndokush thotë: pse urrehet të agjërohen ditët para muajit Ramazan, si përgjigje mund të themi, se kjo është kështu për shumë aspekte:

1- Për mos t'i shtuar muajit të Ramazanit ditë që nuk janë të tij. Për këtë shkak është i ndaluar edhe agjërimi i ditës së bajramit, që mos të bëjnë muslimanët siç kanë bërë pasuesit e librave, të cilët kanë shtuar sipas mendimeve dhe epsheve të tyre. Për këtë edhe ka ndaluar Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, agjërimin e ditës së dyshimtë.

2- Për të ndarë agjërimin vullnetar nga ai obligativ, edhe kjo është një gjë e ligjshme. Për këtë Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ka ndaluar ngjitjen e namazit obligativ me atë vullnetar pa i ndarë ato me selam ose fjalë, sidomos sunnetet para namazit të sabahut.

Bekir Halimi

Referenca:

1- "Lataiful-Mearif fima limevasimil-Ami minel-Vedhaifi", Ibën Rexheb Hanbeliut.

2- "El-Ilamamu bishejin min ahkamis-Sijami", Abdul-Azizi Raxhihi

Dispozitat për abortin

Fetusi kalon katër etapa në mitrën e nënës:

1. Zigota
2. Copë gjaku
3. Copë mishi dhe eshtra
4. Futja e shpirtit

Dijetarët janë të një mendimi që aborti është i ndaluar pas futjes së shpirtit përderisa nuk është nevojë mjekësore për të vepruar kështu përderisa ky akt është njëloj si akti i vrasjes i cili është i ndaluar. Futja e shpirtit ndodh pas 120 ditëve. Abortimi para kësaj periudhe nëse nuk është e nevojshme është një çështje diskutimi midis dijetarëve të cilët janë të mendimeve të ndryshme:

1. Maxhoranca e Malikive, disa Hanefi, maxhoranca e Shafive, maxhoranca e Hanbelive dhe Zahirive e ndalojnë abortin në të gjitha etapat e zhvillimit të embrionit.

2. Pozicioni zyrtar i Hanbelive dhe disa Maliki e lejojnë abortin në etapën e zigosës dhe e ndalojnë atë në etapa të tjera.

3. Disa Hanbeli, disa Shafi dhe pozicioni i mbajtur nga Hanefitë e lejojnë abortin përpara futjes së shpirtit në trupin e fëmijës.

Faktet e përdorura për këto opinione janë si mëposhtë:

Opinion i parë

Mbajtësit e opinionit të parë i referohen hadithit të transmetuar të Ebu Hurejres "që Profeti salallahu alejhi ve sel-lem ka vendosur si kompensim për një fetus i cili ishte shkarkuar të kompensohej me një robë ose robëreshë". [Buhari 6909 dhe Muslimi 1681] Ku fjalës fetus i është dhënë krijimit në mitër

dhe vendosja e një kompensimi është fakt që një fetus i tillë është i respektuar dhe si rezultat është gjynah për ta dëmtuar atë. Kjo nënkupton që është e ndaluar abortimi dhe që kjo zigosë është mbulues i jetës. Përderisa është e ndaluar për të mbytur një person të gjallë është e ndaluar për të mbytur fetusin.

Ata gjithashtu thonë që abortimi është është i njëjtë me varrosjen e fëmijës së gjallë sepse të dyja këto janë një formë vrasjeje. Aborti është vrasje e asaj çfarë do të bëhej, një njeri. Varrimi i gjallë është i ndaluar nga konsensusi dhe e njëjta i aplikohet abortit. Problemi i vetëm është ky hadith është një ngjarje personale që mund të ndërtohej në mënyra të tjera.

Opinion i dytë

Mbajtësit e opinionit të dytë përmendin hadithin e Ibën Masudit "Sperma qëndron e pandryshuar në mitër për 40 ditë pasi i kalon 40 ditë bëhet një copë gjaku një copë mishi pastaj. " [E transmetuar nga Ahmedi 3553] Fakti i nxjerrur nga hadithi është që sperma do të qëndrojë e pandryshuar për 40 ditë dhe nuk do të zhvillohet dhe gjëja që nuk zhvillohet mund të abortohet. Përgjigjja ndaj kësaj vjen me dy pika:

1. Hadithi i përmendur është i dobët.

2. Nëse hadithi mund të bëhet i saktë nuk ka mënyrë se si të krahasohet midis asaj çfarë zhvillohet dhe asaj që nuk zhvillohet.

Ata përdorin si fakt që sperma mund të zhvillohet pastaj ose jo kështu që në këtë kohë asgjë nuk mund të bëhet subjekt i një verdikti përderisa nuk ekziston në mitër. Por

përderisa njeriu ka të drejtë të kryejë azl (coitus interruptus) gjatë marrëdhënieve seksuale me gruan e tij atëherë është e drejtë të abortohet.

Si një përgjigje për këtë mund të thuhet që rasti për zhvillimin në kohë nuk mungon. Ka madje edhe një hadith të saktë të transmetuar nga Ibën Masudi për të kundërtën: "Njeriu krijohet në mitrën e nënës së tij për 40 ditë". [I transmetuar nga Buhari 3208 dhe Muslimi 2643]

Kjo tregon që Allahu e ka grumbulluar krijimin e tij si një krijim i fshehtë pastaj e ka zhvilluar gradualisht derisa mund të njihet.

Opinion i tretë

Mbajtësit e opinionit të tretë që aborti është i lejuar përpara futjes së shpirtit në trup jep argumentet e mëposhtme:

1. Çdo krijesë e cila nuk ka arritur ta marrë shpirtin nuk do të ringjallet në ditën e gjykimit dhe kushdo që nuk ringjallet nuk është i njohur si një krijesë kështu është e drejtë për ta abortuar.

2. Nëse fetusin nuk zhvillohet atëherë nuk është një qenie njerëzore dhe kështu ai nuk ka të drejtë njerëzore dhe mund të abortohet.

Përgjigja ndaj këtyre pikave është që ky akt është një sulm ndaj një krijese në zhvillim që do ta marrë shpirtin dhe një akt i tillë do ta ndalojë atë zhvillim. Çdo sulm është i njohur të jetë i ndaluar dhe më tepër nuk ka asnjë fakt se fetusin nuk zhvillohet.

Disa doktorë të nderuar preferuan thënien e parë për fuqinë dhe justifikimin e saj. Dr. Hasan Hathut ka thënë: "Gjeneratat e vjetra i kanë nxjerrur parimet e tyre nga çfarë ata dinin rreth informacionit mjekësor por ne nuk do t'i përgjigjemi vetëm asaj çfarë ata kanë thënë ndërsa ne kemi më shumë informacion sesa ata kanë ndërsa unë jam duke punuar mbi këtë fushë mjekësore të specializuar jam i bindur që duhet t'i këshillojë di-

jetarët tanë mbi faktin që fetusin është i gjallë që prej fillimit të shtatëzanisë. Kalon përmes zhvillimit gradual por të ngadaltë zemra e tij rreh në venat e tij nga qenie e dobët e tij dhe pas tre muajsh fetusin është një krijesë e kompletuar madje edhe për madhësinë e vogël, është formuar dhe do të vazhdojë të zhvillohet gradualisht. Fetusin lëviz dhe ne mundet me anë të instrumentave tona të përcaktojmë lëvizjet dhe zemrën e tij që rreth shumë më përpara se e ëma e saj e ndien. Nga pikëpamja mjekësore vrasja e një fetusin është si vrasja e një qenie njerëzore të cilat ne jemi urdhëruar t'i ruajmë përderisa ekzistenca e saj kërcënon jetën e nënës së saj. Në atë rast ne vrasim dikënd për të shpëtuar dikënd tjetër por jo për ndonjë arsye tjetër" [Shiko el-islam ua Tanzim el-Usrah] dhe [Tanzim el-Nasi ua mukif el-Shari'a minh]

Unë vetë e shikova atë çfarë Dr. Hasan Hathut thoshte me disa specialist të tjerë dhe e pamë që ishte korrekte ajo që kishte thënë.

Unë kam një konsideratë për opinionin e tretë sepse jeta në fillim të shtatëzanisë është e vazhdueshme për jetën e spermës e cila nuk duket si jeta që ekziston pas futjes së shpirtit në trup pra pas 120 ditëve. Kjo është në fakt një jetë njerëzore që ka një respekt të veçantë. Allahu thotë: "Uallahi. Ne e krijuam njeriun prej një ajke [lëngu] e një balte. Pastaj atë [ajke-balte] e bëmë [e shndërruam] pikë uji [farë] në një vend të sigurtë. Më pas atë pikë uji e bëmë copë gjaku e atë gjak të ngurtë e bëmë copë mishi e atë copë mishi e shëndërruam në eshtra dhe eshtrave ua veshëm mishin pastaj atë e bëmë krijesë tjetër [shpirtë] i Lartë është Allahu më i miri Krijues!" [El-Muminun: 12-14]

Ne mund të shohim në këtë vers etapat e zhvillimit të fetusit. Etapa e fundit të cilën formimi i mishit dhe zhvillimi i kockave "pastaj atë e bëmë krijesë tjetër [me shpirtë] i

Lartë është Allahu më i miri Krijues" kjo fjalë është thënë për krijimin në mitër dhe shpjegon pse maxhoranca e dijetarëve e preferojnë atë. El-Tabari në komentimin e tij [9/18] ka thënë: "Disa njerëz kanë thënë: "Ai ka zhvilluar prej tij një tjetër krijesë nënkupton futjen e shpirtit në trup për ta bërë një qenie njerëzore sepse përpara ishte vetëm një imazh. " Pastaj transmeton nga linja e transmetimit një konfirmim nga Ibën Abas nga Ikrime, el-Sha'bi, Muxhahidi, Ebu el-Alija, eD-Dahhak dhe Ibën Zeid që është futja e shpirtit në trup".

Pastaj ai transmeton dy thënie të tjera. Dhe ka thënë: "thënia më korrekte është thënia që është futja e shpirtit në të sepse pas futjes së shpirtit në të zhvillohet një krijesë tjetër, një qenie njerëzore por përpara ishte duke kaluar përmes etapave Allahu përmendi: një zigotë, një copë gjaku, një copë mishi dhe eshtra dhe pas futjes së shpirtit do të ndryshojë nga të gjitha përshkrimet

tek një qenie e vërtetë njerëzore e njëjta si Babai i saj Ademi i cili u zhvillua nga futja e shpirtit në imazhin e baltës për tu bërë një qenie e vërtetë njerëzore krejt të ndryshme nga balta nga e cila ishte e formuar".

Është e mirënjohur që aborti në këtë rast do të lejohej për nevojshmëri.

Megjithatë dijetarët nuk janë të një mendimi mbi principin e abortit përpara kompletimit të fetusit në 120 ditë. Hanefitë dhe Ibën Akil nga Hanbelitë e aprovojnë atë për nevojë me mbështetjen e hadithit të Ibën Mesudit "40 ditë prej spermës... etj" [Transmetuar nga Buhari 3208 dhe Muslimi 2643]

Dijetarët e tjerë e kanë ndaluar abortin pas 40 ditëve nga data e shtazanisë e cila është opinioni i famshëm i hanbelive.

Ne preferojmë se aborti për një arsye të vlefshme lejohet përpara se fetusit të kompletohet pas 120 ditëve. Dhe Allahu e di më së miri.

Selman bin Fahd el-Avdee

Përktheu: [Ammar] Ardit Kraja
29.08.2003

Rreziku për gratë, nga ambientet e përziera

Thirrja e hapur për përzierjen e gruas në rajonet ku punojnë burrat, duke rezultuar me përzierjen e gjinive, duke cituar nevojshmërinë e kësaj kohe dhe kërkesat e civilizimit si fakte, është me të vërtetë një rrezik shumë i rëndë. Ka rrjedhoja të rrezikshme, frute të ithëta dhe implikime të dëmshme. Dhe kjo thirrje është bërë përkundër faktit se ligji islam e ndalon atë dhe kërkon nga grua të qëndrojnë në shtëpi për të përmbushur detyrat e veçanta për te.

Kushdo që dëshiron të shohë afërsinë e imoralitetit të pamatshëm, i cili ka qënë i shkaktuar nga përzierja e sekseve, atëherë lëjeni atë të krahasojë, me drejtësi dhe paanshmëri dhe duke kërkuar të vërtetën, shoqëritë të cilat janë përmbytur ose me dëshirë ose me forcë nga kjo sëmudje dhe ai do të gjejë vuajtje dhe keqardhje tek të dyja. Tek individit si dhe tek shoqëria për shkak të largimit të gruas nga shtëpia e saj dhe shkatërrimit të familjes. Këtë ne e gjejmë të për-

mendur jo vetëm nga disa autorë por edhe përmes medias vetëm me shkas të shkatërrimit të shoqërisë dhe themeleve të saja.

Ka shumë fakte të qarta autentike të cilat ndalojnë veçimin e një burri me një el-axh-nabijah (me një grua me të cilën është e lejuar martesja), shikimin ndaj saj dhe ato hap të cilat shpjen në ngjarje që Allahu i ka ndaluar. Padyshim përzierja e burrave dhe grave është e ndaluar sepse shpie në atë çfarë është e ndaluar.

Nxjerrja e gruas nga shtëpia e cila është vendi i saj dhe baza në këtë jetë, është heqja e saj nga natyra në të cilën Allahu e ka krijuar.

Kështu thirrja për gratë që të përzien (ose të punojnë) në rajone ku punojnë burrat është një çështje me rrezik të madh për shoqërinë muslimane. Rezulati i përzierjes së burrave dhe grave është një shkak që çon drejt zinasë e cila e fragmenton shoqërinë, ul vlerat e saja dhe mëkëmbë moralitetin e saj.

Është e qartë që Allahu, subhanehu ve teala, e ka krijuar gruan me një fizionomi të veçantë e cila është krejt ndryshe nga ajo e burrit. Me të Ai e ka përgatitur atë për të kryer detyrat e saja në shtëpinë e saj dhe midis grave.

Kështu hedhja e grave në rajonet e destinuara për burra, duhet të konsiderohet si heqje e saj nga natyra e saj. Ajo është një padrejtësi e madhe për një grua pasi kjo është dallueshmëria e personalitetit të saj. Fëmijët mbeten të privuar nga edukimi, përkujdesja dhe afirmiteti sepse nëna është e ndarë nga përgjegjësia e saj në këto çështje dhe është e hequr krejtësisht nga vendi i saj, jashtë së cilit vend është e pamundur për të gjetur paqe, stabilitet dhe qetësi. Gjendja e atyre shoqërive të cilat janë të futura në rrethana të komplikuar si këto është fakti më i fuqishëm i asaj se çfarë po themi.

Islami ka ndërtuar për të dy, burrin dhe gruan, detyra të veçanta dhe është detyrë e

secilit për t'i përmbushur ato në mënyrë që ndërtesa e shoqërisë nga të dyja anët, nga brenda dhe nga jashtë, shtëpisë të jenë të kompletuara.

Burri është përgjegjës për shpenzimet dhe fitimet ndërsa gruaja është përgjegjëse për rritjen e fëmijëve, përkujdesjen dhe afirmitetin ndaj tyre dhe të gjitha ato detyra që ia janë të përshtatueshme asaj, siç është mësimi i fëmijëve dhe menaxhimi i shkollimit të tyre, përkujdesja mjekësore dhe kështu me rradhë.

Një grua e cila largohet nga detyrat e shtëpisë së saj është duke shkuar drejt shkatërrimit të shtëpisë dhe banorëve të saj dhe si rrjedhojë e shkatërrimit të familjes është që shoqëria bëhet një form, një imazh pa realitet dhe pa kuptim.

Allahu, subhanehu ve teala, thotë:

"Burrat janë përgjegjës për gratë ngase Allahu ka graduar disa mbi disa të tjerët dhe ngase ata kanë shpenzuar nga pasuria e tyre" [Surah en-Nisa:34]

Ky ajet i nderuar tregon që Allahu në krijimin e tij e ka vendosur burrin si përgjegjës për gruan dhe ka një shkallë më të lartë se ajo.

Kuptimi i urdhërimit të Allahut ndaj një gruaje që të rrijë në shtëpinë e saj dhe ndalimit të saj nga et-Tabaraxh (shfaqja e gruas pa mbulesë) është ndalesa e el-lkhtilat e cila është përzierja e burrave me gratë në të njëjtin vend pune, blerjeje dhe shitjeje, piknike ose udhëtime dhe kështu me rradhë. Kjo ngase hedhja e gruas në rajone të cilat e çojnë gradualisht deri tek ajo që është e ndaluar dhe që është një dhunim i urdhërit të Allahut dhe neglizhimit ndaj ligjit të Tij.

Kur'ani dhe tradita e profetit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, të dyja tregojnë se përzierja midis gjinive dhe e gjithë asaj që mund të shpie në të nuk është e lejueshme.

Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "Dhe rrini në shtëpitë tuaja e mos shfaqni bukurinë tuaj si

shfaqej në injorancën e hershme, falne namazin, jepne zekatin dhe respektoni Allahun dhe të dërguarin e Tij. Allahu ka për qëllim që nga ju o familje e shtëpisë (së pejgamberit) të largojë ndytësitë e mëkateve dhe t'ju pastrojë deri në skaj". [Surah el-Ahzab:33]

Dhe kështu Allahu ka urdhëruar nënat e besimtarëve, dhe të gjitha gratë muslimane janë të përfshira në atë urdhërim, të rinë në shtëpitë e tyre sepse ajo është mbrojtja e tyre dhe të qënurit në largësi me shkaqet e imoralitetit. Një grua që largohet në mënyrë të panevojshme mund të çojë tek et-Tabaraxh dhe dëme të tjera.

Ato janë të urdhëruara të kryejnë vepra të drejta të tilla, si kryerja e faljes, pagimi i zekatit dhe bindja ndaj Allahut dhe të dërguarit të Tij, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, të cilat vepra e mbrojnë atë nga kryerja e veprave të këqija dhe të ndyra.

Ato janë atëherë të drejtuara tek çfarë do t'i jap dobi atyre në këtë botë dhe në tjetrën e cila është një kontakt i vazhdueshëm me Kur'anin dhe sunnetin, e të dyja këto heqin papastërtitë nga zemra dhe e pastrojnë atë nga papastërtia duke i udhëzuar tek e vërteta dhe tek ajo që është korrekte.

Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "O ti pejgamber thuaju grave tua, bijave tua dhe grave të besimtarëve lë të vëjnë shamitë e veta mbi trupin e tyre sepse kjo është më afër që ato të njihen (se nuk janë rrugaçe) e të mos ofendohen. Allahu falë gabimet e kaluara, Ai është mëshirues". [Surah el-Ahzab:59]

Dhe kështu Allahu ka urdhëruar pejgamberin e Tij, transmetuesin e mesazhit nga Zoti, për ti treguar grave të tij, vajzave të tij dhe të gjitha grave besimtare të mbulojnë veten e tyre me xhilibab (mbulesë) nëse ato duhet të dalin për ndonjë nevojë të veçantë në mënyrë që ato nuk do të vuanin nga njerëzit me zemrat e korruptuara. Dhe kështu

nëse kjo çështje është e një rëndësie të tillë atëherë imagjeroni kalimin e saj në rajonet ku punojnë burrat duke u përzier me ata dhe duke i ekspozuar nevojat e saj atyre përmes punës dhe kështu duke vjedhur shumë nga feminiteti i saj dhe duke humbur shumë nga modestia e saj. E gjithë për të arritur një "barazi" mes dy gjinive, të cilat janë të ndryshme në kuptim dhe formë.

Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "Thuaju besimtarëve të ndalin shikimet (prej haramit) të ruajnë pjesët e turpshme të trupit të tyre se kjo është më e pastër për ta. Allahu është i njohur hollësisht për atë që bëjnë ata. Thuaju edhe besimtareve të ndalin shikimet e tyre të ruajnë pjesët e tyre të turpshme të trupit të tyre, të mos zbulojnë stolitë e tyre përveç atyre që janë të dukshme, le të vëjnë shaminë mbi kraharorin e tyre". [Surah el-Nur:30-31]

Allahu ka urdhëruar Pejgamberin e tij, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, për të informuar besimtarët për të ulur shikimet e tyre dhe për të ruajtur veten kundër kryerjes së zinasë dhe veseve të tjera të lidhura me të dhe pastaj Allahu, subhanehu ve teala, e ka bërë të qartë që kjo është më e dobishme për ta. Është e qartë që ruajtja e vetes nga zinaja arrihet duke iu shmangur shkaqeve që të çojnë tek ajo dhe nuk ka dyshim që lënia lirë e shikimit dhe përzierja e burrave dhe grave në punë e gjetiu, janë shkaqet më të mëdha të saj.

Këto dy çështje; ulja e shikimit dhe ruajtja kundër imoralitetit, të cilat janë të kërkuara nga besimtari, janë të pamundshme për t'u arritur ndërkohë që ai punon me një grua të huaj, si koleg apo partner i saj.

Poashtu Allahu ka urdhëruar besimtarët të ulin shikimet e tyre dhe të jenë të ndershme dhe të mos shfaqin zbukurimet e tyre përveç atyre të cilat janë të dukshme. Ai gjithashtu ka urdhëruar ato që mbulesa e kokës të bie mbi gjokset e tyre, e cila do të mbulojë fytyrën dhe kokën e saj.

Si mundet pra që ulja e shikimit dhe mos-shfaqja e zbukurimeve të gruas të arrihen kur ajo shkon në punë me burra dhe përzihet me ta. Si është e mundur për një grua muslimane që të ul shikimin e saj ndërsa ajo është pranë një të huaji me pretekst se ajo është ortak me të ose është e barabartë me të në të gjitha që ai i bën?

Allahu ka ndaluar të gjitha shkaqet që shpijnë kah ajo që Ai ka ndaluar dhe kështu Ai i ka urdhëruar gratë të mos përdorin zërat zbukuruar, meqë me këte mund të zgjojnë tek burrat dëshirë për gratë.

Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "O gratë e peygamberit ju nuk jeni si asnjë grua tjetër, keni kujdes e ruheni andaj mos u llastoni në të folur e të lakmojë ai që ka sëmundje në zemrën e tij, po thuani fjalë të matura". [Surah Ahzab:32]

Me sëmundje këtu nënkuptohet epshi, kështu si mund të i shmanget kësaj ndërkohë që ndodh përzjerja me njerëzit?

Ajo që është krejt e qartë është që nëse ajo shkon jashtë për të punuar me burrat ajo me siguri do të flasë me ta dhe ata mund të flasin me të dhe ajo do ta zbukurojë të folurit e saj për ata dhe ata për atë. Duke i shtuar kësaj ate që Shejtani e bën imoralitetin të tërheqshëm dhe i thërret njerëzit në të derisa ata të bien pre e tij. Dhe kështu Allahu me Urtësinë e Tij ka urdhëruar gratë të mbulohen. Kjo është sepse prej njerëzve ka që janë të

drejtë dhe të pastër por edhe ka të tjerë të cilët janë kurvarë dhe zinaqarë. Kështu mbulesa, në dashtë Allahu, pengon tentimet, fsheh shkaqet e saja dhe pastron nga ajo zemrën e të dyve, burrave dhe grave si dhe largon dyshimet dhe akuzimet.

Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "E kur kërkonit prej tyre (grave të peygamberit) ndonjë send atë kërkonie pas perdes kjo është më e pastër për zemrat tuaja dhe të atyret" [Surah el-Ahzab:53]

Dhe perdja më e mirë, pas mbulesës së fytyrës dhe duarve me dorëza, është shtëpia e saj. Islami i ka ndaluar gratë për t'u përzjer me të huaj, ashtu që ajo nuk e ekspozon veten fitnes (sprovës) në mënyrë direkte apo indirekte. Kërkon nga ajo të rrijë në shtëpi dhe të mos dalë jashtë përveç kur është e obliguar dhe duke i plotësuar kushtet e islamit. Allahu e ka përshkruar atë si Kararan dhe në të ka plotë kuptime sepse përban qëndrimin e saj dhe qetësinë dhe lehtësinë e zemrës së saj. Largimi prej asaj qetësie çon në turbullira dhe ekspozim ndaj haramit.

Islami ka ndaluar veçimin e një muslimane dhe një të huaji në çdo rrethanë dhe e ka ndaluar atë të udhëtojë përveç se me Mahremin e saj, për të prerë mashtrimet e Shejtanit. Për këtë arsye i Dërguari i Allahut, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "unë nuk kam lënë prapa meje një provë më të madhe për burrat sesa gratë"

Ibën Baz

Marrë nga: "Musharikatul Marr'a Lirrajuli Fi Mejden Amalihi"

Përktheu: Ammar Ardit Kraja

05.09.2003

Përballimi me gjynahet brenda shtëpisë

Unë lexova problemet e motrës sime me babain e saj i cili është duke kryer disa gjynahe. Ky problem duket se është një problem që haset tek shumica, për shkak të entuziazmit që ata kanë për këtë fe. Ky entuziazëm është një rezultat i dijenisë që ata kanë marrë dhe i shoqërisë së mirë me të cilën ata rrinë dhe e cila i inkurajon ata të urdhërojnë për mirë dhe ndalojnë nga e keqja.

Ka arsye të shumta për vështirësitë e të rinjve dhe të rejave kur ata përpiqen t'i kësillojnë prindërit:

1. Entuziazmi i tyre është nganjëherë i shoqëruar me pak ashpërsi i cili është rezultat i edukimit jo të kompletuar dhe korrekt në fe. Për shembull një i ri dhe një e re shpesh dëgjojnë historinë e Ebu Ubejdah-s duke vlarë babanë e tij (gjatë luftës së Bedrit) megjithëse kjo është një histori e dobët në të dyja, në zingjirin e saj të transmetimit dhe në përmbajtjen e tij. Ai ose ajo mund të dëgjojnë historinë e Sadit i cili i ka thënë nënës së tij: "Edhe nëse ke një qind shpirtra..."

2. Është nga natyra e të rinjve të bëhen në ngutshëm dhe të harrojnë shqetësimet e gjeneratës së vjetër dhe janë të paaftë për të imagjinuar rrethanat e veçanta dhe vështirësitë që gjenerata përballohet dhe që ka kaluar.

3. Më tepër personi në moshë beson që është detyra e tij ta udhëzojë të riun për shkak të ndryshimeve në moshë dhe eksperiencë. Gjatë kësaj kohe i riu është në nevojë për udhëzim për shkak të rinisë së tij dhe jo eksperiencës. Ky zakon është veçanërisht midis prindërve sepse ata e kujtojnë shumë mirë lindjen e fëmijës së tyre dhe fëmijërinë e tij, gabimet e tija, ... Dhe njerëzit thonë: "Kushdo që ju ka njohur kur keni qënë të ri nuk ju merr ju seriozisht kur ju rriteni".

Ka një të vërtetë në të. Kjo është pse ne gjejmë në Kur'an një theksim të fortë mbi këndëshmërinë ndaj prindërve: "Ne e urdhëruam njeriun t'u bëjë mirë prindërve të vet". [Surah Ahkaf: 15]

Ky është gjykimi edhe nëse ata janë idhujtarë ose thirrës në idhujtari dhe madje nëse ata mezi presin për ta kthyer fëmijën në idhujtari. Direktiva hyjnore në këtë rast është: "E nëse ata të dy tentojnë që ti të më përshkruash Mua shok, për çka ti nuk ke kurrfarë fakti, atëherë mos i respekto ata, po në çështjet e jetës së kësaj bote të keshë mirëkuptim ndaj tyre, e ti ndiqe rrugën e atij që është i kthyer kah Unë, mandej kthimi juaj është tek Unë, e Unë do t'ju njoftoj për atë që keni punuar". [Surah Llukman: 15]

Kjo pikë e rëndësishme duhet të theksohet nga ata përgjegjës për udhëzim dhe si këshillë për ata të rinj nëse janë në shkollë, qendra, mexhlise ose takime, për tu kujdesur dhe respektuar njerëzit në moshë, veçanërisht prindërit.

Më duket që ka diçka të vërtetë në çfarë babai i juaj ju thotë. Për aq kohë sa ai agjëron, falet i don të varfërit dhe lexon Kur'an, atëherë ato janë disa tipare të mira që ne duhet t'i kemi parasysh dhe të nxjerrim arsyetime që ka disa mosbindje. Veprat e drejta i asgjësojnë gjynahet kështu pse të mos supozojmë se veprat e mira nuk do të sjellin frutet e tyre nëse disa gjynahe janë prezent? A ka njeri që të gjitha tiparet i ka të mira? Nuk ka ndershmëri të mjaftueshme në një person i cili nuk i llogarit defektet e tija?

Pse motra jonë imagjinon babain e saj që shikon pragramë të papërshtshme në televizion por nuk shikon fytirën e tij në sexhde dhe në fshehtësi duke i kërkuar Allahut: "Lavdia i takon Zotit Tim të madhëruar, O Allah më fal".

Sjellshmëria është një cilësi e përafërt. Motra mund të jetë e sjellshme nga pikëpamja e saj por ne duhet të dëgjojmë anën tjetër të mendimeve për të dhe se çfarë sjellshmërie ka.

Po, unë besoj se motra jonë është e sinqertë në përshkrimin e saj si e sjellshme sepse nuk ka asgjë që mund ta bëjë atë të pandershme, veçanërisht përderisa ajo po kërkon një këshillë të sinqertë por nuk ka nivel sjellshmërie, durimi dhe afirmiteti të lartë që ajo ka arritur? Unë mendoj se ka. Atëherë le të jetë edhe më e sjellshme me babain e saj dhe familjen e saj.

Ka edhe një tjetër pikë të rëndësishme që ne duhet të kemi parasysh. Ambienti i tyre në të cilin jetojnë të rinjtë i influencon ata më së shumti. Nëse i vëmë barrë atyre me një përgjegjësi të pazakontë duke i ndaluar ato të këqija që janë jashtë kontrollit dhe energjisë së tyre atëherë ne e kemi komplikuar dhe shkatërruar edukimin e tyre normal. Kjo mund t'i shpie ata të dalin nga rruga e drejtë dhe unë e kam parë disa herë këtë.

Imagjinoni një të ri që është 17 vjeç dhe ai ndihet krejtësisht i përgjegjshëm për shtëpinë, prindërit, familjen, të vegjëlit dhe çfarë shihet në televizion dhe çfarë revistash vijnë në shtëpi etj.. Por të tjerët nuk e pranojnë këtë përgjegjësi të të riut dhe e shikojnë si një adoleshent i cili nuk është pjekur ende në burrëri dhe ata i thonë atij: "Ti do të rritesh... dhe ne do të shohim". Kështu ata nënvlerësojnë atë konfidencë të të riut dhe çdo anë i reziston njëra tjetrës me kokëfortësi.

Kjo do të rezultojë në një edukim jo korrekt dhe ne nuk duhet t'i vendosim të rinjtë në një situatë të tillë nëse ne dëshirojmë

nga ai të rritet natyralisht dhe në një individ të balancuar mirë.

Kur ne i këshillojmë të rinjtë për rolin e tyre në shtëpi ne duhet të theksojmë:

1. Për djalin e ri, rolin pozitiv duke i shërbyer familjes së tij dhe duke u marrë me përgjegjësi praktike dhe për vajzën e re, gatimin, larjen, pastrimin dhe rregullimin e shtëpisë, kujdesjen për të vegjëlit, duke i ndihmuar nënës për t'i shërbyer babait.

2. Rolin pozitiv të duas duke i afruar familjes kaseta islame, libra dhe pamfleta. Gjithashtu duke vendosur mësim, pyetsorë dhe aktivitete për gjithë familjen.

3. Për të patur sjellje të mira për të ndaluar atë çfarë është e gabuar. Në mes duhet të ketë durim, duke i dhënë personit tjetër kohë, sjellshmëri, mos të zemërohet ose të bëhet i dhunshëm ashtu siç është përmedur nga të parët tanë të drejtë dhe dijetarët. Për më tepër ai duhet të ketë dituri të mjaftueshme duke kontrolluar mirë çështjen përpara se ta bëjë haram. Një i ri nuk duhet të ndalojë çfarë ai është i paditur ose nëse nuk ka fakt mbi çështjen. Për më tepër ai duhet të ketë aftësinë për t'i bindur të tjerët dhe duhet të jetë bujar gjatë diskutimeve dhe të mos e lejojë vetëveten të provokohet.

Mund të thuhet që kjo është një sjellje ideale. Po, por i ri duhet të edukohet mbi këtë. Kujdesje duhet të tregohet që të rinjtë të bëhen shembullorë në sjelljet e tyre dhe që gabimet e tyre të ndiqen dhe të korrigjohen. Atyre nuk duhet t'i lejohet për të luftuar një gjendje punësh ndërsa kjo është përtej aftësive të tyre dhe ndërsa ata janë ende të rinj dhe kryelartë, në nevojë për dikë që t'i udhëzojë ata t'i mbështesin ata dhe të kujdeset për ta.

Selman el-Aude

Përktheu: Ammar Ardit Kraja

12.09.2003

Gratë po punojnë sepse punëtorët kanë dalë në grevë

Lëvizja për të nxjerrë gruan nga shtëpia ka filluar me përmasa të mëdha në botën perëndimore pas revolucionit industrial i cili çoi në migrimin e burrave në qytete kështu që gratë morën pjesën e punës së tyre ndër fshatra. Kur sindikatat dolën, pronarët e ndërmarrjeve i përdorën gratë për t'iu kundërvënë këtyre sindikatave. Kjo, siç do ta konfirmojnë studiuesit dhe historianët, ishte plani i ca elementëve çifut që patën për qëllim shkatërrimin e shoqërisë, duke shkatërruar familjen për të marrë në kontroll shoqërinë.

Roli i grave në punë u rrit më pas si një rezultat i luftërave të mëdha të cilat çuan tek humbja e shumë burrave të rinj. U rrit edhe nga mediat të cilat propoganduan idenë e grave për të punuar dhe i premtuan asaj "liri" dhe një rrugëdalje, në kohëra të shtangjes së intelektit dhe prapambetjes sociale, gjatë së cilës gratë kanë qenë shërbëtore më të bindura duke marrë përsipër punët e shtëpisë pa asnjë status të tyrin. Gratë gjithashtu u përdorën si materiale të fitimit dhe përmushjes së prostitucionit dhe korrupsionit.

Është thënë se koncepti i punës së gruas dhe interesi në këtë koncept shkojnë prapa tek revolucioni industrial në Europë kur punëtorët e ndërmarrjeve filluan grevat për shkak të lodhjes së tyre të shkaktuar nga orët e gjata të punës për një pagë të kufizuar.

Gratë në perëndim nuk hynë në fuqinë punëtore pos vetëm pasi burrat e tyre nuk mund ti bënin ballë nevojave atëherë ato ishin të detyruara të punojnë.

Dr Jusuf Musa, rahimahullah, tregon se gjatë qëndrimit të tij në Francë familja në të cilën ai qëndroi për një farë kohe kishte një shërbyese e cila nga sjelljet dhe paraqitja dukej qartë se ishte nga një familje e mirë.

Unë e pyeta zonjën e shtëpisë: "Pse ne e kemi këtë vajzë si shërbëtore? A nuk ka ajo ndonjë të afërt për ta mbajtur, kështu duke e shpëtuar atë nga puna? Ajo u përgjigj që vajza vjen nga një familje e mirë në qytet dhe ajo ka një xhaxha të pasur por ai nuk kujdeset për të. Unë e pyeta: "Pse nuk e hedh ajo çështjen në gjyq kështu që gjykatësi mund ta urdhërojë atë për të shpenzuar për të? Zonja ishte e mallëngjyer nga kjo dhe më tha që nuk ishte e lejuar me ligj.

Kur unë i thashë asaj për gjykimin e islamit në të tilla çështje ajo tha: "Kush do të sjell këtë legjislacion të këndshëm tek ne? Nëse ne do ta kishim këtë lloj legjislacioni ne nuk do të kishim vajza dhe gra të punonin në kompani dhe fabrika?"

Babai në vendet perëndimore nuk është i obliguar nga shteti ose tradita për të shpenzuar për vajzën e tij kur ajo arrin moshën 18 vjeç. Kështu baballarët i detyrojnë vajzat e tyre të gjejnë punë kur ato arrijnë këtë moshë ose të paguajnë qiranë e shtëpisë në të cilën ato jetojnë.

Puna e gruas në perëndim ka rezultuar në dizintegrimin e familjes dhe bredhjen e fëmijëve.

Kjo është ajo që ka çuar akademitë e perëndimit dhe mendimtarë të ngrejnë zërat e tyre për të paralajmëruar shoqëritë e tyre kundër rrezikut të gruas që punon jashtë shtëpisë.

Anna Rhode ka thënë: "Puna e vajzave të tyre në shtëpitë e të tjerëve si shërbëtore dhe të ngjajshme me këte është më e mirë dhe më me pak rrezik sesa puna e tyre në fabrika ku ato ndoten dhe humbin bukurinë e tyre përgjithmonë. Sa mire do të ishte nëse vendi ynë do të ishte si vendet muslimane! Është një turp që Anglia i ka bërë vajzat e saj një shembull të imoralitetit dhe posh-

tërsisë. Pse ne nuk përpiqemi për ti gjetur vajzave tona një punë që i përshtatet natyrës së tyre".

Aleksis Carrel ka thënë: "Shoqëria moderne ka bërë një gabim të madh me zëvendësimin e mësimeve të familjes tërësisht me mësime të shkollës".

Dr Wayne Dennis ka thënë: "Inteligjenca e fëmijës dhe aftësia për të folur dhe zhvilluar dhe bëhet i fuqishëm kur ai rritet midis prindërve të tij dhe nuk i është lënë kujdesi i edukuesve, shërbëtorëve dhe mësuesve".

Bernard Russell e ka konfirmuar: "Familja është dizintegruar për shkak të punësimit të grave në publik. Jeta reale na tregon që gratë rrebelohen nga traditat e moraleve të mira dhe refuzojnë për t'u qëndruar besnike burrave të tyre kur ato fillojnë të bëhen financiarisht të pavarura".

Futja e gruas në fuqinë punëtore është e shoqëruar me ndryshime sociale në strukturën e familjes dhe në marrëdhënie midis burrave dhe grave, fëmijëve dhe prindërve.

Disa studiues akademik kanë dalluar konfliktin midis punës së gruas dhe rolin e saj si nënë dhe si grua, gjë e cila ndikon shumë

tek ata emocionalisht dhe fizikisht kështu që ata duhet të kërkojnë ndihmë nga të tjerët për të rritur fëmijët e tyre.

Ka fakte shkencore për të treguar që gjidhënia e bën fëmijën më të shoqërueshëm. Pra fëmija ka nevojë për nënën për t'iu përkushtuar një kohë të mjaftueshme për t'i dhënë gjë kështu që ai do të jetë më vetëkonfident dhe të rritet natyralisht.

Si shtesë për të mësipërmen ka rrjedhoja të tjera negative të shkaktuara nga gratë jashtë shtëpisë për nënë. Këto përfshijnë :

Mungesa e gjatë e nënës e cila punon e pret periudhën e gjidhënies dhe redukton rrjedhjen e qumështit. Disa gra kanë qenë të detyruara për t'i lënë mënjatë fëmijët në një moshë të vogël sepse puna e tyre nuk i jep mundësi atyre për t'i ushqyer vetë, e cila gjë është esenciale gjatë kohës së periudhës së gjidhënies.

Kur gratë shkojnë në punë kjo i dobëson lidhjet e dashurisë midis anëtarëve të familjes dhe mund të çojë në dizintegrimin dhe kolapsin e saj. Ngritja e numrit të divorcuarve ndër ata gra që shkojnë në punë është i mirënjohur.

Dr. Zejd ibën Muhammed el-Rumani

Anëtar i komitetit të edukimit në Universitetin e Imam Muhammed ibën Saud

Përktheu: (Ammar) Ardit Kraja

19.09.2003

Puna e gruas në Islam

Islami është një fe e cila e nderon femrën dhe e mbron atë duke pasur për qëllim sigurinë dhe celibare sepse kjo mbron tërë shoqërinë. Kështu gruaja i ofron rehati burrit dhe është konfidentja dhe mjekja e tij, ajo që i jep gji fëmijës dhe e mjekon atë. Kështu nëse ajo është e drejtë atëhere ajo përgatit një gjeneratë për të ardhmen.

Shtëpia është kështjella e gruas, baza a saj e veprimit në jetë. Kurani dhe Sunneti i urdhëron gratë të qëndrojnë në shtëpiat e tyre. Allahu i ka dhënë të dy bashkëshortëve të drejtat e tyre dhe i ka vendosur të dyve detyra, kështu që struktura e familjes dhe e shoqërisë mund ta plotësojë njëra tjetrën. Kështu burri duhet të punojë dhe të kërkojë të fitojë jetesën dhe të shpenzojë për familjen e tij dhe gruaja duhet të kujdeset për gjidhënien, të ushqyerit dhe rritjen e fëmijëve. Nëse ajo i largohet detyrave shtëpiake atëhere e tërë familja vuan emocionalisht dhe fizikisht.

Në kohën e Pejgamberit, salallahu alejhi ves sel-lem dhe Hulefa el-Rashidinëve gratë morën pjesë me burrat në fusha të ndryshme të tilla si kërkimi i dijes. Kishte gra të cilat transmetonin hadithe dhe raporti me gra të shkolluara dhe poetesha dhe gra të cilat ishin të pajisura mirë me njohuri shkencore dhe punime artistike.

Gratë e Pejgamberit, salallahu alejhi ves sel-lem dhe gratë e sahabeve, radiallahu anhum, shkonin në ekspedita ushtarake me burrat duke ju sjellur ujë dhe përgatitur ushqim, duke u kujdesur për të sëmurët dhe duke e inkurajuar ushtrinë të luftojë, të gjitha brenda mbulesës së rregullt dhe sjelljes së përmbajtur.

Ka lloje punësh të cilat janë esenciale dhe janë shumë të nevojshme që të kryhen nga gratë të tilla si mësimdhënia. Nëse ne nuk do t'i lejojmë gratë të mësojnë vajzat e reja kush do t'i mësojë ato? A duhet t'i lëmë ata injorante apo duhet t'i sjellim burra për t'i mësuar ato me të gjitha rreziqet që janë të përfshira?

Kjo gjithashtu i aplikohet praktikës së mjeksisë dhe infermjerisë. Nëse gratë i mësojnë vajzat ka më pak rrezik të përfshirë sesa të mësohen nga burrat.

Fushat e shërbimeve shoqërore dhe punëve vullnetare për gratë janë zonat të cilat duhet të ndërmerren nga gratë kështu që ne mund të bëhemi të vetmjaftueshëm dhe të kemi një fuqi punëtore femërore të specializuar.

Koncepti i punës së gruas në islam është më i kuptueshmi dhe më i thelli sesa proklamimi nga ata që mbrojnë idenë që gruaja duhet të çlirohet nga shtëpia se vetëm kështu ata mund të paguhen. Puna e nënës është punë, rritja e fëmijëve është punë, punët e shtëpisë janë punë, mbajtja e vlerave të shoqërisë është punë.

Dr. Zejd ibën Muhammed el-Rumani

Përktheu: (Ammar) Ardit Kraja

26.9.2003

Bekr Ebu Zejd

Emri dhe prejardhja e tij: Esh-Shejh El Al-lame Bekr ibën Abdil-lah Ebu Zejd, Quhet Bekr ibën Abdil-lah Ebu Zejd ibën Muhammed ibën Abdil-lah ibën Bekr ibën Uthman ibën Jahja ibën Gajhab ibën Muhammed prej fisit Ebu Zejd el E'la që bën pjesë në fisin e njohur Benu Kuda'ah. Ka lindur në fshatin El Veshem në krahinën e Nexhdit në vitin 1365H.

Në kërkim të diturisë:

Mësimet e para i ndoqi në mektebet e fshatit ku mësoi deri në klasën e dytë të shkollës fillore. Pas kësaj u transferua në Rijad ku i vazhdoi mësimet në shkollë fillore. Pas shkollës fillore vijuan mësimet në Institutin Shkencor dhe në fakultetin e Sheriatit në të cilin diplomoi në vitin 1387/1388H. Edhe pse mësimet i ndoqi si student jo i rregullt për shkak të suksesit u zgjodh student i gjeneratës. Gjatë studimeve punoi si sekretar i përgjithshëm pranë bibliotekës universitare në Univerzitetin Islamik në Medinen e të Dërguarit, All-llahu e ruajt.

Edhe gjatë studimit nuk e ndërpreu kërkimin e diturisë tek dijetarët e njohur në Rijad, Mekke dhe Medinën e të Dërguarit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem.

Tek Esh-Shejh Salih ibën Mutlik, rahimehull-llah, mësoi lëminë e fikhit nga libri "Zadul Mustekni" dhe "El Mekamat"

Në Mekke në Mesxhidul Haram (Qabe) para Esh-Shejh Ibën Bazit, rahimehull-llah, përfundoi leximin e librit "El Munteka" (kapitula e Haxhxit) në vitin 1385H.

Në Medine ai vazhdoi leximin e librave para shejhut. Para tij ai lexoi komentimin e Buhariut (Fet-hul Bari), pëmbledhjen e haditheve "Bulugul Meram" dhe libra nga lëmitë e fikhut,

hadithit dhe teuhidit. Plotë dy vite ai nuk u nda prej Esh-Shejh Ibën Bazit, rahimehull-llah.

Esh-Shejh Sulejman ibën Abdur-Rahman ibën Hamdan, rahimehull-llah, njëri prej mësuesve në Qabe i dha ixhazet për të gjitha librat e sunnetit.

Mësues nga i cili përfitoi më së shumti ishte mufessiri i njohur Esh-Shejh Muhammed El Emin Esh-Shenkiti, rahimehull-llah, para të cilit mësoi 10 vjet të plota. Para tij përfundoi leximin e komentimin e Kur'anit autor i të cilit është vet Esh-Shejh Esh-Shenkiti dhe i njohur me emrin "Edvaul Bejan", në lëminë e gjenealogjisë (prejardhja e fiseve) lexoi librin "El Kasdu vel Umem" të Ibën Abdil Berr-it, rahimehull-llah. Mbi dhjetë dijetar të viseve të ndryshme (Mekke, Medine, Magrib, Rijad, Sham, Indi dhe Afrikë) me anë të ixhazetit dëshmuan për njohurit që i ka përfituar prej tyre.

Në vitin 1399 vazhdoi mësimet në Institutin e lartë për drejtësi ku fitoi gradën e magjistratit në vitin 1400. Në vitin 1403 fitoi gradën e doktorit të shkencave.

Jeta profesionale:

Pas diplomimit përcaktohet si gjykatës në qytetin e Medinës post në të cilin mbeti 12 vjet me rradhë. Përkaj këtij angazhimi mbante ligjerata në xhaminë e të Dërguarit në Medine deri në vitin 1400H. Gjatë kësaj kohe ai njëkohësisht ishte edhe hatib në të njëjtën xhami.

Prej vitit 1400H-1412H mbante postin e Sekretarit të përgjithshëm në Ministrinë e drejtësisë.

Gjatë kësaj kohe ai është anëtar në Komisionin e përhershëm për fetva, në organizatën e dijetarëve të mëdhenj, komisionit për

çështjet e fikhut pranë Konferencës Islame dhe në të njëjtin komision pranë Rabita-së.

Si profesor punoi në Institutin e lartë për Drejtësi dhe në degën për studime posdiplo-mike pranë Fakultetit të Sheriatit në Rijad.

Veprat e tij:

Është autor i veprave të shumta në lëminë e fikhut, hadithit, gjuhës dhe kulturës së përgjithshme.

Në lëminë e fikhut:

• Fikhul kadaja el muasire (për problemet bashkëkohore) në 3 vëllime e përbërë prej 15 kapituj

- Et-Tekrib li ulum Ibën Kajjim
- El Hudud vet-te'zirat
- El xhinajetu ala nefs ve ma duneha
- Ihtijarat Ibën Tejmiije
- Hiljetu Talibil Ilm
- La xhedide fi ahkamis-salati

Dhe libra tjera numri i të cilave arrinë deri 20 tituj, në lëminë e fikhut.

Në lëminë e hadithit:

• Et-Tesil likavaid tahrixh ve xherh vet-ta'dil 3 vëllime

- Et-Tehdith bima la jesihhu fi hi hadith
- Zijaretun-nisa lil kubur
- Mes-hul vexh-hi bil jedejn beade ref'ihima bid-dua

Dhe libra të tjera numri i të cilave arrinë deri 9 tituj në lëminë e hadithit

Është autor i librave të tjera në mesin e të cilave do të veçojmë:

- En-Nedhair
- El Uzzab minel ulemai ve gajrihim
- Ibën Kajjim hajatuhu, atharuhu ve me-variduhu
- Er-Rudud
- Bidaul Kurra'
- Beraetu ehliis-sunne min vek'iati fi ule-mail Umme
- Hasaisu xheziretil arab
- Hirasetul fadile

Dhe shumë të tjera.

Allahun e lusim që të ruaj dijetarin tonë, t'ia shtonë veprat e mira dhe t'i jep përfundim të mirë në këtë botë dhe shpërblimin me xhenetul Firdeus në botën tjetër. Amin, Amin, Amin.

Marrë nga: www.saeed.net

Përktheu: Talha Kurtishi

29.08.2003

Muhammed Esh-Shenkiti

Në Afrikën ku flakëron toka në qytetin e Shenkitit u lind ky djalosh. Mekkeja e Nderuar dhe Medineja e Ndrëguar ishin vendbanimi që ai i zgjodhi. I dalluari në gjitha shkencat. Kur flet për tefsirin të duket si Taberiu, në poezi ta kujton Mutenebiun, në hadith ti ngjallë kujtimet e Ibën Haxherit. Mufessiri, Muhadithi, Poeti, Letrari. Ejani të njohtohemi me këtë kolos të diturisë.

Emri dhe prejardhja e tij:

Quhet Muhammed El Emin ibën Muham-med El Muhtar El Xheneki Esh-Shenkiti i lin-

dur në vendin Shenkit (Mauritani) në vitin 1325H/1905G

Në kërkim të diturisë:

Në moshën fëmijërore ngeli pa babë dhe u transferua në shtëpinë e dajallarëve, shtëpi e cila me të vërtetë ishte qendër e diturisë. Kur i mbushi dhjetë vjet vetëm se kishte mësuar Kur'anin përmendsh. Kuseriri i tij i mësoi shkri-min e Kur'anit dhe texhvidin. Nga nusja e dajës mësoi shumë për gjuhën dhe letërsinë arabe.

Tek dijetarët e vendit vazhdoi kërkimin e diturisë. Mësoi Muhtesarin e Halilit (në lëmi-

në e fikhut) dhe Elfijjen e Malikut (në lëminë e gjuhës). Gjitha këto i mësonte përmendsh sepse librat mungonin në vendin e tij. Ishte prej nxënësve të rradhë që kishin të drejtën të mësojnë më tepër se një lëmi. Kjo iu lejua për shkak të zgjuarsisë të dalluar.

Ishte poet i talentuar edhe pse herët e braktisi duke iu përkushtuar diturisë së fesë.

Kur e pyetnin pse nuk po shkruan poezi thonte: Po më kujtohen fjalët e Imam Shafi'ut i cili thoshte: angazhimi me poezi ka larguar shumë prej dijetarëve prej diturisë.

Para se të shpërngulet në Hixhaz punonte si mësues, mufti dhe gjykatës në Mauritani e cila në atë kohë ishte koloni e Francës

Morali i tij:

Ishte i butë, bujar, i përmbajtur, modest, trim...

Nxënësi i tij e përshkruan kështu: Për moralin e tij mundë të shkruhet libër i veçantë. Durrësi aspak nuk i jepte rrëndësi. Asnjherë nuk ka kërkuar rrogë apo shpërblim për punën që e bënte, atë që i jepej pa e kërkuar e pranonte dhe ua shpërndante atyre që kishin nevojë.

Devotshmëria e tij:

Ishte prej besimtarëve të devotshëm. Ka fund i jetës filloi që të mos përgjigjet në pyetje dhe kur e pyetnin për shkakun thoshte: Njeriu është i sigurt përderisa nuk sprovohet dhe pyetja është një lloj sprove sepse ti kur të përgjigjesh flet në emër të All-llahut dhe nuk je i sigurt a do ta qëllosh vendimin e All-llahut posaqërisht çështjet për të cilat nuk ka as ajet të Kur'anit e as hadith të Pejgamberit sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem.

Shpeshherë thoshte: Kur vdiqën dijetarët njerëz si puna ime u bën dijetar. Në shumë derse i këshillonte nxënësit që të mos nguten në fetva.

Ishte njeri me njohuri enciklopedike, kur fliste për ndonjë lëmi njerëzit thonin se

është ekspert në këtë lëmi. Dituria e tij na e përkujton diturinë e të parëve tanë.

Veprimtaria e tij në Mbretërinë e Arabisë Saudite:

Pas haxhit deshti All-llahu që ky dijetarë të mbetet në Medinen e Resulullahit sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem. Në xhaminë e të Dërguarit sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem mbante ligjerata në të cilat komentonte Kur'anin arriti që dy herë të komenton komentimin e Kur'anit duke mos e plotësuar komentimin e tij për së treti. Punoi si profesor i Tefsirit dhe Usuli Fikhut në fakultetin e Sheriatit dhe Gjuhës në Rijad. Kur në vitin 1381H formohet Univerziteti Islamik në Medine kthehet në Medine dhe vazhdon mësimdhënien. Gjatë kësaj kohe ai gjithashtu ishte profesor në Institutin e lartë për drejtësi në Rijad. Ishte anëtar i komisionit që tubonte dijetarët e mëdhenj dhe anëtar i Rabita-së.

Veprat e tij:

- Nedhmun fi ensabil arab (në lëminë e gjenealogjisë)
- Rexhzun fi furui medh-heb Imam Malik (në lëminë e fikhut)
- Elfijetun fil mantik (në lëminë e logjikës)
- Nedhmun fil feraid (në lëminë e fikhut)
- Këto katër libra janë akoma në dorëshkrim
- Men'u xhevazil mexhaz fil munezzeli liteabudi vel i'xhaz (në lëminë e shkencave të Kur'anit) mbi simbolikën në Kur'an
- Def'u ihamil idtirab an ajil kitab (në lëminë e shkencave të Kur'anit) përgjigje atyre që pretendojnë kundërshtimin mes disa ajeteve të Kur'anit
- Mudhekiretul usul (në lëminë e usuli fikhut)
- Adabul bahth vel munadhare
- Edvaul Bejan (komentimi i Kur'anit me Kur'an) vepër voluminoze dhe me rëndësi të veçantë
- Ditën e enjte me 17 Dhul Hixhxe të vitit 1393H përfundoi jeta e këtij dijetari. All-llahu e mëshiroftë me mëshirën e tij të gjërë.

Talha Kurtishi
05.09.2003

Ebu Davud

Emri i plotë: Imami, Shejhus-Sunne, i pari prej Hafidhave, Muhadithi i Basrasë, i quajtur Sulejman ibën Esh'ath ibën Sheddad ibën Amër ibën Amir sipas Ebu Hatimit kurse sipas Ebu Ubejd El Axhurrit dhe Ebu Bekr El Hatibit quhet Sulejman ibën Esh'ath ibën Is'hak ibën Beshir ibën Sheddad, prej fisit El Ezd që jetonte në krahinën Sixhistan (Sistan) mes Kirmanit dhe Horasanit në jug —perëndim të Afganistanit (Es-Sijer 13/203 dhe Tarih Bagdad 9/55)

Lindja dhe fëmijëria e imam Ebu Davudit:

Në vitin 202H në Sixhistan lindi Imam Ebu Davudi ku e kaloi fëmijërinë. Për fëmijërinë e tij nuk ka informata më të hollësishme përpos faktit se në moshën rinore doli prej qytetit të tij në kërkim të diturisë.

Në kërkim të diturisë:

Ebu Davudi ndoqi rrugën e dijetarëve të kohës së tij të cilit udhtonin shumë në kërkim të hadithit. Edhe ai si mocanikët e tij udhtoi në shumë vende. Në kërkim të diturisë udhtoi në Horasan, Irak, gadishullin Arabik, Siri, Egjipt.

Dhehebiu thotë: në moshën 18 veçare arriti në Bagdad para se të viziton Basranë pastaj udhtëtoi në tërë botën Islame duke tubuar dhe shënuar hadithe në mënyrë të shkathtë. (Es-Sijer 13/213)

Disa nga mësuesit e tij:

Në udhëtimet e tij të shpeshta është takuar me shumë dijetar dhe imamë prej të cilëve mësoi dhe përfitoi. Dhehebiu në librin e tij Es-Sijer me emër shënon mbi 48 mësues prej të cilëve përfitoi Imam Ebu Davudi:

Dëgjoji prej:

Ka'nabiut dhe Sulejman ibën Harbit në Mekke Muslim ibën Ibrahimit, Abdull-Ilah ibën Rexhait dhe Ebul Velid Et-Tajalisit në Basra

El Hasen El Buranit dhe Ahmed El Jerbu'it në Kufe

Is'hak ibën Rahavejhrit në Horasan

Ahmed ibën Hanbelit në Bagdad

Kutejbes në Belh

Në mesin e mësuesve të tij do të gjejmë Imamë të hadithit dhe shkencës së tij siç janë Ahmed ibën Hanbeli, Ali ibën Medini, Jahja ibën Me'ini, Museddedi, Se'id ibën Mensuri, Ebu Bekr ibën Ebi Shejbe dhe tjerë.

Nxënësit e tij:

Prej diturisë së tij kanë përfituar shumë nxënës dhe transmetues të hadithit. Ne do t'i përmendim vetëm më të rrëndësishmit:

Tirmidhiu i cili transmetoi prej tij në Sunenin e tij

Nesaiu ne Sunenin e tij, në librin El Kuna dhe në Amelul jeumi ve lejle

Ibrahim El Akuli

Ebu Bekr ibën Hal-lali

Zekerija ibën Jahja Es-Saxhi

Ebu Bekr ibën Ebi Dunja

Ebu Bishr Ed-Dulabi

Ebu Ubejd El Axhurri

Ebu Avane dhe Ahmed ibën Hanbeli i cili prej tij transmeton një hadith

(Es-sijer 13/205-208 dhe Tehdhibut-Tehdhib 4/151)

Disa fjalë të imamëve për imam Ebu Davudin:

Ata e që e njohtuan dëshmojnë për vendin e lartë që e ze ky Imam në historinë e artë të Ehlul Hadithit (dijetërëve të hadithit). Imam që harxhoi jetën dhe pasurinë në kërkim të hadithit dhe në shënimin e tij...

Të lejojmë që për të të flasim ata që e njohën më mirë:

Imam Ahmed El Hereviu thotë: Ebu Davudi ka qënë njëri prej Hafidhave të Islamit dhe të haditheve peygamberike...

I njohur me devotshmëri dhe të përmbajturit nga gjërat e dyshimta (el-vera), një prej kalorësve të hadithit

Imam Ebu Bekr El Hal-lali thotë: I pari i Imamëve në kohën e tij... (Es-Sijer 13/211)

El Hafidh Musa ibën Harun thotë: U krijua Ebu Davudi në këtë botë për hadith dhe në

ahiret për xhennet. Nuk kam parë njeri më të mirë se ai.

Imam Ebu Hatim ibën Hibbani ka thënë: Ebu Davudi ishte një prej imamëve të dynjasë. Dijetar me kujtesë të fortë, me njohuri të fikhut, i përmbajtur, preciz, tuboi hadithet dhe i shënoi. Ishte mbrojtës i Sunnetit.

Imam Hakimi ka thënë: Ebu Davudi ishte imam i hadithit në kohën e tij pa ekzagjerim (stërmadhimi) (Es-Sijer 13/212)

Muhammed Es-Sagani dhe Ibrahim El Harbi kanë thënë: All-llahu ia zbuti Ebu Davudit hadithin siç ia zbuti Davudit [alejhis-salam] hekurin. (Tehdhibul Kemal 11/365)

Imam Dhehebiu thotë: Përkrah ditorisë që e pati në lëminë e hadithit dhe shkencat e tij ai ishte njëri prej fukahave (dijetarët e fikhut) të mëdhenj. Këtë e vërteton edhe libri i tij. Në halikën e Imam Ahmedit qëndroi një kohë të gjatë duke e pyetur për shumë çështje të besimit dhe dispozitave fetare që kanë lidhje me fikhun. Ndoqi metodën e selefit në përcjelljen e sunnetit dhe pranimit të tij duke mos u zhytur në ngushticat e apologetikës (kelamit). (Es-Sijer 13/215)

Veprat e tij:

- Suneni i Ebu Davudit (pjesërisht e botuar në gjuhen shqipe)

• El Mesail eleti halefe fiha El Imam Ahmed ibën Hanbel

- Sualat El Axhurri
- El Merasil
- Kitabul Kader
- Kitabun-Nasih
- Musned Malik
- Kitabu As-hab Sha'bi
- Kitabun fir-rixhal
- Kitabuz-Zuhd
- Risaletun fi vesfi telif likitab Es-Sunen

Disa vlerësime të dijetarëve për librin suneni i Ebu Davudit:

Ebu Bekr El Hatibi ka thënë: Suneni i Ebu Davudit është libër i ndershëm. Në shkencën e fesë nuk është shkruar libër si ky i pranuar prej të gjithë njerëzve dhe fukahave...

Ahmed ibën Hanbeli lexoi dhe e pëlqeu këtë vepër (Tarih Bagdad 9/55-64)

Ibën El E'arabi thotë: Kush e mëson Kur'anin dhe Sunenin e Ebu Davudit ka përfituar dituri të mjaftueshme... (Mukadimetu Tuhfetil Ahfe-dhi fq.100)

Vdekja e tij:

Me 16 Sheval të vitit 275H në qytetin e Basras ndërroi jetë Imam Ebu Davudi. All-llahu e mëshiroftë me mëshirën e tij të gjërë. Amin.

Përktheu: Talha Kurtishi
12.09.2003

Imam Malik

Imami i Medinës, njëri prej katër imamëve më të njohur, imami i medh-hebit Malikij, autori i Muvetta-së, njeriu për të cilin Imam Shaf'iu ka thënë: Kur të përmenden dijetarët, Imam Maliku është yll.

Emri i plotë dhe lindja e tij:

Ai është Shejhul Islam, Huxhetul Umme (autoriteti i Ummetit), Imami i Medinës, Ebu Abdil-lah, Malik ibën Enes ibën Malik ibën

Ebi Amir ibnë Amër ibën El Harith ibën Gajman ibën Huthejl El Esbuhij El Himjeri.

Ka lindur në vitin 93 H., në vitin në të cilin ndërroi jetë sahabiu i njohur, shërbëtori i Muhammedit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, Enes ibën Malik, radijall-llahu anhu. (Es-Sijer 8/48)

Në kërkim të ditorisë:

Prej moshës dhjetëvjeçare filloi të kërkojë diturinë ashtu që në moshën 21 vjeçare arr-

iti të bëhet mësues të cilin e vizitonin shumë dijetarë për të përfituar prej tij.

Duke kërkuar diturinë është takuar me shumë dijetarë prej të cilëve përfitoi shumë. Imam Dhehebiu në librin e tij "Sijer A'lam Nubela" (8/49-51) përmend me emër 121 mësues prej të cilëve ka transmetuar hadithe në librin "El Muvetta"

Prej mësuesve më të njohur do t'i përmendim:

Nafi' meula Abdil-lah ibën 'Umer

Se'id El Mekburij

Ejjub Es-Sihtijani

Rebi'atur-Re'ji

Humejd Et-Tavil

Salih ibën Kejsan

Ez-Zuhri

Muhammed ibën El Munkedir

Hisham ibën 'Urve ibën Zubejr

El 'Ala ibën Abdur-Rahman dhe shumë tjerë.

Nga Imam Maliku, këtij oqeani të dijes, përfituan shumë kërkues të diturisë. Imam Dhehebiu me emër përmend mbi 240 nxënës që kanë transmetuar prej tij. Më të njohur prej tyre janë:

Ibën Xhurejxi

Ebu Hanife

Amër ibën El Harith

Sufjan Eth-Theuri

Shu'betu ibën El Haxh-xhaxh

El-Lejth ibën S'ad Imami i Egjiptit

Jahja ibën Ebi Kethir dhe shumë tjerë që arrijnë gradën e Imamit në shkencat islame. (Es-Sijer 8/52-55)

Disa fjalë të imamëve për Imam Malikun:

Imam Jahja ibën Se'id El Kattan thotë: Askush nuk i ka hadithet më të sakta prej Imam Malikut, ishte Imam i hadithit

Imam Muhammed ibën Hasen Esh-Shejbani (nxënësi i Ebu Hanifes) thotë: Tek Imam Maliku qëndrova mbi 3 vjet dhe prej gojës së tij mësova mbi 700 hadithe.

Imam Abdur-Rahman ibën Mehdi thotë: Imam të kohës së tyre: Theuriu, Maliku, Ev-

zaiu dhe Hammad ibën Zejdi. Nuk kam parë njeri më të mençur se Maliku

Imam Sufjan Ibën Ujejne ka thënë: Maliku ishte dijetari i banorëve të Hixhazit, autoriteti i kohës së tij.

Imam Shafi'iu ka thënë: Kur të përmenden dijetarët, Maliku është ylli i tyre.

Vuhejbi ka thënë: Më i dituri mbi shkencën e hadithit dhe transmetuesit e tij...

Imam Dhehebiu ka thënë: Medineja pas Tabi'inëve nuk ka pasur dijetarë të rangut të Malikut ...

Imam Hakimi ka thënë: Tek asnjë prej dijetarëve të Medinës nuk janë nisur kërkuesit e diturisë siç janë nisur tek Imam Maliku. Këtë e pranuan Lejthi, Imami i Egjiptit dhe Magribit, Evzaiu, dijetari i Shamit, Theuriu, i pari i Kufës dhe Shu'beja, dijetari i Basrasë.

Disa qëndrime të Imam Malikut:

Thoshtë: Nuk fillova të përgjigjem në pyetje e parashtruara para se të marr leje prej Reb'iasë dhe Jahja ibën Se'id el Ensari.

Kur Halifeja i muslimanëve i tha se do të urdhëron që libri i tij "El Muvetta" të shkruhet dhe të shpërndahet në të gjitha krahinat e hilafetit tha: Mos e bë atë o Emir i besimdrejtëve sepse shokët e të Dërguarit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, janë shpërndarë nëpër vende të ndryshme dhe në të janë përhapur fetvatë e tyre të cilat populli i ka pranuar dhe kanë vepruar sipas tyre e ti e din se mes as-habëve të Dërguarit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ka pasur mendime të ndryshme dhe largimi i njerëzve nga ajo që e konsiderojnë si të vërtetë, është gjë e vështirë...

Në një rast halifeja i muslimanëve i kishte dërguar 2000 ose 3000 (dyshon transmetuesi) dinar dhuratë dhe më vonë ka dërguar njeri që t'i ofron Imam Malikut të shkon në Bagdad për të jetuar në afërsinë e halifës. Imam Maliku është përgjigjur: Medineja është më e mirë për të, nëse ata janë njerëz që dijnë dhe parat që mi solle janë paprekur.

Kur halifeja kërkoi që ta viziton u përgjigj: Të diturit janë ata që duhet vizituar...

Një ditë në tubimin e tij erdhi një njeri dhe pasi që lexoi ajetin: I gjithëmëshirshmi u ngrit mbi Arsh (Ta-Ha, 5) pyeti: Si u ngrit? Imam Maliku u përgjigj: Istivaja është gjë e njohur (e përmendur në Kur'an), mënyra e saj nuk është e njohur, të besuarit në të është obligim kurse të pyeturit për (mënyrën) është bidat dhe ti je një bidatxhi dhe urdhëroi të përjashtohet prej tubimit.

Në një rast është pyetur për 48 çështje dhe në 32 prej tyre është përgjigjur se nuk e din.

Disa fjalë të tij:

Pas vdekjes së pejgamberve dhe shkruarjes së librave dituria dita ditës po pakohet.

Është fesat i madh që njeriu të fol çdo gjë që dëgjon.

Grindja (gjatë diskutimit) nuk ka asgjë me fenë.

Mburoja e dijetarit është fjala “nuk e di”, nëse e harron goditet për vdekje.

Dijetarët duhet që nxënësve të tyre t'ua trashigojnë fjalën “nuk e di”.

Prej katër personave nuk mirret dituria: prej mendjelehtit që flet pa dituri, prej bidat-

xhiut nese thërret në bidatin e tij, prej gënjeshtarit, prej njeriut të devotshëm nëse nuk ka kujtesë të fortë (harron çfarë ka transmetuar).

Veprat e tij:

- Risaletu fi kader
- Risaletun fi Ekdije
- Xhuz'un fi tefsir
- Risaletun fi ixhmai ehli Medine
- El Mudvvene El Kubra (e botuar)
- El Vadiha
- El Muvetta (e botuar)

Vdekja e tij:

Ndërroi jetë me 14 Rebi'ul Evvel 179 H., fjalët e fundit që i tha ishin ajeti: Vendosija e çështjes, para dhe pas është vetëm nga All-llahu... (Er-Rum, 4)

All-llahu e mëshiroftë Imam Malikun dhe e shpërbleftë me kopshtet e gjëra të xhennetit, në afërsi të krijesës më të zgjedhur, Muham-med, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, sunnetin e të cilit, ai aq shumë dhe me vendosmëri e mbronte. Amin.

Talha Kurtishi

Referenca kryesore për këtë biografi libri: “Sijer A'lam Nubela” i Imam Dhehebiut 8/48-135

19.09.2003

Abdur-rahman ibën Nasir es-Sa'di

Në Arabi, në qytetin e Unejzes lindi njeriu që magjepste me modestinë e tij. Dituria e tij e gjërë ishte si luleja rreth të cilës tubohen bletat dhe polenin e të cilës do ta shndërrojnë në mjaltë. El-Al-lame Esh-Shejh Abdur-Rahman ibën Nasir Es-Sa'di. Të njohtohemi pra me këtë gjeni të kohës së tij.

Ai është:

Ebu Abdil-lah Abdur-Rahman ibën Nasir ibën Abdil-lah ibën Nasir Alu Sa'di që bën pjesë në fisin e njohur Benu Temim. Ka lindur në qytezën e Unejzes në krahinen El Qassim

në Arabinë Sauditë në vitin 1307H. Si fëmi ka ngelur pa prindër. Kur ka qenë katërvjeçar ka vdekur e ëma e tij kurse në moshën shtatë-vjeçare ka ngelur pa babë. Si i vogël tek ai janë shprehur aftësitë mendore dhe dashuria e flaktë për dituri. Në moshën 11 vjeçare ai vetëm se kishte mësuar përmendsh Kur'anin dhe vazhdoi përfitimin e ditorisë prej dijetarëve të vendit ashtu që kur i plotësoi 23 vjet u bë mësues në xhaminë e Unejzes. Deri në vitin 1350H ai ka qenë mësues dhe autoritet kryesor në qytetin e Unejzes.

Disa nga mësuesit e tij:

Fillimisht mësoi tek Ibrahim ibën Hamed ibën Xhasir i cili ia mësoi shkrim leximin dhe shumë prej haditheve të Resulullahit, sallallahu alejhi ve sel-lem. Mësuesi i tij ishte njeri i dëvotshëm që ndihmonte të varfurit dhe skamnorët përkaj nevojës personale që e kishte.

Mësuesi i tij gjithashtu ishte edhe Muhammed ibën Abdil Kerim Esh-Shibël tek i cili mësoni në lëminë e fikhut dhe gjuhës arabe.

Tek Salih ibën Uthman El Kadi mësoi në lëminë e teuhidit, tefsirit, fikhun dhe bazat e fikhut. Mbeti i pandarë prej tij deri fund të jetës së tij

Nga vargu i mësuesve të tij do t'i përmendim edhe:

Abdullah ibën Aid

Ali Es-Sinani

Muhammed ibën Abdil Aziz El Meni'

Muhammed Esh-Shenkiti.

Disa fjalë për moralin e tij:

Ishte i dalluar me modestinë e tij. Tek ai të gjithë ishin të njejtë, i riu dhe plaku, i pasuri dhe i varfuri. Tubimet e tij ishin tribuna të diturisë. Në të ai përhapte dituritë që kishte lexuar dhe që kishte hulumtuar për të. Kështu tubimet e thjeshta shndërroheshin në tubime të adhurimit (ibadetit). Shpeshherë zgjithte problemet e njerëzve dhe konfliktet mes tyre. Ndihmonte të varfurit dhe të huajt. Ishte i butë por i vendosur, i ndershmë dhe i respektuar. Sponzoronte studentet e dalluar dhe organizonte tubime ku nxënësit disku-

tonin për çështje të ndryshme duke i mbrojtur mendimet e tyre me argumente. Ishte i dalluar me njohuri të thella në lëminë e tefsirit, fikhut dhe akidës. Përfitoi shumë nga librat e Shejhul Islam Ibën Tejmijje dhe nxënësit të tij Ibën Kajjimit.

Veprat e tij:

- Tejsirul Kerimil Men-nan (tefsir i Kur'anit) në 5 vëllime

- Irshadu ulil besair (në lëminë e fikhut) të cilën e botoi në llogarinë e tij personale pastaj e shpërndau falas

- Ed-Durre El Muhtesare fi mehasin el Islam (për gjërat që veçojnë Islamin si fe)

- El Kavaid el Hisan fi Tefsir Kur'an (rregula mbi komentimin e Kur'anit)

- El Hutab El Asrije (hutbet e tij)

- El Hakk El Vadih El Mubin (në lëminë e besimit)

- El Kaul Es-Sedid fi mekasidi Teuhid (në lëminë e besimit)

- Er-Rijad En-Nadire

Në gjuhën shqipe është përkthyer libri i tij "Pema e besimit" dhe "Mjetet e dobishme për jetë të lumtur" dhe artikulli "Islami zgjidhje për enigmat e jetës".

Shumicën e librave të tij i botonte dhe shpërndante falas dhe nuk përfitonte gjë prej tyre në aspektin material.

Vdekja e tij:

Pas 69 vite jetë në shërbim të diturisë përfundoi jeta e bekuar e këtij dijetari në vitin 1376H. All-llahu e mëshiroftë me mëshirën e Tij të gjërë. Amin

Talha Kurtishi

26.09.2003

Pyetje dhe përgjigje

Numri: 1135

Data: 08.06.2003

Pyetja: A mundet që babai ta detyrojë vajzën e tij beqare e cila ka hyrë në pjekuri të martohet?

Përgjigja: Dy opinione të mirënjohura përsa i përket kësaj janë të transmetuara nga (Imam) Ahmedî:

1. Që ai mund ta detyrojë atë. Ky është gjithashtu edhe opinioni i Malikut, Esh-Shafiut dhe i të tjerëve.

2. Që ai nuk duhet ta detyrojë. Kjo është gjithashtu opinioni i Ebu Hanifes dhe i të tjerëve dhe është më i sakti.

Njerëzit kanë ndryshuar në mendime e arsye për lejimin e detyrimit për martesë të vajzës beqare ose asaj që është nën moshën ose kur i ka të dyjat sepse askush nuk mund ta detyrojë një vajzë të pjekur beqare në martesë.

Ebu Hurejre, radiallahu anhu, ka transmetuar se Pejgamberi, salallahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Një grua jo-e virgjër nuk mund të martohet pa urdhërin e saj dhe një beqare nuk mund të martohet pa lejen e saj dhe leja e mjaftueshme për atë është të heshtin [për shkak të turpit natyral]" [Buhari, Muslim dhe të tjerë]

Kështu Pejgamberi, salallahu alejhi ve sel-lem, e ka ndaluar detyrimin e vajzës beqare në martesë pa lejen e saj edhe në qoftë se këtë e kërkon babai i saj apo dikush tjetër. Aisha, radiallahu anha, ka thënë që ajo ka pyetur Pejgamberin, salallahu alejhi ve sel-lem: "Në rast se një vajzë e re që prindërit e saj duan ta martojnë atë a duhet parë lejen e saj apo jo? Ai iu është përgjigjur "Po, ajo duhet të jap lejen e saj". Ajo pastaj ka thënë: "Por një virgjëreshë do të jetë e turpshme, O i dërguar i Allahut. Ai u përgjigj: Heshtja e saj është e konsideruar si leja e saj". [Buhari, Muslim dhe të tjerë]

Kjo është për babain dhe të tjerët gjithashtu. Islami nuk i jep të drejtën babait të përdori asgjë nga pasuria e saj pa lejen e saj e si atëhere ai mund të lejohet të vendos pa lejen e saj, si trupi i saj [i cili është më tepër i rëndësishëm sesa pasuria e saj] të përdoret vecanërisht kur ajo kundërshton për atë dhe është e pjekur për të vendosur për vetveten e saj?

Gjithashtu është fakt dhe një konsensus në islam për të kufizuar një person nënmoshë nga kontrolli i lirë i pasurisë dhe personit të tij. Megjithatë për të bërë virgjinitetin/ beqarinë një arsye për ta kufizuar një person është në kundërshtim me bazat e islamit.

Përsa i përket ndryshimit të mendimeve midis rastit kur është jo-virgjëreshë dhe beqares në hadithin e Pejgamberit, salallahu alejhi ve sel-lem, nuk është një ndryshim midis detyrimit dhe jodetyrimit; ndryshimi midis dy rasteve është që; a) E para jep jep instruksione për martesën kurse e dyta jep lejen, dhe b) Heshtja e virgjëreshës llogaritet si leje.

Arsyeja për këtë është që një beqare do të turpërohej të diskutojë çështjen e martesës. Kështu asaj nuk i propozohet në mënyrë direkte. Ndërsa [vali] kujdestari i saj është afruar ai merr lejen e saj dhe atëhere ajo i jep atij lejen dhe jo urdhërin për tu martuar.

Dhe përse i përket një jo-virgjëreshe ajo nuk do të ketë turpin e virgjëritetit më kështu që ajo mund të diskutojë çështjen e martesës së saj.

Asaj mund t'i propozohet dhe ajo jep urdhërin veli-ut [kujdestarit] të përgatisë martesën dhe ai duhet t'i bindet asaj.

Kështu veli-u [kujdestari] është një ekzekutues i vendimit në rast se vajza është përgjegjëse dhe kërkues i lejes në rast kur vajza është beqare. Kjo është ajo çfarë fjalët e Pejgamberit tregojnë.

Përse i përket detyrimit të saj për tu martuar përkundër kundërshtimit të saj kjo mund të kundërshtojë arsyen dhe bazat e fesë. Allahu teala nuk e ka lejuar një veli ta detyrojë vajzën për të shitur gjë ose për të dhënë me qira pasurinë e saj pa lejen e saj. As që Ai lejoi atë ta detyrojë atë të hajë ose të veshë atë që ajo nuk ka dëshirë. Si mund ai [veli-u] ta obligojë atë vajzën të shoqërohet dhe të bashkohet me një person shoqërinë e të cilit ajo e urren - kur Allahu teala ka dërguar midis dy bashkëshortëve dashuri dhe mëshirë?

Nëse shoqërimi të tilla ndodhin përkundër urrejtjes dhe kundërshtimit të saj atëherë ku mbetet dashuria dhe mëshira?

Imam Ibën Tejmije

Marrë nga: "El-Masail ul-Mardinijah"

Përktheu: [Ammar] Ardit Kraja

Numri: 1

Data: 11.09.2000

Pyetja: A është e lejuar që t'i dhuroj gruas së ardhëshme kompjuter për mehër?

Përgjigjja: Vëlla i nderuar! Po, sipas sheriatit mundet burri t'i dhuron gruas së tij të ardhme kompjuter për mehër, sepse mehri sipas sheriatit nuk është i percaktuar lloji dhe sasia e tij, ato përcaktohen sipas dëshirës së dy paleve. Pra, nëse dy palet janë dakord për një gjë të tillë, atëherë kjo dhuratë konsiderohet mehër.

Pejgamberi sal-lallahu alejhi ve sel-lem ka martuar dy të rinjë prej sahabeve, me mehër të percaktuar, disa sure te Kur'anit tia mëson përmendësh.

Bekir Halimi

Dy fjalë për shejhun tonë

Nasiruddin Albani u lind në Shkodër, në vitin 1332 H (1914), në një familje fetare. Baba i tij, Nuh ef. Nexhati Albani kishte kryer studimet e sheriatit në Stamboll dhe qysh në Shqipëri njihej si dijetar. Pas lodhjeve që përjetuan popullata e Shkodrës në periudhat e luftimeve ballkanike dhe të Luftës së Parë Botërore, familja e Albanit u shpërngul për të jetuar në Sham, Damask (Siri e sotme). Aty shejh Albani mbaroi shkollën fillore dhe njëkohësisht mësoi dituritë e para në lëmi fetare nga dijetarë të ndryshëm; Kur'anin, Texhvidin, shkencat e gjuhës arabe, Fikhun e medhhebit hanefi dhe degë të tjera. Baba i shejhut, Nuh efendiu njihej ndër njohësit më të mirë të Fikhut hanefi në Sham, tek ai ndoqën mësim dijetarët e mëdhenj shejh Shuajb Arnauti dhe Abdulkadër Arnauti. Për hoxhën e tij shejh Shuajbi na rrëfente se ka njohur mirë astronominë dhe se ka qenë llogaritës i kohës-muvekkit.

Albani nga baba i tij mësoi edhe zanatin e orëndreqësit gjë me të cilën fitonte për të siguruar familjen. Interesimi për hadithin dhe shkencat e tij, u paraqit tek ai qysh në moshën njëzet vjeçare. Shejhu thonte se një artikull i publikuar në revistën "El-Menar", ia ka zgjuar kureshtjen atij të filloj të punojë në këtë lëmi, duke përshkruar me dorë veprën monumentale prej 2000 faqeve, të Hafidh El-Irakiut- tahkik (recenzim) i haditheve të librit "Ihja ulumid-din" të Ebu Hamid Gazaliut.

Albani u thellua në lëminë e hadithit dhe në shkencat e tij. Ai përveç që mori ixhazet

për hadith nga muhadithë lokal, lexonte dhe hulumtonte me orë të tëra në mekteben e famshme "Edh-dhahirije" në Sham. Ai u thellua në shkencën e Hadithit në atë masë, sa që shpeshherë e mbyllte dyqanin e tij dhe qëndronte në këtë mektebe, duke e ndërprerë leximin vetëm për namaz, madje nuk shkonte as të hante, por shpesh merrte pak ushqim me vete.

Drejtorja e "Edh-dhahirije" duke pa ambicjet e tij për hulumtim i dha shejhut çelësin dhe një dhomë të posaçme për studim. Gjatë kësaj kohe ai shkroi disa vepra të dobishme - shumë prej të cilave ende janë në dorëshkrim dhe gjinden së bashku me gjithë bibliotekën të cilën me vasijet e la vakëf në Universitetin Islamik në Medine.

Studimet e Shejh Albanit rreth Hadithit të të Dërguarit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, iishin kthesë për te, gjë që rezultoi me largimin e tij nga taklidi, për të vepruar sipas Kur'anit dhe Sunnetit, ashtu siç i kanë kuptuar paraardhësit e devotshëm (Es-Selef Es-Salih). Kjo nënkuptonte që ai do të binte nga njëherë në kundërshtim me hoxhallarët lokalë, e gjithashtu edhe me imamët sufi.

Shejh Albani u ballafaqua me shumë kundërshtime në përpjekjet për realizimin e visionit të tij për ummetin —et- tesfije vet-terbi-je— (Pastrim dhe Edukim), por ai qëndroi në këte duke duruar me këmbëngulje.

Pas një kohe ai filloi të mbajë mësim dy-javore, të cilat ndiqeshin nga nxënës të diturisë dhe nga mësimdhënës universitar, në të

cilat u mësonte libra të ndryshëm të Akides, të Fikhut, të Usulit dhe të shkencave të Hadithit.

Pasi një numër i punimeve të tij tash më ishin publikuar, ai u emërua si ligjërues i Hadithit në Universitetin e ri të Medines, në Arabinë Saudite, për tri vite me radhë, prej vitit 1381H deri më 1383H, kur ishte edhe anëtar i këshillit të Universitetit, në kohën kur rektor i universitetit ishte shejh Bin Baz rahimehullah.

Albani udhëtoi për ligjërime në vende të ndryshme si: Katar, Egjipt, Kuvajt, Emiratet, Spanjë dhe Angli.

Shejhu fliste shqipen e vjetër me orientalizma, zotëronte arabishten shumë mirë dhe mund të shërbejë edhe me frengjishten të cilën e kishte mësuar gjatë periudhës kur Siria ishte koloni franceze.

Shejh Albani që i detyruar të emigrojë disa herë, duke kaluar nga Siria në Jordan dhe pastaj sërish në Siri, pastaj në Bejrut, pastaj në Emirate, pastaj përsëri në Aman, në Jordani ku me 02-tetor-1999 edhe ndërroi jetë.

Veprat e tij, kryesisht në lëminë e hadithit, numërohen mbi njëqind, ndër to edhe libra voluminoz si: Silsiletu Ehadiith es-sahiha, Silsiletu ehadiith ed-daifa, SahihulXhamiS-saghir ve zijadetuhu, IrvaulGalil si dhe shumë të tjera.

Talebet e tij janë të shumtë e disa janë dijetarë të dalluar në vende të ndryshme të botës: Muhammed 'id Abbas (Saudi), Hamdi Abdul-Mexhid (Irak), Mukbil ibn Hadi el-Vadi'(Jemen), Ebu Ishak el-Huvejini-(Egjypt), Abdurr-Rahman Abdul-Halik (Kuvajt), Hajrudin Vanli (Siri), Ali Hash-shan (Emirate), Dr. Omer Sulejman el-Eshkar, Muhammed Shakra, Ali Hasen, Selim el-Hilali (Jordani) etj.

Vlen të përmendet interesimi i veçantë i shejhut për studentët shqiptarë në Jordani, në vitet e nëntëdhjeta. Ai mbante ligjërata në shqip enkas për to në mekteben e tij, përgjigjej në pyetjet e tyre. Shejhu gjithashtu i vizitonte talebet në iftare, i këshillonte dhe i mësonte për ate me të cilën do të jenë të dobishëm për popullin e tyre e ndër ta dallonte Bekirin për të cilin shpesh interesohej edhe pas kthimit të tij në vendlindje.

Sedat Shabani

marrë nga libri: "Forma e namazit", Albani, NuN-Shkup, 2002

01.04.2003

Libri - Katërdhjet hadithe mbi moralin

2. Burimi i moralit të lartë

Nevas ibën Sem'an Elensarij, radiall-llahu anhu, thotë: e pyeta Pejgamberin, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, për mirësinë dhe mëkatën dhe më tha: "bamirësi është morali i lartë kurse mëkat është ajo që të brenë në zemër dhe urren që ta shohin njerëzit." (Transmeton Muslimi)

Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "Pasha njeriun dhe Atë që e përsosi atë. Pastaj ia tregoi Atij çfarë është e gabuar dhe çfarë është e drejtë për të." (Shems – 7,8)

Poashtu thotë: "A nuk i bëmë Ne për të dy sy? Dhe një gjuhë dhe dy buzë? Dhe ia treguam atij dy rrugët (të drejtën dhe të gabuarën)? (Beled – 8,9,10)

Dijetarët thonë: "bamirësia" ka kuptim të gjërë, ajo ka kuptimin e: lidhjes farefisnore, butësisë, shoqërinë e sinqertë, sjelljes të mirë, rrespektit, të gjitha këto cilësi janë përmbledhje e normave të moralit të lartë. (Elminhaxh sherh sahihil Muslim ibën Haxhaxh – 4/1980)

Nga hadithi i lartëpërmendur bëhet e qartë se burimi i moralit të lartë është natyrshmëria e pastër e njeriut. Kur'ani famëlartë sqaron faktin se shpirti i njeriut është depo i një sistemi ligjor moral që është rregulluar që prej krijimit të ndjenjës për të mirën dhe të keqen, siç thotë Allahu: "Pasha njeriun dhe Atë që e përsosi atë. Pastaj ia tregoi Atij çfarë është e gabuar dhe çfarë është e drejtë për të." (Shems – 7,8)

Njeriu është udhëzuar që të dallojë moralin (nderin) nga amoralin (panderësinë) nëpërmjet shikimit (dijes) të çiltër që e posedon, Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "A nuk i bëmë Ne për të dy sy? Dhe një gjuhë dhe dy buzë? Dhe ia treguam atij dy rrugët (të drejtën dhe të gabuarën)? (Beled – 8,9,10), poashtu në një ajet tjetër kur'anor thotë: "Ne e udhëzuam atë në rrugë të drejtë e ai do të jetë mirënjohës ose përbuzës." (Insan – 3)

Pra njeriu posedon ndjenjë të brendshme me të cilën dallon të mirën prej të keqes. Allahu [subhanehu ve teala] thotë: "Njeriu është dëshmitar i vetëvetes. Edhe pse ai i paraqet arsye-timet e veta." (Kijame – 14,15)

Megjithëkëtë, shohim se këtë dritë të mbjellur në shpirtin e njeriut e shuajnë zakonet shoqërore të trashëguara prej gjenerate në gjenerate ashtu siç e shuan rrethi shoqëror. Pejgamberi [sal-lallahu alejhi ve sel-lem] duke transmetuar nga Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "Unë i krijova robërit e mi të gjithë në fe të drejtë, mirëpo djajtë u erdhën atyre dhe i larguan nga feja e tyre dhe ua ndaluan atyre atë që Unë ua pata lejuar." (Transmeton Muslimi). Një-ashtu Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, thotë: "çdo fëmijë lindet në fenë e pastër, pastaj prindërit e tij e bëjnë hebrenj, të krishterë apo adhures të zjarrit, aTshu sikur kafsha e cila lindë viçin pa të meta, a mund të shihni në të ndonjë mangësi?" (Transmeton Buhariu)

Dritën e paraqitur në ndjenjë të brendshme të njeriut, për të dalluar të mirën prej të keqes e shuajnë edhe intereset personale dhe epshet. Mirëpo, edhe nëse nuk janë prezente të gjitha këto pengesa të natyrshmërisë së pastër përsëri ajo mbetet e mangët në aspektin moral nëse mbështetemi vetëm në të. Për këtë shkak urtësia e Allahut, subhanehu ve teala, ishte që ta plotësojë këtë dritë me shpallje hyjnore: "Dritë përmbi dritë" (Nur – 35)

Ahmed Muadh Hakkij